

Bruksela, dnia 17 grudnia 2011 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 112/2011

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Strasburg, 12-15 grudnia 2011 r.

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniach 12-15 grudnia br. w Strasburgu, omawiane były następujące tematy i poczyniono następujące ustalenia:

- 1. OTWARCIE SESJI** - Parlament o uchodźcach i stanie wojennym w Polsce
- 2. INSTYTUCJE** – 18 nowych posłów do Parlamentu Europejskiego
- 3. RADA EUROPEJSKA** - Debata na temat ostatniego szczytu Rady Europejskiej
- 4. BUDŻET** – Parlament wyraził zgodę na dodatkowe finansowanie w wysokości 1,3 miliarda EUR w latach 2012-2013 projektu ITER (Międzynarodowy Eksperymentalny Reaktor Termojądrowy)
- 5. BUDŻET** – Wybór członków Trybunału Obrachunkowego
- 6. BUDŻET** – Pomoc UE w wys. 24,5 mln EUR dla pracowników zwolnionych we Francji i 3,9 mln EUR – we Włoszech
- 7. BUDŻET** – Pomoc w wys. 38 mln EUR z Funduszu Solidarności UE dla Hiszpanii i Włoch
- 8. ROLNICTWO** - Uruchomienie specjalnych środków na rozwój obszarów wiejskich dla Irlandii, Grecji, Portugalii, Rumunii i Łotwy
- 9. IMIGRACJA** - Jedno pozwolenie na pracę i pobyt w Unii Europejskiej dla pracowników spoza Unii
- 10. PRAWA OBYWATELSKIE** - Parlament Europejski za wprowadzeniem unijnego nakazu ochrony ofiar przestępstw
- 11. PRAWA OBYWATELSKIE** - Osoby zatrzymane uzyskają prawo do pisemnego pouczenia o przysługujących im prawach
- 12. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE** - Parlament Europejski apeluje o przeprowadzenie nowych, uczciwych wyborów w Rosji
- 13. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE** – PE przyjął raport na temat Europejskiej Polityki Sąsiedztwa
- 14. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE** – Raport Parlamentu Europejskiego w sprawie strategii UE dla Azji Środkowej
- 15. PRAWA CZŁOWIEKA** - Laureaci nagrody im. Sacharowa wdzięczni Europie za wsparcie dla "Arabskiej Wiosny"
- 16. POLITYKA OBRONY** - Jak lepiej wykorzystywać fundusze na politykę obronną? Wpływ kryzysu finansowego na sektor obrony

- 17. OCHRONA ŚRODOWISKA** – Stopniowe ograniczanie stosowania fosforanów
18. OCHRONA KONSUMENTÓW - Koniec mieszania w sokach
19. SWOBODNY PRZEPIYW OSÓB - Parlament ponawia apel o otwarciu unijnych rynków pracy dla Bułgarów i Rumunów

1. OTWARCIE SESJI - Parlament o uchodźcach i stanie wojennym w Polsce

„Chciałbym wspomnieć o ważnej dla całej Europy rocznicy. Jutro mija 30 lat od wprowadzenia przez komunistyczne władze Polski stanu wojennego. Zabito, aresztowano i prześladowano wielu ludzi. Ale nie złamano ducha narodu, który osiem lat później zmienił oblicze Europy”, powiedział podczas otwarcia sesji plenarnej w Strasburgu, przewodniczący Parlamentu Europejskiego **Jerzy Buzek**.

Jerzy Buzek zwrócił uwagę deputowanych na debatę priorytetową. W dniu 13 grudnia br. sprawozdanie z Rady Europejskiej w dniu 9 grudnia złożył przewodniczący Herman Van Rompuy.

Ponadto przewodniczący Parlamentu Europejskiego poinformował o tym, że udało się wypracować porozumienie na konferencji klimatycznej w Durbanie. „Nie jest to, co prawda, porozumienie w pełni zadowalające, bo nie określa szczegółów” - zaznaczył Buzek. „Pragnę jednak podkreślić, że Unia Europejska i delegaci Parlamentu Europejskiego odegrali ważną i pozytywną rolę w tym procesie. Mieliśmy na miejscu 15 kolegów, delegacja Unii Europejskiej mówiła jednym głosem”. Parlamentarzyści zareagowali na tę informację oklaskami.

W swojej przemowie Jerzy Buzek wspominał także o tegorocznej 60. rocznicy podpisania Konwencji Dotyczącej Statusu Uchodźców. „To fundament naszych przepisów azylowych” - dodał Przewodniczący. „Definiuje także w prawie międzynarodowym pojęcie "uchodźcy". Parlament Europejski aktywnie działa, angażuje się w działania na rzecz poszanowania podstawowych praw uchodźców. Braliśmy udział w negocjacjach Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego. Teraz wzywamy, żeby został on w pełni zaadoptowany przed końcem 2012 roku”.

Ponadto Jerzy Buzek wspominał o obozie dla uchodźców w Tunezji. „Pozwolę sobie przypomnieć, że na terenie Tunezji znajduje się obóz dla uchodźców Szusza. Żyją tam uchodźcy z Libii, ale także z innych krajów afrykańskich. Ludzie, którzy nie mogą wrócić do swoich krajów. Mieszkają na otwartej pustyni, pod namiotami. To ponad trzy tysiące ludzi. Unia musi im pomóc” - powiedział Przewodniczący.

Jerzy Buzek przypomniał także, że 13 grudnia mija 30. rocznica stanu wojennego w Polsce. „Jutro mija 30 lat od wprowadzenia przez komunistyczne władze Polski stanu wojennego” – mówił Jerzy Buzek. „Usiłowano w ten sposób zdławić, powstały zaledwie rok wcześniej, wielomilionowy ruch Solidarności. Władze skierowały wojsko przeciw obywatelom. Zabito, aresztowano i prześladowano wielu ludzi. Ale nie złamano ducha narodu, który osiem lat później zmienił oblicze Europy. Jeśli porównamy jak wygląda Europa, głównie Europa Środkowo-Wschodnia 30 lat później, widać, jaki odnieśliśmy sukces. Bez pomocy krajów zachodnich nie byłoby to możliwe. To nakazuje nam pomóc państwom Afryki, Wschodniej Europy czy też na Bałkanach” - powiedział.

Ponadto Jerzy Buzek przekazał posłom bieżące komunikaty: „Od 1 grudnia, czyli od kilku dni Parlament Europejski zyskał 17 nowych mandatów. To oznacza, że mamy 17 nowych kolegów. Ostatni z nich, osiemnasty z Holandii, dołączy do nas już wkrótce”.

2. INSTYTUCJE – 18 nowych posłów do Parlamentu Europejskiego

Deputowani przywitali 17 nowych kolegów. Parlament zyskał nowych europosłów w Traktacie z Lizbony (w sumie do końca tej kadencji będzie ich 754). 18. deputowany, który pochodzi z Holandii rozpocznie pracę, jak tylko władze prześlą jego nazwisko do PE.

Nowym, 51. posłem polskiej delegacji został Arkadiusz Bratkowski z Polskiego Stronnictwa Ludowego z regionu lubelskiego. Klub Platformy Obywatelskiej i PSL-u w Parlamencie Europejskim liczy obecnie 29 członków. Wszyscy należą do frakcji chadeckiej, największej grupy politycznej.

Zgodnie z traktatem z Lizbony, liczba eurodeputowanych wzrosła o 18 dodatkowych

mandatów. Poza jednym miejscem przypadającym Polsce nominacje otrzymali także posłowie z Austrii, Bułgarii, Francji, Hiszpanii, Malty, Szwecji, Wielkiej Brytanii oraz Włoch.

3. RADA EUROPEJSKA - Debata na temat ostatniego szczytu Rady Europejskiej

Przywódcy UE zgodzili się podczas piątkowego szczytu co do złotej zasady, jaka powinna obowiązywać w Unii. Chodzi o ograniczenie deficytów budżetowych nie tylko w krajach strefy euro, ale także w większości pozostałych. Eurodeputowani są zadowoleni z wyników szczytu, ale przypominają by nie zapominać o wzroście gospodarczym. Bez niego zdaniem posłów nie da się przywrócić zaufania obywateli do UE. Deputowani dyskutowali też o brytyjskim sprzeciwie.

Eurodeputowani są zadowoleni z wyników szczytu, ale przypominają by nie zapominać o wzroście gospodarczym. Bez niego zdaniem posłów nie da się przywrócić zaufania obywateli do UE. Deputowani dyskutowali też o brytyjskim sprzeciwie.

„Przywracanie wiary w euro okazało się o wiele trudniejsze niż przewidywaliśmy” - mówił przewodniczący Rady Europejskiej **Herman Van Rompuy**. I dodał, że nie jest do końca zadowolony z natury nowego traktatu i tego, że nie poparły go wszystkie kraje - który będzie umową międzyrządową. Przypomnił jednak, że w przeszłości dochodziło już do takich przypadków (np. z Schengen).

Przewodniczący Komisji Europejskiej **Jose Manuel Barroso** zwrócił uwagę na to, że ostatni szczyt dał wsparcie dla wspólnej waluty. „Ale umowa fiskalna nie wystarczy, wzrost i pobudzenie rynku pracy są niezbędne, jeśli chcemy przywrócić wiarę w euro” - argumentował Barroso. Dodał też, że się cieszy, że nie było rozłamu w samej strefie euro.

- **Branie na zakładnika**

„26 z 27 krajów zgodziło się, że dzielenie suwerenności jest lepsze niż powalanie na branie jej jako zakładnika rynków finansowych” - mówił lider chadeków, francuski deputowany **Joseph Daul** (EPP). Dodał, że w zmiany muszą być zaangażowane unijne instytucje, w tym PE. Odnosił się też do przyszłości tzw. rabatu brytyjskiego (obniżenia składki do budżetu UE). „Jeśli Wielka Brytania przestaje być solidarna z

pozostałymi 26 krajami, to nie widzę powodu dlaczego te 26 krajów ma okazywać jej swoją solidarność” – uzasadniał Daul.

Lider socjaldemokratów, niemiecki deputowany **Martin Schulz** mówił o tym, że brytyjski premier nie chciał większej regulacji rynków finansowych, choć to właśnie "londyńscy spekulanci" przyczynili się do kryzysu. Także podkreślał rolę wzrostu, pobudzenia rynku pracy i zabezpieczeń społecznych.

Lider liberałów, belgijski deputowany **Guy Verhofstadt** zauważył, że brak zgody Wielkiej Brytanii prowadzi do końca niemiecko-francuskich ambicji do zarządzania strefą euro. „Dyscyplina bez solidarności to nie prawdziwa unia” - podkreślał krytykując rozwiązania oparte jedynie na ograniczaniu deficytów budżetowych.

- **Wielka ucieczka Wielkiej Brytanii?**

„Ten szczyt nie przyniósł żadnych odpowiedzi. To było wyparcie się rzeczywistości i demokracji” - przekonywała liderka zielonych, niemiecka posłanka **Rebecca Harms**. Zgodził się z nią lider konserwatystów. „Z trudem możemy powiedzieć, że ten szczyt skończył się sukcesem” - dodał czeski deputowany **Jan Zahradil** (ECR).

Lider Zjednoczonej Lewicy Europejskiej/Nordyckiej Zielonej Lewicy, niemiecki poseł, **Lothar Bisky** przedstawił całą listę niezbędnych rozwiązań m.in.: podatek od transakcji finansowych, czy wprowadzenie zakazu niebezpiecznych produktów finansowych.

„Coś się zmieniło w ten piątek. Wielka Brytania przymierza się do wielkiej ucieczki. Cameron rozpoczął dyskusję nad referendum w sprawie członkostwa Wielkiej Brytanii w UE, której nie da się już zatrzymać” - przekonywał lider Europy Wolności i Demokracji, brytyjski poseł **Nigel Farage**.

4. BUDŻET – Parlament wyraził zgodę na dodatkowe finansowanie w wysokości 1,3 miliarda EUR w latach 2012-2013 projektu ITER (Międzynarodowy Eksperymentalny Reaktor Termojądrowy)

Na posiedzeniu trójstronnym w dniu 1 grudnia 2011 r. Parlament, Rada i Komisja uzgodniły sposoby zapewnienia tych dodatkowych środków na finansowanie projektu ITER. Uzgodnienie zostało poparte przez Komisję Budżetową PE w dniu 6 grudnia br. Projekt ITER jest wspólną inicjatywą, w którą oprócz Unii Europejskiej

zaangażowane są Japonia, Korea Północna, Chiny, Indie, Rosja oraz USA (więcej informacji <http://www.iter.org/>).

Jak zapisano na stronie polskiej prezydencji, „zgodnie z porozumieniem dodatkowe potrzeby programu ITER w kwocie 1,3 mld euro w latach 2012-2013 zostaną sfinansowane bez podnoszenia limitów środków, w ramach oszczędności wygospodarowanych w budżecie UE”.

- **Konieczna rewizja Wieloletnich Ram Finansowych**

W celu zapewnienia dodatkowego finansowania dla projektu ITER, Wieloletnie Ramy Finansowe UE musiały zostać zmienione. W tym celu potrzebne było głosowanie w Parlamencie Europejskim.

Parlament Europejski, Rada i Komisja uzgodniły, że dodatkowe koszty projektu ITER w latach 2012–2013 w kwocie 1,3 miliarda EUR zostaną pokryte w następujący sposób:

- 100 mln EUR już zapisanych w budżecie na 2012 rok w pozycjach budżetowych dotyczących ITER;
- 360 mln EUR w środkach na zobowiązania zostanie udostępnione w procedurze budżetowej na 2013 rok w ramach pułapów środków na zobowiązania w wieloletnich ramach finansowych, z pełnym wykorzystaniem przepisów określonych w rozporządzeniu finansowym i w porozumieniu międzyinstytucjonalnym z 17 maja 2006 r., z wyłączeniem jakiegokolwiek kolejnej zmiany wieloletnich ram finansowych związanej z projektem ITER;
- Pułapy środków na zobowiązania w dziale 1a (Konkurencyjność na rzecz wzrostu i zatrudnienia) na lata 2012 i 2013 zostaną zwiększone o kwotę 840 mln EUR, z czego 650 mln EUR w 2012 roku i 190 mln EUR w roku 2013. To zwiększenie zostanie zrównoważone odpowiednim zmniejszeniem pułapów środków na zobowiązania w dziale 2 - **Gospodarowanie zasobami naturalnymi i ich ochrona**, w tym: wydatki związane z rynkiem i płatności bezpośrednie (450 mln EUR w roku 2011) i w dziale 5 – Administracja (243 mln EUR w roku 2011 i 147 mln EUR w roku 2012);
- Pułap całkowitych środków na płatności na rok 2013 zostanie zwiększony o kwotę 580 mln EUR, zrównoważoną odpowiednim zmniejszeniem w pułapie na rok 2011.

Rezolucję przyjęto stosunkiem głosów 581 za, 102 przeciw, przy 16 głosach wstrzymujących się .

- **Finansowanie projektu ITER nie może zagrozić finansowaniu innych projektów**

Parlament wyraża głębokie ubolewanie z powodu z powodu jednostronnego oświadczenia włączonego do protokołu Rady przez sześć państw członkowskich (Niemcy, Francja, Austria, Wielka Brytania, Holandia, Szwecja), w celu dokonania nieobiektywnej wykładni wspólnych konkluzji, które jest sprzeczne z porozumieniem w sprawie źródła finansowania tych 360 mln EUR w 2013 roku.

„Jeżeli Rada przychyli się do tego oświadczenia, to Parlament Europejski nie może zagwarantować w budżecie tych 360 milionów EUR potrzebnych w 2013 roku”, ostrzegł sprawozdawca **Reimer Böge** (EPP, DE). Dodał, że „finansowanie ITER nie może zagrażać finansowania innych projektów w 2013 r.”.

- **Budowa już rozpoczęta**

ITER to wspólny projekt badawczy realizowany przez UE, USA, Chiny, Rosję, Indie, Japonię i Koreę Południową, który ma na celu pokazać, że energia termojądrowa jest naukowo i technicznie możliwe. Budowa reaktora rozpoczęła się na platformie ITER w Cadarache, we Francji i powinna się zakończyć w 2018 roku.

W ramach projektu, UE finansuje około 45,5% kosztów, podczas gdy Chiny, Indie, Japonia, Korea, Federacja Rosyjska i Stany Zjednoczone – po 9,1% każdy. Łączne koszty budowy szacowane są na 13 mld euro, z czego wkład UE wynosi około 6,6 miliardów euro.

Rezolucja została przyjęta stosunkiem głosów: 581 głosów za, 102 przeciw, przy 16 głosach wstrzymujących się.

- **Tło - Osiem państw przeciw przeniesieniu niektórych wydatków poza budżet UE**

Osiem państw, w tym Francja, sprzeciwiło się propozycji KE, by z unijnego budżetu na lata 2014-20 "wyjąć" niektóre programy, które w nim dotąd były. „Byłoby absurdem, gdyby UE przestała finansować te programy” - protestował francuski minister Laurent Wauquiez. Wysłany w listopadzie 2011 r. z inicjatywy Francji list

podpisało jeszcze siedem innych państw UE: Wielka Brytania, Niemcy, Włochy, Hiszpania, Holandia, Szwecja i Finlandia.

Sygnatariuszom chodzi o finansowanie dwóch programów - międzynarodowego programu badawczego ITER, który ma zbadać możliwości wyprodukowania reaktora termojądrowego, oraz programu obserwacji satelitarnej środowiska i bezpieczeństwa na ziemi GMES. W zaproponowanym w czerwcu przez Komisję Europejską nowym budżecie UE na lata 2014-20 oba programy zostały wyłączone ze środków unijnych, a ich finansowanie ma być zapewnione przez państwa, które w nich uczestniczą. Wyjęcie programów poza budżet UE miało m.in. pozwolić na obniżenie unijnych wydatków, zgodnie z tym, o co apelowali wcześniej najwięksi płatnicy do budżetu UE.

Propozycja wyłączenia ITER z unijnego budżetu od samego początku wzbudziła sprzeciw Francji. „ITER i GMES są dużymi programami o znaczeniu europejskim. Odpowiadają bezpośrednio na obawy mieszkańców Europy o to, jaką energię wybierzemy, jak będziemy nadzorować środowisko i zapewniać nasze bezpieczeństwo” - argumentował w wysłanym w liście francuski minister ds. badań i nauki. „To przez te konkretne projekty buduje się Europa przyszłości. Byłoby absurdem, gdyby UE przestała finansować te programy” - podkreślił.

W liście zauważono, że ośmioro sygnatariuszy reprezentuje „prawie 70 proc mieszkańców UE i ponad 80 proc jej gospodarki”, a wyłączenie obu programów z unijnego budżetu „miałoby bardzo szkodliwe konsekwencje i byłoby interpretowane jako porzucenie przez UE bardzo strategicznych sektorów”. Opowiedzieli się przy tym, by nie przesądzać wysokości wydatków na programy.

KE zaproponowała, by nowy 7-letni budżet UE wyniósł 972,2 mld euro, wobec 925 mld euro w obecnej siedmiolatce na lata 2007-2013. Fundusze na politykę rolną i spójności miałyby zostać utrzymane na porównywalnym do obecnego poziomie; wzrosty dotyczyłyby m.in. badań i innowacyjności, a także polityki sąsiedzkiej i imigracyjnej. Część oszczędności wynika z "wyjęcia" poza budżet niektórych wydatków, które dotychczas w nim były: poza ITER i GMES także niespodziewana pomoc na wydarzenia kryzysowe jak fundusz globalizacyjny i Fundusz Solidarności oraz rezerwa na przeciwdziałanie kryzysom w sektorze rolnym.

Usprawiedliwiając wyłączenie ITER i GMES z unijnego budżetu, KE argumentowała, że oba programy są kosztowne, a opóźnienie w ich realizacji odbija się negatywnie na finansowaniu innych programów unijnych. Ponadto,

międzynarodowy charakter ITER, w którym uczestniczą USA, sprawia, że jego zarządzanie na poziomie europejskim byłoby problemem.

Proponowany budżet jest w wysokości 1 proc. unijnego PKB w płatnościach. To odpowiedź na list z grudnia pięciu płatników netto (Wielka Brytania, Francja, Niemcy, Holandia i Finlandia), w którym domagali się zamrożenia wydatków UE na poziomie z 2013 roku. Teraz te same państwa - Wielka Brytania, Francja, Niemcy, Holandia i Finlandia oraz Włochy, Hiszpania i Szwecja podpisały list domagając się finansowania ww. programów.

5. BUDŻET – Wybór członków Trybunału Obrachunkowego

Deputowani poparli ośmiu kandydatów do Trybunału Obrachunkowego

Trzej obecni członkowie Trybunału zostali wybrani podobnie:

- Pan Vítor Manuel da Silva Caldeira (Portugalia)
- Pan Karel Pinxten (Belgia)
- Pan Hans Gustaf Wessberg (Szwecja)

Wybrano również pięciu nowych członków Trybunału:

- Pan Henrik Otbo (Dania)
- Pan Juan-Francisco Corona Ramón (Hiszpania)
- Pan Ville Itälä (Finlandia)
- Pan Pietro Russo (Włochy)
- Pan Kevin Cardiff (Irlandia) – w przypadku pana Cardiff, w wyniku pozytywnego wyniku głosowania podczas sesji plenarnej, odrzucona została negatywna rekomendacja Komisji Kontroli Budżetowej PE, która domagała się odrzucenia nominacji

Mimo, że to Rada Ministrów formalnie decyduje o nominacjach członków Trybunału, to jednak współpraca z Parlamentem Europejskim, a zwłaszcza jego Komisją Kontroli Budżetowej, ma zasadnicze znaczenie. Na mocy Traktatu, Rada musi zasięgnąć opinii Parlamentu w sprawie mianowania członków Trybunału.

6. BUDŻET – Pomoc UE w wys. 24,5 mln EUR dla pracowników zwolnionych we Francji i 3,9 mln EUR – we Włoszech

PE poparł przyznanie 24,5 mln euro pomocy 3582 pracownikom zwolnionym przez Renault i jego największych dostawców.

Posłowie zatwierdzili również przyznanie 3,9 mln euro pomocy w znalezieniu nowych miejsc pracy dla 528 zwolnionych pracowników włoskich firm budowlanych.

Pomoc będzie pochodzić z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji.

7. BUDŻET – Pomoc w wys. 38 mln EUR z Funduszu Solidarności UE dla Hiszpanii i Włoch

Hiszpania i Włochy otrzymały 38 mln euro z Funduszu Solidarności. Hiszpania zwróciła się o pomoc w wysokości 21,1 mln euro na naprawę szkód spowodowanych przez trzęsienia ziemi w regionie Murcia w maju 2010 r. Dwa kolejne trzęsienia ziemi, o sile 5,2 stopnia w skali Richtera, spowodowały śmierć dziewięciu osób, ponad 300 rannych, a kolejne 10.000 osób zostało ewakuowanych.

Włochy zwróciły się o pomoc w wysokości 16,9 mln euro na naprawę szkód, które wystąpiły po powodziach powstałych na skutek ulewnych deszczy pod koniec października i na początku listopada 2010 r. Skutki deszczu wzmógł ciepły, śródziemnomorski wiatr "Scirocco", który stopił śnieg w pobliskich górach, wyrządzając znaczne szkody w sieciach infrastrukturalnych i drogowych, rolnictwie, przedsiębiorstwach i domach.

8. ROLNICTWO - Uruchomienie specjalnych środków na rozwój obszarów wiejskich dla Irlandii, Grecji, Portugalii, Rumunii i Łotwy

Parlament Europejski postanowił, że Unia Europejska powinna zwiększyć finansowanie stawki wkładu EFRROW (Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) do 95 % kwalifikowalnych wydatków publicznych w regionach, które mogą być objęte celem konwergencji, oraz do 85 % kwalifikowalnych wydatków publicznych w innych regionach stojących w obliczu poważnych trudności związanych z ich stabilnością finansową. W konsekwencji Parlament Europejski podjął decyzję o pomocy **Irlandii, Grecji, Portugalii, Rumunii i Łotwie, jako państwom doświadczającym poważnych trudności w zakresie ich stabilności finansowej.**

Celem podniesienia wysokości składki jest pobudzenie ożywienia gospodarczego poprzez zwiększenie inwestycji i wzrost konkurencyjności. Wyższe stawki współfinansowania UE dla państw w trudnej sytuacji finansowej będą stosowana tymczasowo tylko do końca 2013 roku.

Parlament poparł ten wzrost stawki współfinansowania w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, by zapewnić, że kraje te, które stoją w obliczu problemów z płynnością finansową, wywołanych przez obecny kryzys finansowy, który ogranicza ich perspektywy wzrostu i możliwości finansowania ze środków publicznych, mogły w dalszym ciągu realizować projekty w ramach EFRROW.

Nowe zasady będą miały zastosowanie tylko do końca 2013 r. i będą ograniczone do okresu, dla którego ww. państwa członkowskie kwalifikują się do pomocy UE w ramach Europejskiego Mechanizmu Stabilizacji Finansowej (dla państw strefy euro) lub instrumentu średnioterminowej pomocy finansowej dla bilansów płatniczych państw członkowskich (dla państw spoza strefy euro).

Wcześniej z pomocy w ramach Europejskiego Mechanizmu Stabilizacji Finansowej oraz instrumentu średnioterminowej pomocy finansowej dla bilansów płatniczych korzystały już **Irlandia, Węgry, Łotwa, Portugalia i Rumunia**. Grecja doświadczyła poważnych trudności związanych ze swoją stabilnością finansową przed wejściem w życie rozporządzenia (UE) nr 407/2010 i otrzymała pomoc finansową, między innymi, od innych państw członkowskich strefy euro.

Ogólna kwota środków unijnych przeznaczonych na rozwój obszarów wiejskich nie ulegnie zmianie i te tymczasowe środki nie będą mieć żadnego wpływu na okres programowania po roku 2013. Przewiduje się, że od 2013 r. europejski mechanizm stabilności przejmie zadania pełnione obecnie przez Europejski Instrument Stabilności Finansowej i Europejski Mechanizm Stabilizacji Finansowej.

Rezolucja została przyjęta stosunkiem głosów: 622 głosów za, 60 przeciw i przy 17 głosach wstrzymujących się.

Nowe przepisy wejdą w życie tak szybko, jak zostaną opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE.

Podobne rozwiązania dla projektów rozwoju regionalnego finansowanych z **funduszy**

strukturalnych UE zostały zatwierdzone przez Parlament Europejski w dniu 1 grudnia i mają być omawiane przez Radę i podpisane w tym tygodniu.

9. IMIGRACJA - Jedno pozwolenie na pracę i pobyt w Unii Europejskiej dla pracowników spoza Unii

Dyrektywa o "jednym pozwoleniu", przyjęta przez Parlament Europejski przewiduje, że legalnie pracujący imigranci spoza UE będą mieli podobne prawa jak obywatele Unii w zakresie warunków pracy, emerytury, ubezpieczenia społecznego i dostępu do usług publicznych. Nowe prawo pozwoli także uzyskać pozwolenie na pracę i pobyt w ramach jednej procedury.

„Dyrektywa o "jednym pozwoleniu" pomoże nam w walce z brakami pracowników w Europie. Ułatwi także kontrolowanie migracji. Znacznie lepsza jest dla nas sytuacja, w której mamy legalną imigrację i kiedy usuwamy zachęty do nielegalnych działań. Nowe zasady uproszczą proces uzyskiwania pozwolenia na pracę i pobyt oraz sprawią, że pracownicy z krajów trzecich będą mieli takie same prawa jak pracownicy będący obywatelami Unii” - przekonywała w czasie poniedziałkowej debaty nad nowym prawem posłanka-sprawozdawca **Véronique Mathieu** (EPP, Francja).

Nowe przepisy nie ograniczą prawa państw członkowskich do decydowania, czy przyznać zezwolenia pracownikom spoza UE, ani do decydowania, ilu osobom takie pozwolenia powinny zostać wydane. Ale decyzja o tym czy wydać "jedno pozwolenie" powinna zostać podjęta przez kraj w ciągu czterech miesięcy.

- **Prawa posiadaczy jednolitego pozwolenia**

Posiadacze "jednego pozwolenia" będą cieszyć się podobnymi prawami, jak pracownicy będący obywatelami Unii, takimi jak: prawo do godziwych podstawowych warunków pracy, uznania kwalifikacji, prawo przystępowania do związków zawodowych oraz dostępu do emerytur, ubezpieczenia społecznego, usług oferowanych przez urzędy pracy i mieszkań socjalnych. Kraje członkowskie mogłyby jednak wprowadzać szczególne ograniczenia dotyczące przyznawanych uprawnień.

Legalni pracownicy spoza Unii będą mieli także prawa do ubezpieczeń społecznych na tych samych zasadach co obywatele UE. Kraj członkowski może jednak wprowadzić ograniczenia w tej kwestii w przypadku umów na okresy krótsze niż sześć miesięcy. Ograniczone mogą być także świadczenia rodzinne dla studiujących

spoza Unii oraz dostęp do niektórych usług publicznych, jak mieszkania socjalne, dla tych posiadaczy jednego pozwolenia, którzy mają pracę.

Na żądanie posłów do Parlamentu Europejskiego, do dyrektywy wprowadzono zapis, by posiadacze jednego pozwolenia otrzymywali wypracowane emerytury także po powrocie do kraju pochodzenia, na podobnych zasadach na jakich otrzymują je obywatele Unii.

- **Kogo to obejmie?**

Uzgodnione reguły miałyby zastosowanie wobec osób, które nie są obywatelami UE, a które chciałyby żyć i pracować w państwie członkowskim lub już tam legalnie mieszkają i pracują. Nowa ustawa nie obejmie długoterminowych rezydentów, uchodźców i pracowników delegowanych (ci podlegają już innym przepisom UE). Nie będzie dotyczyć ona także pracowników sezonowych lub pracowników będących na wymianie w ramach danej firmy (oni objęci zostaną innymi dyrektywami UE). Również pracownicy "au-pair" (nianie) oraz marynarze nie będą podlegać nowym przepisom.

- **Następne kroki**

Projekt dyrektywy został już wcześniej zaakceptowany przez państwa członkowskie, więc głosowanie w Parlamencie Europejskim zamyka proces jej uchwalania. Od momentu publikacji nowego prawa w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, państwa członkowskie będą miały dwa lata na jego wprowadzenie do prawa krajowego.

10. PRAWA OBYWATELSKIE - Parlament Europejski za wprowadzeniem unijnego nakazu ochrony ofiar przestępstw

Ofiary przestępstw, którym przydzielono ochronę przed agresorem w jednym państwie członkowskim, będą mogły uzyskać podobną ochronę na terenie innych krajów Unii. Posłowie do Parlamentu Europejskiego przegłosowali nowe regulacje w tej sprawie. Europejski Nakaz Ochrony obejmie m.in. ofiary przemocy ze względu na płeć, molestowanie, uprowadzenie, prześladowanie i usiłowanie zabójstwa.

Przepisy chroniące ofiary przestępstw istnieją już dziś we wszystkich krajach członkowskich Unii Europejskiej, ale ochrona wygasa, gdy objęta nią osoba przenosi

się do innego kraju. Nowa dyrektywa pozwoli na kontynuowanie ochrony także w innym kraju członkowskim.

„Dzięki niej ułatwimy podróże ofiarom przestępstw, a utrudnimy je sprawcom. Dzisiaj zrobiliśmy duży krok na drodze ochrony ludzi, którzy na to zasługują”- powiedziała posłanka-sprawozdawca z Komisji Praw Kobiet PE **Teresa Jiménez-Becerril Barrio** (EPP, Hiszpania). Posłanka-sprawozdawca **Carmen Romero López** (S&D, Hiszpania) z Komisji Praw Człowieka dodała: „Dzisiaj wprowadzamy ochronę bez granic. Dla tysięcy ofiar przestępstw oznacza to możliwość życia w spokoju.”

Parlamentarzyści od początku starali się, by nowa dyrektywa jasno mówiła, że nakaz obejmie wszystkie ofiary przestępstw, nie tylko ofiary przemocy wobec kobiet. Obecnie większość środków przeznaczana jest właśnie na ochronę ofiar przemocy ze względu na płeć. Zgodnie z nowymi przepisami, ochroną zostaną objęte zarówno kobiety, jak i mężczyźni poszkodowani w wyniku różnych rodzajów przestępstw.

Przepisy będą chronić ofiary oraz potencjalne ofiary „przed wszelkimi działaniami przestępczymi drugiej osoby, mogącymi w jakikolwiek sposób zagrozić życiu poszkodowanego, jego fizycznej, psychologicznej i seksualnej nienaruszalności, tak samo jak jego godności i wolności osobistej”. Wspomniane działania to: molestowanie, uprowadzenie, prześladowanie oraz „inne formy przymusu pośredniego”.

- **Jak to działa?**

Osoba, której udzielono ochrony w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie tamtejszego prawa karnego, może zażądać rozszerzenia nakazu na państwo, do którego zamierza się przenieść lub już się przeniosła. Wystawienie nakazu i przesłanie go do innego państwa będzie należało do obowiązków kraju, w którym wydano pierwotną decyzję o ochronie.

Europejski Nakaz Ochrony może zostać wydany, jeśli sprawca na terenie pierwszego państwa ma zakaz zbliżania się do miejsca zamieszkania chronionej osoby i/lub do miejsc w których ona przebywa, a także, jeśli ograniczenia zostały nałożone na możliwość kontaktowania się lub zbliżania do osoby, podlegającej ochronie.

- **Ochrona członków rodzin**

Posłowie do Parlamentu Europejskiego wprowadzili także zapis umożliwiający wystąpienie o ochronę członków rodziny osoby objętej Europejskim Nakazem Ochrony (EPO – European Protection Order).

- **Kolejne kroki**

Przyjęta dyrektywa ma być uzupełniona oddzielnym prawem odnoszącym się do prawa cywilnego. W maju 2011 Komisja Europejska przedstawiła projekt regulacji o wzajemnym uznawaniu zaleceń ochrony wydanych na podstawie prawa cywilnego. Także ten projekt Rada UE i Parlament Europejski będą przyjmowały na zasadzie współdecyzji.

Irlandia i Dania nie zdecydowały się na uczestnictwo w Europejskim Nakazie Ochrony.

11. PRAWA OBYWATELSKIE - Osoby zatrzymane uzyskają prawo do pisemnego pouczenia o przysługujących im prawach

Osoby podejrzane lub oskarżone o popełnienie przestępstwa na terenie UE uzyskają prawo do informacji o swoich prawach procesowych. Pouczenie takie powinno zostać sformułowane w sposób zrozumiały i przystępny. Parlament Europejski przyjął dyrektywę, zgodnie z którą osoba zatrzymana lub aresztowana uzyska pouczenie o prawach - w tym o prawie do odmowy składania zeznań, dostępu do pilnej pomocy medycznej oraz powiadomienia bliskich - o które upomnieli się deputowani.

Nowa dyrektywa, której zapisy PE uzgodnił już z państwami członkowskimi, ustanawia minimalny, wspólnotowy poziom praw procesowych. W obecnym stanie prawnym, osoby zatrzymane nie mają pewności jakie informacje o ich prawach zostaną im przekazane i w jakiej formie. W niektórych krajach przepisy zobowiązują tylko do ustnego poinformowania o przysługujących prawach, w innych natomiast przekazywane one są na piśmie, ale często w sposób zbyt techniczny i niezrozumiały, albo wyłącznie na wyraźne życzenie osoby zatrzymanej.

- **Podstawowe informacje jeszcze przed pierwszym przesłuchaniem**

Osoby podejrzane lub oskarżone o popełnienie przestępstwa uzyska prawo do niezwłocznej informacji o tym, jak w świetle prawa krajowego stosuje się prawa procesowe, takie jak:

- prawo do adwokata;
- prawo do informacji o wszelkich uprawnieniach do bezpłatnej porady prawnej i o warunkach jej uzyskania;
- prawo do informacji o oskarżeniu;
- prawo do tłumaczenia ustnego i pisemnego;
- prawo do odmowy składania zeznań.

Informacje na temat przestępstwa, którego popełnienie zarzuca się danej osobie podejrzanej lub oskarżonej, należy przekazać tej osobie niezwłocznie, najpóźniej przed jej pierwszym oficjalnym przesłuchaniem.

- **Pisemne pouczenie w przypadku aresztu**

Osoba zatrzymana lub pozbawiona wolności otrzyma niezwłocznie pisemne pouczenie o następujących prawach:

- prawie dostępu do materiałów sprawy;
- prawie do poinformowania władz konsularnych oraz jednej osoby;
- prawo dostępu do pilnej pomocy medycznej;
- prawo do informacji na ile godzin lub dni osoba ta zostanie pozbawiona wolności, zanim zostanie postawiona przed organem sądowym.

Osoba zatrzymana lub pozbawiona wolności uzyskuje możliwość zapoznania się z pouczeniem o prawach oraz zatrzymania go w swoim posiadaniu przez cały okres pozbawienia wolności.

Pouczenie o prawach zawierać musi również informacje o możliwościach zakwestionowania legalności aresztowania, rewizji decyzji, lub zwolnienia tymczasowego. Pouczenie o prawach powinno być napisane prostym i przystępnym językiem

Kiedy dyrektywa wejdzie w życie państwa członkowskie będą miały dwa lata na dostosowanie przepisów krajowych do jej zapisów.

Wielka Brytania i Irlandia poinformowały, że implementują zapisy do swojego systemu prawnego. Dania jest jedynym członkiem UE, który skorzystał z prawa nie stosowania przepisów dyrektywy.

12. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Parlament Europejski apeluje o przeprowadzenie nowych, uczciwych wyborów w Rosji

W przyjętej rezolucji, Parlament Europejski wezwał Rosję do przeprowadzenia nowych, wolnych i uczciwych wyborów, a także do przeprowadzenia natychmiastowego i dokładnego śledztwa w sprawie raportów o nadużyciach i przypadkach zastraszania podczas wyborów do Dumy 4 grudnia 2011 roku. Posłowie przyjęli informacje o toczących się w Rosji demonstracjach, jako „wyraz dążenia narodu rosyjskiego do większej demokracji”.

Posłowie podkreślili, że przebieg wyborów pokazał, że Rosja nie spełnia standardów wyborczych określonych przez OBWE, a także podkreślili głębokie zaniepokojenie w związku z doniesieniami na temat fałszerstw i nadużyć. Tym bardziej, że wstępne ustalenia ze sprawozdania OBWE/ODIHR wskazały na: łamanie procedur, stronniczość mediów, nękanie niezależnych obserwatorów oraz brak rozdziału partii od państwa.

Jak podkreśla rezolucja to uciążliwy proces rejestracji doprowadził do wykluczenia kilku partii opozycyjnych, jak również od początku poważnie zaszkodził wolności stowarzyszeń, konkurencji politycznej i pluralizmowi. Dlatego Parlament wzywa do nowych, wolnych, uczciwych wyborów, które zostałyby przeprowadzone w sposób, dzięki któremu zarejestrowane zostaną wszystkie partie opozycyjne.

Posłowie z zadowoleniem przywitani demonstracje w Rosji, jako wyraz dążenia Rosjan do większej demokracji. Jednocześnie potępił rozproszenie przez policję pokojowych protestów przeciwko nieprawidłowościom i fałszerstwu wyborczym, o których informowali niezależni obserwatorzy. Parlamentarzyści wezwali władze rosyjskie do poszanowania wolności zgromadzeń i wypowiedzi, jak również do nieutrudniania pokojowych demonstracji i natychmiastowego zwolnienia z aresztu wszystkich uczestników pokojowych demonstracji. Ponadto Parlament zaapelował o niezwłoczne przeprowadzenie pełnego dochodzenia w sprawie wszystkich doniesień o fałszerstwach i zastraszaniu. Posłowie chcą ukarania winnych. Wyrażają też nadzieję, że wydany przez prezydenta Miedwiediewa nakaz przeprowadzenia dochodzeń okaże się ważny i przejrzysty.

Parlament wezwał przewodniczącego Rady Europejskiej, przewodniczącego Komisji oraz wysoką przewodniczącą komisji polityki zagranicznej UE do podniesienia kwestii wyborów na szczycie Unia Europejska - Rosja, 15 grudnia.

Parlamentarzyści także wyrażają swoje zaniepokojenie stanem przestrzegania praw człowieka w Rosji, brakiem praworządności i niezależnej władzy sądowniczej. Rezolucja wzywa Unię Europejską i Rosję do przyspieszenia negocjacji w sprawie nowej Umowy o Partnerstwie i Współpracy. Parlament wyraża poparcie dla pełnej, prawnie wiążącej umowy, która łączyłaby kwestie polityczne, gospodarcze i społeczne oraz wszystkie obszary związane z demokracją, praworządnością i poszanowaniem praw człowieka.

Rezolucja podkreśla powagę zacieśnienia partnerstwa energetycznego z Rosją, jednocześnie zaznacza jednak, że uzależnienie dostawy zasobów naturalnych nie powinno być traktowane jako narzędzie polityczne.

Rezolucja stwierdza, że międzynarodowe wyzwania, takie jak np. sytuacja w Syrii i Iranie, nie mogą być rozwiązane bez współpracy międzynarodowej. A współpraca ta obejmuje także zaangażowanie Rosji.

Wspólny projekt rezolucji

[http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-
//EP//TEXT+MOTION+P7-RC-2011-0693+0+DOC+XML+V0//PL](http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+MOTION+P7-RC-2011-0693+0+DOC+XML+V0//PL)

Tekst rezolucji (pod datą 14.12.2011):

<http://www.europarl.europa.eu/plenary/pl/texts-adopted.html>

13. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE – PE przyjął raport na temat Europejskiej Polityki Sąsiedztwa

Minęło już kilka miesięcy odkąd, 7 kwietnia br., Parlament Europejski przegłosował pierwsze sprawozdanie **Marka Siwca** dotyczące wschodniego wymiaru Europejskiej Polityki Sąsiedztwa. Równoległe z nim raport dotyczący sąsiedztwa południowego przygotowywał wówczas **Mario David** z EPP. Na ich podstawie Komisja Europejska wydała komunikat dotyczący przeglądu Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (EPS).

To właśnie do niej odnieśli się posłowie sprawozdawcy, Marek Siwiec i Mario David w pracy nad kolejnym raportem, dotyczącym tym razem Europejskiej Polityki Sąsiedztwa jako całości, który przyjęty został na sesji plenarnej w Strasburgu.

Pełny raport Komisji do spraw Zagranicznych "Europejska Polityka sąsiedztwa"

uwzględnił opinie 9 Komisji parlamentarnych (rozwój, budżet, zatrudnienie i sprawy socjalne, przemysł, rozwój regionalny, kultura i edukacja, wolność i swobody obywatelskie, sprawy konstytucyjne).

Eurodeputowani podkreślili, że Unia powinna dodać nowej energii relacjom z sąsiadami z południa i wschodu. Zaznaczyli jednak, że te działania powinny być uzależnione od przestrzegania przez te kraje praw człowieka. Posłowie sprawozdawcy jednoznacznie chwalili nowe idee nowej wizji EPS, takie jak polityka "more for more" (więcej za więcej).

- **Opinie sprawozdawców**

Podczas debaty plenarnej **Marek Siwiec** nawiązał do przemian, jakie dokonały się w zeszłym roku zwłaszcza wśród naszych południowych sąsiadów i wyraził zadowolenie z faktu iż polityka europejska wobec partnerów wschodnich i południowych przestaje być polityką pustych gestów, wspierania dyktatur, inwestowania w fikcję. Rewolucje arabskie, ale i niepokojące działania rządów na Ukrainie czy na Białorusi, nie mogą zostać niedostrzeżone przez Europę. Tym niemniej, jak uważa Marek Siwiec, długoterminowa perspektywa członkostwa jest najlepszą gwarancją stabilności i demokratyzacji dla krajów Europy Wschodniej. Motywem przewodnim jest przekonanie o konieczności przyjęcia perspektywy „dół – góra”, czyli społeczeństwo – państwo. Istnieje też potrzeba dodatkowego nagradzania (większe otwarcie rynku, większe wsparcie finansowe zagwarantowane już zresztą przez Komisję) prymusów, czyli partnerów najbardziej zaawansowanych w reformach.

Mario David podkreślił z kolei wagę, jaką przykłada raport do działań oddolnych, do kontaktów między społeczeństwem obywatelskim (a nie tylko rządami), do praw dziecka i praw mniejszości narodowych bądź religijnych. Demokracja, rzady prawa i przestrzeganie praw człowieka to wartości, o które UE jest gotowa walczyć i które jest gotowa silnie wspierać wśród partnerów.

Jak powiedział **Marek Siwiec** na podsumowanie debaty w PE w Strasburgu - sprawozdanie o Europejskiej Polityce Sąsiedztwa to nie biblia, ale swego rodzaju książka kucharska, zbiór przepisów, z których na pewno nie wszystkie da się zrealizować, ale które zainspirują dalsze losy EPS.

- **Główne tezy z rezolucji**

W przyjętej rezolucji Parlament Europejski nalega, by państwom sąsiadującym dać **konkretne i wiarygodne bodźce** zachęcające do angażowania na rzecz wspólnego celu budowania głębokiej demokracji oraz by zróżnicowanie na podstawie sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej, wyników i osiągnięć poszczególnych krajów, opierało się na jasno określonych kryteriach oraz mierzalnych i regularnie monitorowanych poziomach odniesienia dla poszczególnych krajów partnerskich.

Eurodeputowani podkreślają, że chociaż UE nie dąży do narzucenia modelu czy gotowej recepty na reformy polityczne, podkreśla, że europejska polityka sąsiedztwa opiera się na podzielanych wartościach, wspólnym poczuciu odpowiedzialności, wzajemnej rozliczalności i szacunku oraz zaangażowaniu na rzecz demokracji, praw człowieka, praworządności, walki z korupcją, gospodarki rynkowej i dobrych rządów.

Parlament Europejski podkreśla również **znaczenie aktywnych i niezależnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym partnerów społecznych, dla demokracji**. Podkreśla znaczenie dialogu z odpowiednimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz ich należytego finansowania w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (EIS), a także podkreśla, że należy wzmocnić partnerstwo między UE i krajami objętymi EPS a społeczeństwem obywatelskim tych państw, aby pomóc w budowaniu sprawnych demokracji, pobudzeniu reform i trwałego wzrostu gospodarczego.

Parlament podkreśla znaczenie **nawiązywania partnerstwa ze społeczeństwami obywatelskimi** jako środka promowania zmian oraz demokratyzacji; w tym kontekście odnotowuje przeznaczenie 22 mln EUR na instrument wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego na lata 2011-2013 i oczekuje przeznaczenia większych środków na ten instrument w następnych wieloletnich ramach finansowych.

Eurodeputowani z zadowoleniem przyjęli propozycję ustanowienia **Europejskiej Fundacji na rzecz Demokracji (EFD)**, która jest właściwą w czasie reakcją na żądania demokracji wyrażane przez społeczeństwa krajów sąsiadujących z Unią. Wzywają ESDZ i Komisję, by w ramach nowego podejścia opartego na wynikach i na zasadzie „więcej za więcej” nadal wspierały wszelkie reformy polityczne, uwzględniając przy tym potrzeby oraz poziom rozwoju gospodarczego i społecznego poszczególnych krajów partnerskich.

Parlament wzywa UE do **zwiększenia widoczności przedsięwzięć Partnerstwa Wschodniego oraz Unii dla Śródziemnomorza** w krajach partnerskich i lepszego

wyjaśnienia obywatelom tych państw funkcji tych inicjatyw, wykazując wartość dodaną współpracy z UE.

Parlament przypomina, że zaangażowanie UE na rzecz jej sąsiadów powinno zależeć od ich **postępów w demokratyzacji i poszanowaniu praw człowieka**. Wzywa w związku z tym społeczność międzynarodową do **wstrzymania wsparcia finansowego dla reżimu białoruskiego**, jak i wsparcia udzielanego przez międzynarodowe instytucje finansowe, do których należą jej członkowie, do czasu gdy wszyscy przetrzymywani i aresztowani liderzy opozycji, dziennikarze, kandydaci na prezydenta i ich zwolennicy zostaną uwolnieni i oczyszczeni ze wszystkich zarzutów i zrehabilitowani.

Eurodeputowani wzywają Unię Europejską, by w ramach wspierania przemian demokratycznych zachęcała do **reform strukturalnych w obszarze gospodarczym, społecznym i sądowym**. Z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy przewodnie Komisji w zakresie MŚP oraz regionalnych rynków energii i efektywności energetycznej. Wzywają Komisję do wspierania **budowania zdolności administracyjnych** w zakresie zatrudnienia i spraw socjalnych, ze szczególnym naciskiem na budowanie zdolności służb prawnych, co zapewni lepsze przygotowanie do przeprowadzenia reformom.

Parlament podkreśla szansę na to, że negocjacje w ramach **układów o stowarzyszeniu przyczynią się do przyspieszenia reform**. Uważa, że powinny one obejmować konkretne warunki, harmonogramy i wyznaczniki wyników, które należy systematycznie monitorować; podkreśla potrzebę uwzględnienia w tych układach realnych i konkretnych inicjatyw dla partnerów w celu uatrakcyjnienia ścieżki reform.

PE stwierdza, że **perspektywa europejska** – w tym art. 8 Traktatu o Unii Europejskiej oraz aspiracje krajów objętych Partnerstwem Wschodnim do członkostwa na mocy art. 49 TUE – **stanowi siłę napędową reform** w tych państwach i jeszcze bardziej wzmacnia ich zaangażowanie na rzecz takich wartości i zasad, jak demokracja, praworządność, poszanowanie praw człowieka i dobre sprawowanie rządów. PE sądzi, że zawarcie układów o stowarzyszeniu może stanowić ważny krok na drodze ku dalszemu zaangażowaniu politycznemu i zacieśnieniu stosunków z Europą dzięki wymianie dobrych praktyk i umocnionemu dialogowi politycznemu i gospodarczemu.

PE popiera dalszą **współpracę w takich sektorach**, jak przemysł, MŚP, badania, rozwój i innowacje, TIK, w tym bezpieczeństwo systemów informatycznych,

przestrzeń kosmiczna oraz turystyka, i podkreśla korzyści wynikające ze wspólnego planowania inicjatyw badawczych przez UE i kraje sąsiadujące. Ponadto, PE z zadowoleniem przyjmuje wzmocnienie **wymiaru współpracy energetycznej** w europejskiej polityce sąsiedztwa.

PE przypomina że UE powinna poprawić **zarządzanie migracją i zmaksymalizować wzajemne korzyści z niej wynikające** dla rozwoju, m.in. stwarzając lepsze warunki osiedlania się dla legalnych migrantów w UE oraz zajmując się źródłami nielegalnej migracji w krajach partnerskich. PE uważa, że **UE musi przychylnie podejść do legalnej migracji zarobkowej** poprzez ustanowienie partnerstw na rzecz mobilności.

PE przypomina o swoim przekonaniu, zgodnie z którym EPS będzie w pełni skuteczna wyłącznie pod warunkiem, że osiągnięta zostanie synergia między wymiarem dwustronnym i wielostronnym. Eurodeputowani uważają za nieodzowne **wzmocnienie wielostronnego aspektu EPS** oraz przeznaczenie na niego większej części funduszy w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa.

Eurodeputowani przypominają, że UE powinna być bardziej zaangażowana i odgrywać bardziej aktywną, spójną i konstruktywną rolę w **rozwiązywaniu regionalnych konfliktów**, między innymi za pośrednictwem ESDZ. PE uważa, że dialog międzykulturowy i międzywyznaniowy ma kluczowe znaczenie dla wzmocnienia wzajemnego zrozumienia, szacunku, solidarności i tolerancji wobec sąsiedzkich krajów partnerskich i między nimi.

14. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE – Raport Parlamentu Europejskiego w sprawie strategii UE dla Azji Środkowej

Posłowie do Parlamentu Europejskiego przegłosowali w Strasburgu sprawozdanie w sprawie postępów w realizacji strategii UE wobec Azji Środkowej. W prace nad raportem zaangażowany był **Marek Siwiec (S&D)**, jako członek parlamentarnej Komisji Spraw Zagranicznych oraz Delegacji do spraw UE-Azja Centralna.

Raport zawiera gruntowną ocenę strategii UE w Azji Środkowej, realizowanej od 2007 roku wobec pięciu krajów: Kazachstanu, Kirgistanu, Tadżykistanu, Turkmenistanu oraz Uzbekistanu. Europarlamentarzyści wyrażają przekonanie, że należy podjąć konkretne działania w celu wzmocnienia zaangażowania UE w regionie, koncentrując się na tych celach i środkach, które w największym stopniu

przyczyniają się do spełniania największych wyzwań: praw człowieka, wody i energii oraz bezpieczeństwa regionalnego.

Sprawozdanie podkreśla, że UE powinna dokonać w stosunku do Azji Środkowej takich samych dogłębnych zmian, jakich dokonała w stosunku do bezpośrednich sąsiadów, gdyż „troska o etykę w jednej części świata, a brak reakcji na pogwałcenie wyznawanych przez UE wartości gdzie indziej to ryzyko utraty przez nią wiarygodności. Wszystkie europejskie działania czy inicjatywy muszą mieć jako wątek przewodni wspieranie praw człowieka i praworządności”.

15. PRAWA CZŁOWIEKA - Laureaci nagrody im. Sacharowa wdzięczni Europie za wsparcie dla "Arabskiej Wiosny"

„Przyznając nagrodę im. Sacharowa pięciu aktywistom "Arabskiej Wiosny", Parlament Europejski uznaje wysiłek wszystkich tych, którzy walczą o godność, poszanowanie praw podstawowych oraz przemiany polityczne w świecie arabskim”, powiedział przewodniczący **Jerzy Buzek** podczas uroczystości przyznania Nagrody im. Sacharowa w Strasburgu.

Prezydent Buzek zwrócił uwagę, że „te wydarzenia historyczne również przypominają nam o naszej odpowiedzialności oraz konieczności wspierania młodego i prężnego społeczeństwa obywatelskiego”, podkreślając „decydującą rolę kobiet podczas Arabskiej Wiosny”.

Laureaci uznali nagrodę za symbol wsparcia Europy dla rewolucyjnych przemian w krajach arabskich. Zwrócili również uwagę na prawa człowieka, będące kluczowym zagadnieniem w ich krajach w drodze do odbudowy demokratycznego społeczeństwa, szanującego prawo i godność człowieka.

W ceremonii rozdania nagród uczestniczyło tylko dwoje laureatów: **Asmaa Mahfouz**, młoda blogerka z Egiptu oraz **Ahmed El-Senussi**, libijski "więzień sumienia", który w więzieniu spędził 31 lat. Parlamentarzyści uczcili minutą ciszy pamięć **Mohameda Bouaziziego** - którego samospalenie w proteście przeciwko represjom władz Tunezji wywołało powszechne protesty i który otrzymał nagrodę pośmiertnie - oraz pamięć wszystkich tych, którzy stracili życie w powstaniach arabskiej wiosny.

W swoim przemówieniu, **Asmaa Mahfouz** powiedziała: „Nagroda ta jest hołdem wszystkim ludziom w Egipcie, którzy byli o wiele bardziej odważni niż ja i faktycznie

poświęcili swoje życie na ulicach. Chciałabym wyrazić, jak bardzo jestem dumna ze wszystkich. męczenników arabskiej rewolucji. Nie zdradzimy ich, będziemy kontynuować ich drogę”.

Ahmed El-Senussi, wskazując na znaczenie pojednania, powiedział: „Musimy odbudować nasz kraj, okazując tolerancję nawet wobec tych, którzy popełnili zbrodnie, którzy naruszyli godność człowieka.” Podziękował europejskim sąsiadom, którzy udzielili Libii jako pierwsi pomocy, za ich „jednoznaczne poparcie dyplomatyczne i wojskowe”.

Syryjski satyryk polityczny, **Ali Ferzat**, przebywający na wygnaniu w Kuwejcie, w przesłanej wiadomości wideo, wyraził wdzięczność za nagrodę, a także żal i smutek z powodu liczby ofiar w jego ojczystym kraju - Syrii, która „rośnie z minuty na minutę”.

Ukrywająca się, syryjska obrończyni praw człowieka **Razan Zaitouneh**, przesłała list, pisząc: „Chciałabym podziękować Parlamentowi Europejskiemu i wszystkim, którzy wspierają powstanie naszego narodu i którzy poparli go w jakiegokolwiek sposób, dla przyszłości wolnej od represji, więzień i przelewu krwi. Dla wszystkich odważnych ludzi w Tunezji, Egipcie, Libii, Jemenie, Bahrajnie i poza nią. Dla tych, którzy dostali wolność, i tych, którzy ciągle walczą o nią. „

Asmaa Mahfouz

Asmaa Mahfouz, członkini Egipskiego Ruch Młodzieżowego. Prześladowania dziennikarzy oraz innych aktywistów przez reżim Mubaraka oraz trudna sytuacja w Tunezji, skłoniły ją do podjęcia własnych protestów. Jej filmy zamieszczane na portalach Facebook, Youtube oraz Twitter pomogły zmotywować Egipcjan do walki przeciw reżimowi, czego bezpośrednim następstwem były wystąpienia na placu Tahrir. Aresztowana przez Egipską Radę Najwyższą Sił Zbrojnych, została zwolniona za kaucją pod wpływem nacisków innych aktywistów.

Ahmed El-Senussi

Opozycjonista, 'więzień sumienia' walczący przeciwko Kadafiemu, spędził w libijskich więzieniach 31 lat. Obecnie jest członkiem Narodowej Rady Libijskiej, aktywnie działając na rzecz wolności i praw człowieka.

Mohamed Bouazizi

Tunezyjski sprzedawca targowy, dokonał samospalenia w proteście przeciw nieustannym upokorzeniom i prześladowaniom przez tunezyjskie władze. Zainspirowane przez ten akt protesty społeczne, doprowadziły do obalenia prezydenta Tunezji Zine El Abidine Ben Aliego. Akt samospalenia Mohameda Bouaziziego stał się również inspiracją dla ruchów wyzwoleniczych w innych krajach arabskich.

Ali Farzat

Syryjski satyryk polityczny, krytyk tamtejszego reżimu. Karykatury jego autorstwa ośmieszające prezydenta Baszara al-Assada przyczyniły się do zapoczątkowania ruchu wyzwoleniczego w tym kraju. W sierpniu 2011 roku został dotkliwie pobity przez syryjskie siły bezpieczeństwa (złamano mu obie ręce), a jego rysunki zostały zniszczone.

Razan Zaitouneh

Syryjska prawniczka, obrończyni praw człowieka. Założycielka syryjskiego portalu internetowego na rzecz praw człowieka (SHRIL), informującego opinię międzynarodową o okrucieństwach popełnianych przez tamtejszy reżim. Ścigana przez władze syryjskie, które oskarżają ją o współpracę z obcym wywiadem.

• Nagroda Sacharowa na rzecz wolności myśli

Ustanowiona w 1988 r. Nagroda im. Sacharowa na rzecz wolności myśli, upamiętniająca rosyjskiego fizyka i dysydenta politycznego, jest przyznawana corocznie przez Parlament Europejski. Stanowi ona wyróżnienie dla osób lub organizacji aktywnych na polu obrony praw człowieka i wolności podstawowych. Laureaci nagrody, poza wyróżnieniem, otrzymują 50 tysięcy euro.

Strona internetowa nagrody im. Sacharowa

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/pl/002398d833/Sakharov-Prize-for-Freedom-of-Thought.html>

16. POLITYKA OBRONY - Jak lepiej wykorzystywać fundusze na politykę obronną? Wpływ kryzysu finansowego na sektor obrony

Państwa członkowskie wspólnie wydają około 200 mld euro rocznie na obronę, co w przybliżeniu jest równe tylko jednej trzeciej budżetu na obronę USA. Kraje UE niestety nie są w stanie przeprowadzić operacji wojskowych, przykładem jest ostatnia

interwencja w Libii, bez wsparcia USA, które pokrywają 75% wszystkich wydatków obronnych w NATO. Parlament Europejski przyjął sprawozdanie, które jest odpowiedzią na nieskoordynowane cięcia w budżetach obronnych przeprowadzane w ostatnich latach przez większość państw członkowskich UE. Eurodeputowani wzywają do zwiększonej współpracy w dziedzinie obrony.

„Czeka nas ogromne wyzwanie, zarówno jeśli chodzi o reformy Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony, jak i w sferze polepszenia współpracy między Unią Europejską i NATO. W szczególności, UE powinna skupić się na synergii, która zapewni optymalne wykorzystanie budżetów narodowych w czasie globalnego kryzysu finansowego. Martwi nas powszechna tendencja do zmniejszenia nakładów na obronę. Prawdą jest, że utrzymanie wydatków na obronę na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo Europie nie jest łatwym zadaniem wobec kryzysu finansowego, kiedy presja społeczna jest tak silna. Jednocześnie, dbając o naszą przyszłość, po prostu nie możemy sobie pozwolić na zaniedbanie dziedziny bezpieczeństwa i obrony” - powiedział autor raportu **Krzysztof Lisek** (EPP).

Posłowie zgodzili się, że w świetle obecnych radykalnych cięć budżetowych UE nie może pozwolić na dalsze tolerowanie obecnego podejścia – wykorzystanie środków i współpraca muszą być lepsze w obszarze obronności. Kryzys finansowy jest dobrą okazją do wzmocnienia współpracy w tej dziedzinie. Lepsza kooperacja pomoże uniknąć duplikacji, a poprzez efekt skali, zmniejszyć koszt badań naukowych i technologii. Zapewni lepsze wykorzystanie środków finansowych.

„W sprawozdaniu przedstawiłem kilka sposobów optymalizacji wydatków na obronę i bezpieczeństwo. Musimy jak najszybciej zidentyfikować najbardziej obiecujące oraz strategiczne projekty, m. in. w zakresie wsparcia logistycznego, pomocy medycznej, transportu strategicznego, nadzoru morskiego, wywiadu, ochrony przed użyciem broni biologicznej i chemicznej. Koncepcja łączenia i podziału funkcji i zasobów (pooling and sharing) jest w dzisiejszych czasach koniecznością. Pomoże nam ona w konstruktywnym zmniejszeniu kosztów bez osłabiania naszego bezpieczeństwa” - podsumował poseł Lisek.

- **Wywiad z posłem Liskiem**

Kryzys dotyka wszystkich. Dlaczego skupia się Pan na jego wpływie na sektor obronny?

Waga obrony i bezpieczeństwa się nie zmieniała. Większość działań prowadzonych w tych ramach ma znaczenie strategiczne i jest przeprowadzana w perspektywie wieloletniej. Nie można stać się poważnym graczem światowym w ciągu roku lub dwóch. Dlatego wskazuje na kilka spraw, którymi trzeba się zająć, ale które przyniosą efekty dopiero w dłuższej perspektywie.

Sugeruje Pan, że kryzys to okazja do większej integracji unijnej polityki obronnej. Dlaczego?

Kryzys może zadziałać jak zimny prysznic, tak by Europa zaczęła w końcu wykorzystywać swój potencjał. Gdy mówimy o dzieleniu się, to mamy na myśli m.in. transport, wsparcie logistyczne, ochronę cyfrową, wsparcie lekarskie, kształcenie. Cieszyłbym się gdyby udało się także dzielić i sobie pomagać przy transporcie helikopterowym, nadzorowaniu wód przybrzeżnych, ochronie przed zagrożeniami chemicznymi, biologicznymi czy radiologicznymi. Ta lista jest jeszcze długa i pokazuje, w jak wielu dziedzinach, może uzyskać oszczędności.

Kraje UE wydają na obronę w sumie 200 mld euro rocznie. Jak skuteczniej wykorzystywać te pieniądze?

Chcielibyśmy większej współpracy pomiędzy UE, a NATO. Mamy nadzieję na standaryzację i interoperacyjności. Europejska Agencja Obrony mogłaby odgrywać większą rolę.

Trochę rozczarował mnie wynik ostatniej Rady UE z udziałem ministrów obrony. Nie poparli stworzenia europejskiego dowództwa, które pozwoliłoby na szybkie działania w przypadku kryzysów, takich jak np. w Libii. Nie rozumiem dlaczego są opory przed zwiększaniem finansowania polityki obronnej.

17. OCHRONA ŚRODOWISKA – Stopniowe ograniczanie stosowania fosforanów

Fosforany nie służą jakości wody i podwodnym ekosystemom. Dlatego Komisja Europejska chce zakazać ich dodawania do proszków do prania. Parlament idzie o krok dalej i chce zakazać tego związku także to w środkach używanych w zmywarkach do naczyń. Fosforanów używa się do zmiękczenia wody, co ułatwia czyszczenie. Mają jednak bardzo zły wpływ na nasze zbiorniki wodne. Przyczyniają

się m.in. do tak dużego rozprzestrzeniania się glonów, że rybnom zaczyna brakować tlenu i wymierają.

Niektóre kraje Unii już mają przepisy ograniczające użycie fosforanów. Nie są jednak jednolite, a część krajów polega na dobrej woli producentów. To prowadzi do pogorszenia jakości wody, najbardziej dotknięte są m.in. Bałtyk i Dunajec. Fosforany trafiają do wody nie tylko z naszych prałek, używa się ich także w rolnictwie i można je znaleźć w ściekach.

Komisja Europejska chce by zakaz obowiązywał od 2013 roku. Europosłowie chcą go od 2015 r. rozszerzyć o środki używane w zmywarkach do naczyń. Na razie nie ma jednak żadnych zamienników, które można by w tych produktach zastosować. KE zachęca producentów do pracy nad takimi zamiennikami.

W przyszłości proszki do prania oraz detergenty stosowane w zmywarkach będą musiały zostać niemal całkowicie uwolnione od fosforu, zdecydował w głosowaniu Parlament Europejski. Decyzja ta pomoże chronić życie w wodach słodkich i morzach otaczających UE.

Parlament zgodził się na podjęcie środków, przyjętych już wstępnie przez Radę, 631 głosami za, 18 głosami przeciw, przy 4 wstrzymujących się od głosu. Rada musi teraz formalnie "przy pieczętować" parlamentarną decyzję, aby mogła stać się europejskim prawem.

„Rygorystycznie limitując używanie fosforu w proszkach do prania i detergentach do zmywarek, pomagamy naszemu środowisku. Teraz konsumenci będą mogli być pewni, że używane przez nich środki są bardziej ekologiczne” - powiedział poseł sprawozdawca **Bill Newton-Dunn** (ALDE, Wielka Brytania).

„Już są dostępne mieszanki bez fosforanów, a przemysł ciągle wprowadza kolejne innowacje. Możemy się spodziewać, że za cztery lata producenci będą mogli się przestawić na produkty bez fosforanów, które będą jednocześnie bardzo skuteczne w zmywaniu naczyń” - tłumaczył brytyjski poseł Bill Newton Dunn.

- **Ograniczanie fosforu - limity i daty**

Od czerwca 2013, standardowa miarka proszku do prania nie będzie mogła zawierać więcej niż 0,5 grama fosforu. Dzięki stanowczemu stanowisku Parlamentu, ustalono również ostateczną datę dla ustanowienia limitów detergentów używanych w

zmywarkach: 0,3 gramy od 1 stycznia 2017. (Komisja przewidywała jedynie rozważenie tej możliwości). Umowa wypracowana przez Parlament pozwala objąć przyszłym prawem detergenty do zmywarek, dając równocześnie producentom czas na unowocześnienie produktów.

- **Zharmonizowane zasady**

Niektóre kraje UE wprowadziły już restrykcje dotyczące fosforu, zwłaszcza w proszkach do prania. Dzięki nowemu prawu, producenci będą mogli działać zgodnie z jednolitymi przepisami, bez konieczności podporządkowywania się 27 różnym regulacjom obowiązującym dotychczas w krajach członkowskich.

- **Problem z fosforem**

Fosfor w formie fosforanów lub fosfonianów jest pomocny w czyszczeniu ubrań i naczyń, zwłaszcza w twardej wodzie. Jednak fosfor spłukiwany do dróg wodnych może doprowadzić do nadmiernego rozrostu alg i zdławić tym samym inne formy życia w wodach. Sposoby na oczyszczanie wód z fosforu są kosztowne i nie zawsze skuteczne.

18. OCHRONA KONSUMENTÓW - Koniec mieszania w sokach

Parlament Europejski zaakceptował nowe, przyjazne konsumentom zasady oznakowania owocowych soków i nektarów. Oznakowanie ma uniemożliwić używanie potencjalnie mylących nazw soków mieszanych oraz informacji o braku cukru.

Parlament zatwierdził aktualizację obecnego prawa z 2001 roku, 585 głosami za, 33 głosami przeciw, przy jednym wstrzymaniu się od głosu. Sprawozdawca **Andrés Perelló Rodríguez** (S&D, Hiszpania) powiedział: „Naszym priorytetem było dostarczenie konsumentom adekwatnej informacji, żeby wiedzieli, co kupują. Parlament odegrał kluczową rolę, zakazując dodawania cukru do produktów sprzedawanych, jako soki i określając obecność cukru i innych substancji słodzących w podobnych napojach”.

- **Soki mieszane**

Mieszanka dwóch różnych soków, będzie musiała mieć w przyszłości nazwę, odzwierciedlającą zawartość, uzgodnili posłowie. Na przykład, połączenie dziewięćdziesięciu procent soku jabłkowego z dziesięcioma procentami soku truskawkowego, będzie musiało nosić nazwę: "sok jabłkowo - truskawkowy", podczas gdy dziś możliwa jest nazwa: "sok truskawkowy". Nazwa handlowa "sok wieloowocowy" będzie mogła zostać użyta w przypadku zmieszania trzech lub więcej owocowych soków.

- **Cukier i inne substancje słodzące**

Posłowie zdają sobie sprawę, że konsumenci, szczególnie diabetycy, rodzice oraz osoby na diecie, chcą jasnego oznakowania różnicy między sokiem a nektarem, oraz obecności wszelkich substancji słodzących.

W przyszłości, soki owocowe, z definicji nie będą zawierały cukru ani substancji słodzących. Nektary, zrobione z miazgi owocowej i wody, będą mogły zawierać cukier oraz substancje słodzące. Etykiety "bez dodatku cukru", będą musiały zniknąć z nektarów zawierających sztuczne substancje słodzące, takie jak sacharyna, aby nie wprowadzać konsumentów w błąd.

- **Sok pomarańczowy bez domieszki**

Wiele produktów, takich jak "sok pomarańczowy" zawiera do 10% soku z mandarynki, poprawiającego kolor i smak. Jest to częsta praktyka zarówno w Stanach Zjednoczonych, jak i w Brazylii, które to kraje mają spory udział w rynku europejskim. Dla zachowania równych szans, zarówno importowane, jak i europejskie soki pomarańczowe nie będą mogły zawierać domieszek lub będą musiały uwzględniać mandarynkę w nazwie produktu.

- **Kolejne kroki**

Powyższe zasady zostały ustalone podczas rozmów nieformalnych Parlamentu i Rady, teraz potrzebują formalnego potwierdzenia przez Radę, aby mogły stać się prawem. Wszystkie produkty wprowadzone na rynek zanim to nastąpi, będą mogły pozostać w sprzedaży na kolejne trzy lata. Państwa członkowskie będą miały 18 miesięcy na dostosowanie swojego prawa.

19. SWOBODNY PRZEPIYW OSÓB - Parlament ponawia apel o otwarcie unijnych rynków pracy dla Bułgarów i Rumunów

W przyjętej rezolucji Parlament Europejski apeluje o zniesienie barier na rynku pracy w państwach członkowskich nadal je utrzymujących dla Bułgarów i Rumunów. W opinii PE wszystkie państwa członkowskie UE powinny znieść te bariery, ponieważ nie ma ekonomicznego uzasadnienia dla ograniczenia podstawowego prawa obywateli UE do pracy i zamieszkania w jednym z państw członkowskich UE.

Rezolucja, zgłoszona przez grupy EPP, S&D, ALDE i Zielonych / EFA wzywa wszystkie państwa członkowskie do zniesienia wszystkich "środków przejściowych" tak, aby umożliwić Bułgarom i Rumunom pracę na ich rynkach pracy do końca 2011 roku. To kolejne wezwanie PE po tym, jak apelował o to w rezolucji ws. mobilności pracowników w UE przyjętej w dniu 25 października 2011 r.

Państwa członkowskie UE mogą przedłużyć tymczasowy zakaz pracy dla pracowników bułgarskich i rumuńskich o kolejne 2 lata, tj. do grudnia 2013 r., tylko w przypadku powiadomienia Komisji, do dnia 31 grudnia 2011 r., o "poważnym zagrożeniu" dla swoich rynków pracy.

- **Brak uzasadnienia ekonomicznego**

Posłowie stwierdzają, że nie odnotowano żadnych negatywnych skutków w tych państwach członkowskich, które pozwoliły pracownikom z państw członkowskich, które przystąpiły do UE w 2004 i 2007, do zatrudnienia na swoich rynkach pracy.

Niemniej jednak niektóre państwa członkowskie postanowiły kontynuować stosowanie ograniczeń dla rumuńskich i bułgarskich pracowników (podobnie było w przypadku pracowników z Polski, m.in. w Belgii, Niemczech, Austrii), ze względu na naciski polityczne a nie uzasadnione obawy o negatywne skutki dla ich gospodarek i rynków pracy – w opinii Parlamentu Europejskiego.

Wręcz przeciwnie, raport Komisji Europejskiej z dnia 11 listopada 2011 r., stwierdza, że pracownicy z Rumunii i Bułgarii mieli pozytywny wpływ na gospodarki tych państw członkowskich, które pozwoliły im na zatrudnienie w ich krajach..

Najnowsze dane Eurostatu pokazują również, że pracownicy z Rumunii i Bułgarii nie mieli istotnego wpływu na wysokość płac i stopy bezrobocia w krajach ich

przyjmujących. Pod koniec 2010 roku, pracownicy z Bułgarii i Rumunii mieszkający w innym krajach UE stanowili 0,6% ogółu ludności UE

- **Ograniczenia wymagają uzasadnienia**

Parlament wzywa Komisję Europejską do przedstawienia jasnej definicji „poważnych zakłóceń na rynkach pracy” wymaganej do wprowadzenia ograniczeń w dostępie na rynku pracy. Państwa członkowskie, które utrzymują ograniczenia bez „jasnego i przejrzystego społeczno-ekonomicznego uzasadnienia poważnych zakłóceń na rynku pracy”, zgodnie z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości, łamią postanowienia traktatów – stwierdzają posłowie, wzywając Komisję do zapewnienia respektowania zasady swobodnego przepływu obywateli UE.

- **Tło**

Austria, Belgia, Francja, Niemcy, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Malta, Holandia i Wielka Brytania nadal ograniczają dostęp pracowników bułgarskich i rumuńskich do ich rynków pracy. Hiszpania, popierana przez Komisję Europejską, również ograniczyła dostęp pracowników rumuńskich do swojego rynku, do dnia 31 grudnia 2012 r., z powodu możliwości wystąpienia poważnych zakłóceń na rynku pracy.

Opracowała:
Dr Magdalena Skulimowska¹

¹ Na podstawie informacji Parlamentu Europejskiego, debat w trakcie sesji i informacji PAP.

P7_TA-PROV(2011)0575

Szczyt UE-Rosja

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2011 r. w sprawie zbliżającego się szczytu UE-Rosja, który odbędzie się w dniu 15 grudnia 2011 r., oraz wyników wyborów do Dumy z dnia 4 grudnia 2011 r.

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje rezolucje w sprawie Rosji, zwłaszcza rezolucję z dnia 9 czerwca 2011 r.¹ w sprawie szczytu UE-Rosja oraz rezolucję z dnia 17 czerwca 2010 r.² w sprawie szczytu UE-Rosja,
- uwzględniając swoje rezolucje w sprawie stosunków między UE a Rosją, w tym rezolucję z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie przygotowań do wyborów do rosyjskiej Dumy Państwowej w grudniu 2011 r.³, a także rezolucję z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka na świecie za rok 2009 oraz polityki UE w tym zakresie⁴,
- uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy między UE a Federacją Rosyjską⁵ oraz rozpoczęte w 2008 r. negocjacje w sprawie nowej umowy między UE a Rosją, a także uwzględniając partnerstwo na rzecz modernizacji zainicjowane w 2010 r.,
- uwzględniając wspólny cel UE i Rosji, określony we wspólnym oświadczeniu wydanym po zakończeniu XI szczytu UE-Rosja, który odbył się w Petersburgu w dniu 31 maja 2003 r., dotyczący utworzenia wspólnej przestrzeni gospodarczej, wspólnej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, wspólnej przestrzeni współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa zewnętrznego oraz wspólnej przestrzeni badań naukowych i edukacji z uwzględnieniem aspektów kulturalnych (tzw. cztery wspólne przestrzenie),
- uwzględniając wspólne oświadczenie końcowe oraz zalecenie wydane przez komisję współpracy parlamentarnej UE-Rosja na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 19 i 20 września 2011 r. w Warszawie,
- uwzględniając wspólne oświadczenie Stałej Rady Partnerstwa Rosja-UE dotyczące wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, wydane na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 11 października 2011 r. w Warszawie,
- uwzględniając uwagi wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Catherine Ashton ogłoszone na VIII posiedzeniu Stałej Rady Partnerstwa UE-Rosja, które odbyło się w dniu 17 listopada 2011 r. w Moskwie,
- uwzględniając ostatnią rundę dialogu UE-Rosja na temat praw człowieka, która miała miejsce w dniu 29 listopada 2011 r.,

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0268.

² Dz.U. C 236 E z 12.8.2011, s. 101.

³ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0335.

⁴ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0489.

⁵ Dz.U. L 327 z 28.11.1997, s. 1.

- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Catherine Ashton dotyczące wyborów do Dumy w Federacji Rosyjskiej, z dnia 6 i 7 grudnia 2011 r.,
 - uwzględniając wstępne wnioski przedstawione w dniu 5 grudnia przez Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE/ODIHR), Zgromadzenie Parlamentarne OBWE (ZP OBWE) i Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy (ZPRE) po międzynarodowej misji obserwacji wyborów do Dumy Państwowej, które odbyły się w dniu 4 grudnia 2011 r.,
 - uwzględniając program szczytu UE-Rosja, który odbędzie się w Brukseli w dniu 15 grudnia 2011 r.,
 - uwzględniając art. 110 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że UE i Rosja są od siebie wzajemnie uzależnione, zarówno pod względem gospodarczym, jak i politycznym; mając w związku z tym na uwadze, że ściślejsza współpraca i dobrosąsiedzkie stosunki między UE a Rosją mają kluczowe znaczenie dla stabilności, bezpieczeństwa i dobrobytu w Europie i poza nią; mając na uwadze, że Unia Europejska nadal angażuje się w pogłębianie i rozwijanie stosunków z Rosją opartych na silnym przywiązaniu do zasad demokratycznych; mając na uwadze, że zawarcie umowy o partnerstwie strategicznym między UE a Federacją Rosyjską ma olbrzymie znaczenie dla tworzenia autentycznego strategicznego partnerstwa;
- B. mając na uwadze, że bezpieczeństwo dostaw energii to jedno z największych wyzwań dla UE oraz jedna z najważniejszych dziedzin współpracy z Rosją; mając na uwadze, że niebywale ważne jest, by UE mówiła jednym głosem i wykazywała silną solidarność wewnętrzną;
- C. mając na uwadze, że jako stały członek Rady Bezpieczeństwa ONZ Rosja wraz z pozostałymi członkami jest współodpowiedzialna za utrzymanie stabilności na świecie; mając na uwadze, że wiele problemów międzynarodowych, zwłaszcza tych występujących we wspólnym sąsiedztwie (Północny Kaukaz oraz Republika Mołdowy), w Północnej Afryce, Syrii, na Bliskim Wschodzie i w Iranie, a także związanych z terroryzmem, bezpieczeństwem energetycznym, zmianami klimatu oraz kryzysami finansowymi, można rozwiązać tylko przy zastosowaniu skoordynowanego podejścia obejmującego Rosję;
- D. mając na uwadze, że Federacja Rosyjska jest pełnoprawnym członkiem Rady Europy oraz Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, w związku z czym zobowiązała się do przestrzegania zasad demokracji i poszanowania praw podstawowych; mając na uwadze utrzymujące się zaniepokojenie stanem przestrzegania praw człowieka, praworządności i niezawisłości sądów, a także środkami represji wobec dziennikarzy i opozycji;
- E. mając na uwadze, że w 2011 r. przypada 20. rocznica rozpadu ZSRR, który by kamieniem milowym w historii Europy; mając na uwadze, że należy uznać udział, jaki miały w tym wydarzeniu osoby czynnie przeciwstawiające się totalitaryzmowi i przyczyniające się do wyzwolenia od niego;
- F. mając na uwadze, że w dniu 12 kwietnia 2011 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka wyraził krytyczne uwagi na temat uciążliwych procedur rejestracji partii politycznych w Rosji, które to procedury nie spełniają standardów wyborczych ustalonych przez Radę

Europy i OBWE; mając na uwadze utrzymujące się poważne zaniepokojenie trudnościami, jakie napotykają partie polityczne chcące wziąć udział w wyborach, które to trudności w istotny sposób ograniczają rywalizację polityczną i pluralizm w Rosji, co zagraża legitymacji prawnej wyborów;

- G. mając na uwadze, że w dniu wyborów donoszono o licznych nieprawidłowościach, w tym o głosowaniu wielokrotnym (tzw. karuzele), utrudnianiu pracy obserwatorom partyjnym oraz podrzucaniu do urn fałszywych kart do głosowania; mając na uwadze, że policja zatrzymała setki działaczy opozycji, którzy w dniu 4 grudnia i w dniach kolejnych próbowali gromadzić się w Moskwie, Petersburgu i innych rosyjskich miastach, by zaprotestować przeciwko sposobowi przeprowadzenia wyborów;
 - H. mając na uwadze, że w dniu 10 grudnia co najmniej 50 000 osób zebrało się na Placu Bołotnym w Moskwie, domagając się unieważnienia wyników wyborów z dnia 4 grudnia, powtórzenia wyborów, dymisji szefa komisji wyborczej, przeprowadzenia dochodzenia w sprawie zarzutów dotyczących fałszowania wyborów oraz natychmiastowego zwolnienia aresztowanych manifestantów; mając na uwadze, że podobne demonstracje miały miejsce w innych rosyjskich miastach;
 - I. mając na uwadze, że minął rok, odkąd Parlament Europejski wezwał Radę, „wobec braku pozytywnych działań ze strony władz rosyjskich [...] do współpracy oraz do zbadania sprawy Siergieja Magnickiego, do domagania się od władz rosyjskich postawienia winnych przed wymiarem sprawiedliwości oraz do rozważenia nałożenia zakazu wjazdu do UE”, a także zachęcił „unijne agencje egzekwowania prawa do współpracy w celu zamrożenia kont bankowych i innych aktywów tych rosyjskich urzędników we wszystkich państwach członkowskich UE”⁶;
1. ponownie wyraża przekonanie, że Rosja jest nadal jednym z najważniejszych partnerów Unii Europejskiej, jeśli chodzi o nawiązywanie strategicznej współpracy, mającym nie tylko wspólne interesy gospodarcze i handlowe, ale także ten sam cel, jakim jest ścisła współpraca na arenie światowej;
 2. wzywa UE i Rosję, aby wykorzystały okazję, jaką jest zbliżający się szczyt, by przyspieszyć negocjacje w sprawie nowej umowy o partnerstwie i współpracy; ponownie wyraża poparcie dla kompleksowej, prawnie wiążącej umowy, obejmującej kwestie polityczne, gospodarcze i społeczne oraz wszystkie obszary związane z demokracją, praworządnością i poszanowaniem praw człowieka; ponownie wyraża przekonanie, że demokracja i prawa człowieka muszą być nieodłącznym elementem nowej umowy, zwłaszcza jeśli chodzi o sformułowanie i włączenie do umowy autentycznej i operacyjnej klauzuli dotyczącej praw człowieka;
 3. wzywa do wzmożenia wysiłków o zacieśnienie partnerstwa na rzecz modernizacji między UE a Rosją; jest przekonany, że partnerstwo na rzecz modernizacji będzie wsparciem dla reform i nada nowy impuls stosunkom między UE a Rosją oraz pozwoli rozwinąć korzystną dla obu stron współpracę w dziedzinie handlu, gospodarki i bezpieczeństwa energetycznego, przyczyniając się jednocześnie do naprawy gospodarki światowej; jest zdania, że partnerstwu na rzecz modernizacji musi towarzyszyć ambitny proces reform wewnętrznych obejmujących umocnienie instytucji demokratycznych i niezawodnego systemu prawnego; w związku z tym wzywa UE i rosyjski rząd do określenia działań

⁶ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0489.

niezbędnych do osiągnięcia tych celów;

4. z zadowoleniem przyjmuje zakończenie negocjacji w sprawie przystąpienia Rosji do WTO, co umożliwi stworzenie równych warunków dla przedsiębiorczości po obu stronach oraz ułatwi i zliberalizuje handel w gospodarce światowej; podkreśla, że z chwilą przystąpienia do WTO Rosja jest prawnie zobowiązana do przestrzegania wszystkich zasad tej organizacji, w tym do zaprzestania stosowania środków protekcjonistycznych; w związku z tym wyraża zaniepokojenie z powodu unii celnej między Rosją, Kazachstanem i Białorusią, która doprowadziła do wzrostu skonsolidowanych taryf celnych; wyraża przekonanie, że członkostwo Rosji w WTO będzie również ważnym etapem w pogłębianiu dwustronnej integracji gospodarczej, w tym dzięki ukończeniu trwających negocjacji w sprawie nowej umowy;
5. podkreśla znaczenie zacieśniania partnerstwa energetycznego z Rosją; przypomina, że dostawy surowców naturalnych nie mogą być wykorzystywane jako narzędzie polityczne; podkreśla znaczenie współpracy energetycznej dla obu stron, będącej szansą na dalszą współpracę handlową i gospodarczą na otwartym i przejrzystym rynku, przy pełnym zrozumieniu potrzeby różnicowania kierunków dostaw i dostawców energii do UE; podkreśla, że podstawą takiej współpracy powinna być zasada wzajemności i przejrzystości, a także równy dostęp do rynków, infrastruktury i inwestycji oraz prawnie wiążące ramy dotyczące energetyki, gwarantujące wiarygodne i bezpieczne dostawy energii w oparciu o jednakowe normy dla wszystkich państw członkowskich UE;
6. wzywa Radę i Komisję, by zagwarantowały włączenie zasad Traktatu Karty energetycznej oraz załączonego doń protokołu tranzytowego do nowej umowy o partnerstwie między UE a Rosją; z zadowoleniem przyjmuje podpisanie w lutym 2011 r. porozumienia w sprawie uaktualnionego mechanizmu wczesnego ostrzegania, mającego dalej usprawniać koordynację w razie sytuacji kryzysowej pod względem dostaw lub zapotrzebowania;
7. podkreśla, że UE powinna rozszerzyć współpracę z Rosją w dziedzinie energetyki na takie obszary, jak wydajność energetyczna czy badania nad odnawialnymi źródłami energii; ponownie zaznacza, że umowy międzyrządowe oraz porozumienia handlowe w sektorze energetyki zawierane między podmiotami rosyjskimi i europejskimi muszą być zgodne ze zobowiązaniami prawnymi obu stron;
8. wzywa Federację Rosyjską do wniesienia większego wkładu w rozwiązywanie problemu zmian klimatu przez obniżenie poziomu krajowych emisji gazów cieplarnianych oraz udział w międzynarodowych negocjacjach dotyczących kompleksowych ram polityki klimatycznej na okres po 2012 r. na mocy ramowej konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) i protokołu z Kioto; w związku z tym podkreśla, że aby uzyskać do 2020 r. niezbędną redukcję emisji w stosunku do poziomu z 1990 r. w krajach ujętych w załączniku I, wszystkie kraje uprzemysłowione muszą się zobowiązać do realizacji celów w postaci znacznego obniżenia obecnych poziomów emisji i podniesienia poziomów wychwytywania dwutlenku węgla w lasach;
9. w związku z tym wzywa Rosję do ratyfikowania i natychmiastowego wypełnienia konwencji z Espoo (konwencja Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ), a także przypomina, że Rosja zobowiązała się do opracowania ujednoczonych norm oceny oddziaływania na środowisko w przedsięwzięciach transgranicznych;
10. uznaje wspólne wnioski z dnia 11 października 2011 r. zapowiadające ukończenie prac nad

listą wspólnych działań zmierzających do wprowadzenia ruchu bezwizowego oraz popiera jej oficjalne zatwierdzenie, a następnie wdrożenie; przypomina o konieczności zapewnienia spójności regionalnej w podejściu do liberalizacji systemu wizowego z Rosją i krajami partnerstwa wschodniego; z zadowoleniem przyjmuje zakończenie negocjacji w sprawie zmian do obowiązującej umowy między UE a Rosją w sprawie ułatwień wizowych z 2006 r., a także rozpoczęcie dialogu między UE a Rosją na temat migracji; podkreśla znaczenie rzeczywistego wdrożenia umowy o readmisji między Rosją a UE; wzywa do dalszej współpracy w dziedzinie nielegalnej imigracji, poprawy kontroli na przejściach granicznych oraz wymiany informacji na temat terroryzmu i przestępczości zorganizowanej;

11. z zadowoleniem przyjmuje propozycję uproszczenia małego ruchu granicznego w obwodzie kaliningradzkim i podkreśla, że przyczyni się to do dalszego pogłębiania strategicznego partnerstwa między UE a Rosją zgodnie z priorytetami określonymi w planie działania dotyczącym wspólnej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości;
12. przyjmuje do wiadomości wyniki wyborów do Dumy z 4 grudnia 2011 r.; podkreśla, że przebieg wyborów pokazał, że Rosja nie spełnia standardów wyborczych określonych przez OBWE; wyraża głębokie zaniepokojenie doniesieniami na temat fałszerstw oraz wstępnymi ustaleniami ze sprawozdania OBWE/ODIHR, wskazującymi na łamanie procedur, stronniczość mediów, nękanie niezależnych obserwatorów oraz brak rozdziału partii od państwa;
13. ponownie zwraca uwagę, że uciążliwe procedury rejestracji doprowadziły do wykluczenia kilku partii opozycyjnych oraz od początku poważnie szkodziły wolności stowarzyszeń, rywalizacji politycznej i pluralizmowi;
14. potępia działania podjęte przez władze rosyjskie przeciw rosyjskiemu stowarzyszeniu Gołos, zajmującemu się monitorowaniem wyborów, po utworzeniu przez nie specjalnej strony internetowej do zgłaszania fałszerstw i nieprawidłowości wyborczych;
15. z zadowoleniem przyjmuje demonstracje w Rosji jako wyraz dążenia narodu rosyjskiego do większej demokracji; potępia rozproszenie przez policję pokojowych protestów przeciwko nieprawidłowościom i fałszerstwom wyborczym, o których donosili międzynarodowi obserwatorzy; wzywa władze rosyjskie do poszanowania wolności zgromadzeń i wypowiedzi, do nieutrudniania pokojowych demonstracji oraz do natychmiastowego i bezwarunkowego zwolnienia wszystkich pokojowo demonstrujących osób aresztowanych w związku z wyborami; apeluje o niezwłoczne przeprowadzenie pełnego dochodzenia w sprawie wszystkich doniesień o fałszerstwach i zastraszaniu oraz o ukaranie winnych, a także wyraża nadzieję, że wydany przez prezydenta Miedwiediewa nakaz przeprowadzenia dochodzeń okaże się ważki i przejrzysty;
16. odnotowuje niedawne apele o unieważnienie wyborów do Dumy Państwowej, które odbyły się w dniu 4 grudnia 2011 r.; wzywa rosyjskie władze, by dogłębnie zbadały wszelkie przypadki naruszeń prawa wyborczego w celu ukarania urzędników zamieszanych w nieprawidłowości oraz by ponownie przeprowadziły głosowanie tam, gdzie doszło do nieprawidłowości;
17. wzywa do przeprowadzenia nowych wolnych i uczciwych wyborów po rejestracji wszystkich partii opozycyjnych;

18. wzywa przewodniczącego Rady Europejskiej, przewodniczącego Komisji oraz wysoką przedstawiciel/ wiceprzewodniczącą Komisji, by w czasie szczytu zdecydowanie postawili sprawę wyborów z dnia 4 grudnia, domagając się od Rosji poszanowania jej międzynarodowych zobowiązań, wynikających w szczególności z członkostwa Rosji w Radzie Europy i w OBWE; wzywa Radę Europy i OBWE, aby oceniły, czy Rosja wypełnia zobowiązania wynikające z przynależności do tych organizacji;
19. wzywa władze rosyjskie, by odniosły się do ustaleń zawartych w sprawozdaniu z misji obserwacji wyborów wydanym przez OBWE/ODIHR, znowelizowały ordynację wyborczą zgodnie ze standardami OBWE i Rady Europy oraz we współpracy z Komisją Wenecką, a także by przestrzegały tych standardów w praktyce z myślą o zapewnieniu wolnych i demokratycznych wyborów prezydenckich w 2012 r., dających równe szanse kandydatom opozycji; wzywa Rosję do stworzenia możliwości prowadzenia dostatecznej i skutecznej obserwacji wyborów, zgodnie z normami OBWE/ODIHR i Rady Europy;
20. ponownie wyraża zaniepokojenie stanem przestrzegania praw człowieka w Rosji, a także brakiem praworządności i niezależnej władzy sądowniczej; wyraża szczególne zaniepokojenie sprawą Siergieja Magnickiego, w tym faktem, że nie ukarano osób uznanych za winne jego śmierci; odnotowuje sprawozdanie opublikowane w lipcu 2011 r. przez Radę Praw Człowieka powołaną przez prezydenta Miedwiediewa, w którym przedstawiono dowody, że aresztowanie Siergieja Magnickiego było niezgodne z prawem i że w trakcie przetrzymywania bito go i torturowano, aby wymusić przyznanie się do winy; zauważa, że departament stanu USA, ministerstwo spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii i duński parlament podjęły w 2011 r. decyzję o wprowadzeniu zakazu wydawania wiz około 60 rosyjskim urzędnikom uważanym za zamieszanych w śmierć Siergieja Magnickiego w wyniku beczynności rosyjskich władz;
21. wzywa komisję śledczą do przeprowadzenia kompleksowego i rzetelnego śledztwa bez żadnych tabu, by szybko przedstawić konkretne wnioski i podjąć wszelkie działania niezbędne, by postawić sprawców przed sądem; apeluje do Rady, by w razie dalszej beczynności władz rosyjskich rozważyła takie działania jak zakaz wjazdu do całej UE oraz zamrożenie aktywów finansowych osób winnych torturowania i śmierci Siergieja Magnickiego oraz ukrywania prawdy o tej sprawie;
22. podkreśla znaczenie stałej wymiany poglądów na temat praw człowieka z Rosją w ramach konsultacji między UE a Rosją na temat praw człowieka, gdyż jest to sposób doskonalenia interoperacyjności stron we wszystkich dziedzinach współpracy, a także żąda poprawy formatu posiedzeń, by zwiększyć ich skuteczność, ze szczególnym uwzględnieniem wspólnych działań przeciwko rasizmowi i ksenofobii, a ponadto domaga się otwarcia tego procesu na rzeczywisty udział Parlamentu Europejskiego, Dumy Państwowej i organizacji pozarządowych zajmujących się prawami człowieka bez względu na to, czy dialog odbywa się w Rosji, czy w państwie członkowskim UE;
23. potępia niedawne propozycje uznania za przestępstwo publicznego informowania o orientacji seksualnej i tożsamości płciowej w różnych regionach Rosji i na szczeblu federalnym;
24. wzywa wiceprzewodniczącą/ wysoką przedstawiciel oraz Komisję do realizacji wspólnych inicjatyw z rządem Rosji, mających na celu poprawę bezpieczeństwa i stabilności we wspólnym sąsiedztwie; wzywa Rosję, by aktywnie przyczyniała się do rozwiązywania zamrożonych konfliktów w swoim sąsiedztwie oraz by szanowała suwerenność i

terytorialną integralność wszystkich państw uwikłanych w te konflikty;

25. przypomina, że Rosja jest zobowiązana w pełni wdrożyć sześciopunktowe porozumienie o zawieszeniu broni, obejmujące respektowanie suwerenności i integralności terytorialnej Gruzji; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Rosja wyraża gotowość do pracy nad porozumieniem ramowym w dziedzinie operacji zarządzania kryzysowego; w związku z tym wzywa władze Rosji do konsekwencji, a tym samym do umożliwienia misji obserwacji wyborów UE w Gruzji wjazdu na okupowane terytoria Abchazji i Osetii Południowej, zgodnie z postanowieniami zawieszenia broni z 2008 r.;
26. popiera mińską grupę OBWE i jej współprzewodniczącego w staraniach o rozwiązanie konfliktu w Górskim Karabachu;
27. z zadowoleniem przyjmuje wznowienie negocjacji w sprawie konfliktu naddniestrzańskiego według formuły 5+2 i odnotowuje pierwsze oficjalne posiedzenie, które odbyło się w dniu 1 grudnia 2011 r. i można postrzegać z nadzieją jako początek rozwiązywania konfliktu;
28. stwierdza, że Rosja, mająca prawo weta w Radzie Bezpieczeństwa ONZ, musi wywiązywać się ze swoich obowiązków w przypadku kryzysów międzynarodowych; podkreśla, że bez skoordynowanego podejścia obejmującego Rosję nie można rozwiązać problemów międzynarodowych, szczególnie tych związanych z Syrią i Iranem; wzywa Rosję do przyjęcia bardziej konstruktywnego podejścia, zwłaszcza w odniesieniu do rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ; wzywa Rosję, by przyłączyła się do światowych wysiłków o zablokowanie irańskich prób wzbogacania uranu i innych działań w sektorze jądrowym mających na celu budowę broni jądrowej; wzywa władze Rosji, by poparły międzynarodowe sankcje wobec irańskich podmiotów będące reakcją na atak na brytyjską ambasadę;
29. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, rządowi i parlamentowi Federacji Rosyjskiej, Radzie Europy oraz Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie.

Wpływ kryzysu finansowego na sektor obrony

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2011 r. w sprawie wpływu kryzysu gospodarczego na sektor obrony w państwach członkowskich UE (2011/2177(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając tytuł V Traktatu o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 21, 42, 45 i 46 oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z załączony do niego protokół nr 10,
- uwzględniając europejską strategię bezpieczeństwa (ESB) pt. „Bezpieczna Europa w lepszym świecie” przyjętą przez Radę Europejską w dniu 12 grudnia 2003 r. oraz sprawozdanie z jej wdrażania pt. „Utrzymanie bezpieczeństwa w zmieniającym się świecie”, sporządzone pod auspicjami wysokiego przedstawiciela UE i zatwierdzone przez Radę Europejską w dniach 11–12 grudnia 2008 r.,
- uwzględniając cele określone przez Radę Europejską w grudniu 2008 r. w celu wzmocnienia europejskiego potencjału wojskowego,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 1 grudnia 2011 r., 23 maja 2011 r., 31 stycznia 2011 r. oraz 9 grudnia 2010 r. odpowiednio w sprawie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), w sprawie łączenia potencjału wojskowego i wzajemnego korzystania z niego, w sprawie WPBiO, a także w sprawie rozwoju potencjału wojskowego,
- uwzględniając decyzję Rady nr 2011/411/WPZiB z dnia 12 lipca 2011 r. określającą statut, siedzibę i zasady operacyjne Europejskiej Agencji Obrony oraz uchylającą wspólne działanie 2004/551/WPZiB¹,
- uwzględniając sprawozdanie wysokiego przedstawiciela w sprawie WPBiO przedstawione na posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych w dniu 18 lipca 2011 r.,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/43/WE dnia 6 maja 2009 r. w sprawie uproszczenia warunków transferu produktów związanych z obronnością we Wspólnocie²,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE³,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 11 maja 2011 r. w sprawie rozwoju wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony po wejściu w życie Traktatu z Lizbony⁴, z dnia 23 listopada 2010 r. sprawie współpracy cywilno-wojskowej i rozwoju potencjału cywilno-

¹ Dz.U. L 183 z 13.7.2011, s. 16.

² Dz.U. L 146 z 10.6.2009, s. 1.

³ Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76.

⁴ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0228.

wojskowego⁵ oraz z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie wdrażania europejskiej strategii bezpieczeństwa oraz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony⁶, a także poprzednie rezolucje na temat europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony,

- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A7-0428/2011),

Uwagi ogólne

1. z zaniepokojeniem zauważa kulminację obserwowanej w ostatnich latach tendencji do dokonywania cięć w budżetach na obronność większości państw członkowskich UE w następstwie kryzysu finansowego, gospodarczego i kryzysu zadłużenia oraz potencjalny negatywny wpływ tych cięć na potencjał wojskowy tych państw i w związku z tym na zdolność UE do skutecznego przejmowania odpowiedzialności za utrzymanie pokoju, zapobieganie konfliktom i wzmocnienie bezpieczeństwa międzynarodowego według zasad Karty Narodów Zjednoczonych, jeżeli państwa członkowskie nie zrekompensują powstałych strat w drodze intensywniejszej współpracy i koordynacji działań na szczeblu europejskim; podkreśla w związku z tym, że obronność stanowi dobro publiczne, które ma wpływ na bezpieczeństwo wszystkich obywateli Europy, oraz że wszystkie państwa członkowskie muszą się do niej przyczyniać w duchu współpracy, podziału obciążenia oraz gospodarności;
2. ostrzega, że nieskoordynowane cięcia w budżetach na obronność mogą spowodować całkowitą utratę pewnej części europejskiego potencjału wojskowego; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje i popiera działania Rady polegające na zachęcaniu państw członkowskich do wymiany informacji w stosownych przypadkach i do poprawy przejrzystości obecnych i przyszłych cięć w budżecie na obronność oraz wzywa do przeprowadzenia analizy wpływu tych cięć na rozwój potencjału w zakresie WPBiO; przypomina, że interwencja w Libii jasno dowiodła, że nawet koalicja państw Europy nie jest w stanie przeprowadzić podobnej operacji bez wsparcia ze strony USA;
3. zauważa utrzymującą się zbyt dużą zależność od Stanów Zjednoczonych w kwestiach obrony, mając na uwadze, że udział USA w ogóle wydatków na obronność w Pakcie Północnoatlantyckim wzrósł do 75% oraz związaną z nim potrzebę zwiększenia wkładu europejskich sojuszników wydatki na obronność; z zaniepokojeniem zauważa, że niedawne cięcia w budżecie są wynikiem niedoinwestowania i niedofinansowania przez państwa członkowskie dziedzin bezpieczeństwa i obrony w ciągu ostatniej dekady;
4. w coraz bardziej złożonym i nieprzewidywalnym otoczeniu pod względem obrony wzywa wszystkie państwa członkowskie UE do ściślejszej współpracy i skoordynowania działań przeciwko powszechnym zagrożeniom wskazanym w europejskiej strategii bezpieczeństwa (ESB) oraz do przyjęcia na siebie w pełni swojej części odpowiedzialności za pokój i bezpieczeństwo w Europie, jej sąsiedztwie i na świecie; uznając, że nie wszystkie zagrożenia mają charakter militarny oraz że UE dysponuje licznymi instrumentami służącymi do zarządzania kryzysem i zapobiegania mu, takimi jak potencjał cywilny i instrumenty pomocy technicznej, przypomina państwom

⁵ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0419.

⁶ Dz.U. C 349 E z 22.12.2010, s. 63.

członkowskim o wielokrotnych zobowiązaniach do poprawy potencjału wojskowego, zawartych w Traktacie i w konkluzjach Rady Europejskiej oraz wzywa je do dołożenia starań, by zobowiązania te zostały zrealizowane;

5. ponownie wyraża swój pogląd, że wzmocniona europejska zdolność obronna zwiększy strategiczną autonomię UE i będzie stanowić ważny wkład we wspólne bezpieczeństwo w kontekście NATO i innych partnerstw; podkreśla potencjał postanowień traktatu lizbońskiego w tym zakresie i wzywa państwa członkowskie do uruchomienia stałej współpracy strukturalnej, do określenia warunków stosowania klauzul solidarności i wzajemnej obrony, a także do pełnego wykorzystania Europejskiej Agencji Obrony;
6. nie negując znaczenia innej skali ambicji zwraca uwagę, że państwa członkowskie wydają łącznie ok. 200 mld EUR rocznie na cele obronne, co stanowi zaledwie jedną trzecią budżetu obronnego Stanów Zjednoczonych, ale co jest mimo wszystko wysoką sumą, odzwierciedlającą brak wspólnego działania na szczeblu europejskim w dziedzinie obrony;
7. ubolewa nad wydatkowaniem większości tych środków w oparciu o nieskoordynowane krajowe decyzje w dziedzinie planowania obronnego, co skutkuje nie tylko ciągłymi niedoborami potencjału, ale często również marnotrawstwem w postaci nadmiernego potencjału lub powielania działań, jak również rozdrobnionego przemysłu i rynków, co sprawia, że UE brakuje widoczności i zasobów lub wydatki na poziomie 200 mld euro są poza jej zasięgiem;
8. uważa, że kryzys gospodarczy i finansowy można wykorzystać jako szansę na integrację polityki obrony w UE, ponieważ może on dostarczyć bodźców, by wreszcie przeprowadzić i wdrożyć gruntowne reformy, nad którymi prace trwają od dawna;
9. mając na uwadze powyższe wzywa państwa członkowskie, aby zaakceptowały fakt, że bliższa współpraca to najlepsze rozwiązanie tej sytuacji oraz że państwa członkowskie mogą rozwijać swój potencjał w sposób bardziej rentowny i bez uszczerbku dla ich niezawisłości, szczególnie w drodze a) lepszej koordynacji planowania obronnego obejmującego harmonizację wymogów wojskowych i środków na rzecz poprawy interoperacyjności, b) łączenia niektórych funkcji i zasobów oraz wzajemnego korzystania z nich, c) ściślejszej współpracy w dziedzinie badań naukowych i rozwoju technicznego, d) ułatwiania współpracy przemysłowej i umacniania przemysłu oraz e) optymalizacji udzielania zamówień publicznych, a także znoszenia przeszkód rynkowych;
10. podkreśla, że UE ma do dyspozycji narzędzia i mechanizmy, które mogą pomóc państwom członkowskim osiągnąć ten cel, jak określono poniżej, w tym przez wskazanie dziedzin, w których możliwy byłby wyższy poziom finansowania unijnego (punkt F);
11. mimo to uznaje, że utrzymanie odpowiedniej bazy technologicznej i przemysłowej oraz zapewnienie bezpieczeństwa dostaw to kwestie podstawowej wagi dla obrony narodowej, w przypadku których nie należy się kierować się jedynie względami finansowymi;
12. uważa, że w związku z kryzysem finansowym wszystkie działania UE dotyczące obrony powinny skupiać się głównie na Europejskiej Agencji Obrony (EAO), która posiada potencjał, aby objąć znaczną część planowania i przeglądu polityki, ale w obecnej formie nie jest to możliwe; wzywa do usprawnienia formy działalności EAO z uwagi na to, że zwiększenie budżetu, liczebności personelu, zakresu odpowiedzialności oraz poszerzenie

ogólnych uprawnień byłoby opłacalne w perspektywie długoterminowej oraz umożliwiłoby prowadzenie sprawniejszych działań na rzecz optymalizacji sektora obrony UE, obejmujących oddzielne zadanie polegające na unikaniu kosztownego powielania działań i polityki obrony nieracjonalnej pod względem finansowym;

A) Lepsza koordynacja planowania obronnego

13. ponawia wezwanie do państw członkowskich o prowadzenie systematycznych przeglądów w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności w oparciu o wspólne kryteria i zgodnie ze zharmonizowanym harmonogramem; sugeruje, że mogą stać się one regularnymi czynnościami powiązаныmi z procedurami budżetowymi, swego rodzaju europejskim semestrem przeglądów polityki w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności;
14. podkreśla, że celem takich skoordynowanych przeglądów byłoby położenie kresu kulturze izolacji w dziedzinie krajowego planowania obronnego, a także stworzenie platformy dla zorganizowanej dyskusji pozwalającej państwom członkowskim na uwzględnienie szerszego kontekstu i perspektywy europejskiej przed podjęciem kluczowych decyzji strategicznych w dziedzinie potencjału obronnego; podkreśla, że inicjatywa ta powinna uzupełniać w przypadku danych państw członkowskich koordynację w ramach procesu planowania obronnego NATO;
15. ponownie wzywa do opracowania białej księgi UE na temat bezpieczeństwa i obrony, w której rozwinięto i wdrożono by europejską strategię bezpieczeństwa, jaśniej zdefiniowano by cele, interesy i potrzeby Unii w zakresie bezpieczeństwa i obrony w odniesieniu do dostępnych środków i zasobów z uwzględnieniem również niekonwencjonalnych aspektów bezpieczeństwa; podkreśla, że należy ją sporządzić i regularnie aktualizować w oparciu o przeglądy krajowe, zapewniając jednocześnie odniesienia dla tych przeglądów, łącząc krajowe planowanie w dziedzinie obronności ze wspólnymi prognozami w dziedzinie bezpieczeństwa i oceną zagrożeń; podkreśla, że wspomniana biała księga zwiększy zaufanie i ustanowi ukierunkowane strategiczne wytyczne dotyczące formy, jaką powinny przyjąć siły UE, poprzez określenie wspólnej wizji wyzwań i rozwiązań;
16. przypomina, że w Traktacie z Lizbony wzmocniono rolę Europejskiej Agencji Obrony w procesie wspierania działań państw członkowskich na rzecz zwiększenia potencjału wojskowego w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony; sugeruje zatem, aby państwa członkowskie zwróciły się do Agencji z wnioskiem o zbadanie sposobów poprawy koordynacji planowania obronnego w Europie; przypomina ponadto, że Traktat zobowiązuje EAO do dokonywania oceny przestrzegania zobowiązań w zakresie potencjału i do wspierania harmonizacji potrzeb operacyjnych, oraz wzywa ją do skuteczniejszej realizacji tych zadań; zaleca, aby na pierwszym etapie realizacji semestru europejskiego państwa członkowskie przedstawiły EAO projekty przeglądów krajowego bezpieczeństwa i obronności do zaopiniowania, szczególnie pod kątem priorytetów dotyczących potencjału określonych przez Radę Sterującą EAO w ramach planu rozwoju potencjału obronnego, a także planów pozostałych państw członkowskich oraz procesu planowania obronnego NATO; jest przekonany, że w krótkiej perspektywie czasowej EAO mogłaby również odegrać ważną rolę w definiowaniu europejskiej polityki w zakresie potencjału i uzbrojenia;
17. jest zdania, że państwa członkowskie powinny następnie odbyć wzajemne konsultacje w celu zharmonizowania swych wymogów wojskowych oraz zbadania wszystkich

możliwości optymalizacji kosztów w drodze uzgodnień na szczeblu unijnym, regionalnym i dwustronnym lub w drodze ustaleń innego rodzaju;

18. nalega, by państwa członkowskie rozpatrzyły w ramach takiego procesu posiadany nadmierny potencjał, szczególnie jeżeli chodzi o sprzęt lub personel, którego udział w operacjach nie ma kluczowego znaczenia;

B) Łączenie potencjału i wzajemne korzystanie z niego

19. jest głęboko przekonany, że łączenie potencjału i wzajemne korzystanie z niego to już nie tylko możliwość, ale konieczność; popiera wysiłki państw członkowskich na rzecz identyfikacji najbardziej obiecujących projektów, co stanowi część procesu zainicjowanego we wrześniu 2010 r. podczas posiedzenia ministerialnego w Gandawie i jest zgodne z niemiecko-szwedzką inicjatywą z listopada 2010 r., przy czym jednocześnie zdaje sobie sprawę z tego, że łączenie potencjału i wspólne korzystanie z niego nie zastąpi rzeczywistego rozwoju potencjału, ale będzie go zwiększać i wzmacniać; zwraca uwagę na pierwszy zestaw projektów wspieranych przez EAO i zatwierdzonych przez Radę w dniu 1 grudnia 2011 r.; wzywa państwa członkowskie i EAO, by przedstawiły szczegóły dotyczące postępów poczynionych na drodze do osiągnięcia konkretnych wyników oraz by określiły dalsze możliwości najpóźniej do wiosny 2012 r.; nalega, by państwa członkowskie, a w szczególności Trójkąt Weimarski, ale również formacja Weimar Plus z powodzeniem łączyły potencjał i wzajemnie z niego korzystały, działając jako kluczowa polityczna siła napędowa;
20. podkreśla, że szczególnie w takich dziedzinach, jak transport strategiczny i taktyczny, wsparcie logistyczne, utrzymanie, potencjał działania w przestrzeni kosmicznej, obrona przed atakami cybernetycznymi, wsparcie medyczne, kształcenie i szkolenie, a także w przypadku niektórych niszowych zdolności państwa członkowskie mogą czerpać ogromne korzyści z łączenia niektórych funkcji i zasobów i wspólnego korzystania z nich, nie uzależniając się zbyt od siebie nawzajem, co mogłoby ograniczyć ich zdolność do niezależnego podejmowania decyzji; zdecydowanie wspiera inicjatywy służące wypełnieniu luk w zakresie następujących zdolności: śmigłowce transportowe, tankowanie w powietrzu, nadzór morski, bezzałogowe pojazdy, ochrona chemiczna, biologiczna, radiologiczna i jądrowa, zwalczanie improwizowanych urządzeń wybuchowych, komunikacja satelitarna, systemy dowodzenia i kontroli, wywiad, czujniki i platformy do celów wywiadu, zwiadu i rozpoznania, w tym rozwiązania alternatywne w stosunku do systemów satelitarnych, takie jak bezzałogowe statki powietrzne przystosowane do długiego lotu na dużej wysokości oraz niezbędne technologie ekologiczne wymagane do osiągnięcia wysokiego poziomu autonomii operacyjnej i opłacalności;
21. podkreśla, że łączenie zasobów musi iść w parze z większą specjalizacją, dzięki której państwa członkowskie rezygnujące z części swojego potencjału mogą być pewne, że zapewnią go im inne państwa, oraz zdaje sobie sprawę z tego, że będzie to wymagało poważnego zaangażowania politycznego rządów krajowych;
22. zwraca się do państw członkowskich o kreatywne wykorzystywanie poszczególnych możliwych do zidentyfikowania modeli łączenia potencjału i wzajemnego korzystania z niego, takich jak 1) łączenie potencjału w drodze współwłasności, 2) łączenie zasobów będących własnością państwa, 3) wspólne udzielanie zamówień publicznych lub 4) wspólne pełnienie ról i realizacja zadań, a w razie potrzeby również o łączenie tych

modeli, a także domaga się szybkich postępów, szczególnie w wyżej wymienionych dziedzinach;

23. w kwestii współwłasności wzywa państwa członkowskie, by zbadały możliwości wspólnych zakupów niektórego sprzętu przez konsorcja krajów uczestniczących lub przez samą UE, biorąc przykład z takich inicjatyw, jak zdolność strategicznego transportu drogą powietrzną wdrożona w ramach NATO, program NATO AWACS oraz unijny program Galileo oraz poszukały możliwości finansowania lub współfinansowania przez UE sprzętu nabywanego przez konsorcja państw członkowskich; podkreśla potencjał współwłasności najdroższego sprzętu, takiego jak urządzenia do działań w przestrzeni kosmicznej, bezzałogowe statki powietrzne oraz statki powietrzne do transportu strategicznego;
24. jeżeli chodzi o łączenie zasobów będących własnością państwa, postrzega inicjatywę stworzenia europejskiego dowództwa transportu lotniczego (EATC) podjętą przez cztery państwa członkowskie jako szczególnie pożyteczny przykład działania, w którym optymalizuje się wykorzystanie istniejącego już potencjału poprzez przeniesienie niektórych kompetencji na wspólną strukturę, przy zachowaniu pełnej krajowej własności zasobów; jest zdania, że model połączonego, ale rozdzielnego potencjału doskonale nadaje się również do innych dziedzin wsparcia operacyjnego, takich jak śmigłowce transportowe, samoloty patroli morskich oraz zasoby wojskowego transportu morskiego; jest przekonany, że każde przekazanie uprawnień zintegrowanej strukturze musi być elastyczne i nie powinno się wymagać, by wszyscy uczestnicy oddelegowywali ten sam zestaw uprawnień, co pozwoli uniknąć ryzyka poprzestawania na najniższym „wspólnym mianowniku”; uważa jednak, że pożądane jest, by państwa członkowskie udostępniły swój krajowy potencjał do realizacji pełnego zakresu zadań EATC;
25. jeżeli chodzi o wspólne udzielanie zamówień, np. w ramach programu A400M, podkreśla potencjalne korzyści wspólnego udzielania zamówień pod kątem ekonomii skali, tworzenia rentownej bazy przemysłowej, interoperacyjności, a także późniejsze możliwości łączenia potencjału w zakresie serwisowania, utrzymania i szkoleń oraz wzajemnego korzystania z tego potencjału; ubolewa nad faktem, że w wielu przypadkach różnice pomiędzy wymogami oraz uzgodnienia dotyczące podziału pracy uniemożliwiają uzyskanie tychże korzyści jak w przypadku programu myśliwca Eurofighter; aby w pełni zrealizować potencjalne oszczędności, podkreśla znaczenie utrzymywania jednakowej konfiguracji wspólnie nabytego sprzętu przez cały okres jego życia, aby ułatwić wspólne wsparcie w zakresie serwisowania go; zwraca się do państw członkowskich z wnioskiem o rozważenie także połączenia usług zleczanych przedsiębiorstwom zewnętrznym;
26. jeżeli chodzi o wspólne pełnienie ról i realizację zadań uważa, że takie inicjatywy jak francusko-belgijska współpraca w zakresie szkolenia pilotów myśliwców, brytyjsko-francuskie porozumienie w sprawie wspólnego korzystania z lotniskowców, francusko-niemiecka inicjatywa dotycząca szkolenia pilotów śmigłowców, a także współpraca belgijskiej i holenderskiej marynarki wojennej to przykłady pozytywnych działań, w których z partnerem dzieli się szereg krajowych struktur wsparcia; podkreśla w szczególności możliwości w dziedzinie kształcenia, szkolenia i ćwiczeń, a szczególnie jeżeli chodzi o wspólne korzystanie z akademii wojskowych, infrastruktury do testów i oceny, a także do szkolenia pilotów; jest zdania, że w przypadku niektórych specjalistycznych umiejętności wspólne pełnienie ról i realizacja zadań oferują większości państw członkowskich jedyną możliwość dostępu do niektórych rzadkich funkcji, takich jak jednostki zajmujące się zagrożeniami chemicznymi, biologicznymi, radiologicznymi i jądrowymi lub takich urządzeń, jak samolot szpitalny;

27. przypomina określoną w Traktacie ważną rolę EAO w zakresie proponowania wielostronnych projektów, koordynowania programów państw członkowskich oraz kierowania programami współpracy w zakresie badań i technologii; zwraca uwagę na będące już w realizacji programy koordynowane przez tę agencję, takie jak program szkolenia z wykorzystaniem śmigłowców, a także przenośne laboratorium kryminalistyczne do przeciwdziałania improwizowanym ładunkom wybuchowym oraz jego stosowanie w Afganistanie, domagając się również szybszego rozwoju innych inicjatyw, takich jak europejska flota transportu powietrznego (EATF); nalega, by państwa członkowskie wykorzystywały oferowany przez tę agencję potencjał wsparcia administracyjnego i prawnego oraz powierzały jej zadania kierowania podejmowanymi przez nie inicjatywami współpracy oraz podkreśla potrzebę wyposażenia EAO w środki pozwalające jej na sprostanie szerszemu zakresowi jej obowiązków;
28. uznaje dwustronne i regionalne inicjatywy, takie jak umowę o współpracy w dziedzinie obronności zawartą pomiędzy Wielką Brytanią a Francją w 2010 r., współpraca krajów nordyckich w dziedzinie obronności oraz współpraca krajów bałtyckich w dziedzinie obronności, za ważne kroki w kierunku racjonalizacji wykorzystania zasobów oraz wypełnienia krótkoterminowych luk w dziedzinie potencjału; odnotowuje propozycje podobnej współpracy w innych regionach, przykładowo wśród krajów Grupy Wyszehradzkiej; jest jednak zdania, że istnieją jednak znaczne luki strukturalne, którymi należy zająć się w sposób zorganizowany na szczeblu UE, oraz że w związku z tym w pewnym momencie te dwustronne lub regionalne porozumienia będą musiały zostać włączone w szerszą perspektywę europejską, przy jednoczesnym zadbaniu o to, by takie inicjatywy przyczyniały się do rozwoju WPBiO i by w żaden sposób jej nie utrudniały; w tym kontekście jest przekonany, że EAO powinno przypaść zadanie zapewnienia ogólnej spójności wysiłków, a także zachęca do zastanowienia się, w jaki sposób zapisy Traktatu dotyczące stałej współpracy strukturalnej mogłyby być także stosowane jako ogólne ramy koordynacji;
29. uważa, że cywilno-wojskowa Kwatera Główna Operacji UE, do której utworzenia wzywał już wielokrotnie, nie tylko znacznie poprawiłaby potencjał UE w zakresie wspierania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, ale również na dłuższą metę przyniosłaby oszczędności budżetom poszczególnych krajów w myśl założeń łączenia potencjału i wzajemnego korzystania z niego; podkreśla, że konieczne jest zapewnienie przez wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel wytycznych politycznych oraz wzywa ją do dalszego prowadzenia prac nad inicjatywą weimarską, a także do jak najszybszego przeanalizowania prawnych możliwości stworzenia autonomicznej jednostki planowania i prowadzenia operacji składającej się z dwóch oddzielnych łańcuchów dowodzenia (cywilnego i wojskowego), zgodnie z modelem przedstawionym w Radzie w lipcu 2011 r.;
30. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę „smart defence” podjętą przez NATO oraz potwierdza znaczenie trwałej koordynacji i harmonizacji działań UE i NATO na wszystkich poziomach w celu uniknięcia powielania działań; podkreśla, że konieczne jest zacieśnienie praktycznej współpracy pomiędzy UE a NATO, zwłaszcza w odniesieniu do reakcji na wyzwania związane z kryzysem finansowym; wzywa w szczególności EAO i Dowództwo Sił Sojuszniczych NATO ds. Transformacji do zacieśnienia współpracy w celu dopilnowania, aby projekty obu organizacji przewidujące łączenie potencjału i wzajemne korzystanie z niego wzajemnie się uzupełniały i by zawsze były realizowane w sposób przynoszący jak największą wartość dodaną;

31. zauważa możliwość łączenia zasobów służących obronie przed cyberprzestępczością w związku z integracją europejskich systemów cybernetycznych oraz konieczność podjęcia działań w związku z potrzebą większej koordynacji w UE w tym obszarze;

C) Wspieranie badań naukowych i rozwoju technicznego w dziedzinie obronności

32. przypomina o znaczeniu badań naukowych i innowacji w sektorze bezpieczeństwa i obrony jako podstawy konkurencyjności i odporności europejskiego przemysłu obronnego oraz o ich znaczeniu dla realizacji celów strategii „Europa 2020” w zakresie trwałego wzrostu; zwraca uwagę, że aktualnie prowadzone działania w dziedzinie badań naukowych i technologii będą miały decydujące znaczenie w opanowaniu nowych rozwiązań technicznych; ubolewa nad faktem, że zaledwie ok. 1% ogólnych wydatków państw UE na obronność przeznaczają się na badania naukowe i technologie, zaś ponad 50% nadal stanowią koszty kadrowe, ubolewa jednak szczególnie nad faktem, że w przypadku większości państw członkowskich wydatki te wynoszą dużo poniżej 1%; nalega, by państwa członkowskie w trybie pilnym wykluczyły badania naukowe i technologie z zakresu cięć budżetowych;

33. ubolewa nad faktem, że potencjalny efekt skali wynikający z realizacji projektów współpracy jest nadal w dużym stopniu niewykorzystany, jako że ok. 85% wydatków w dziedzinie badań naukowych i technologii nadal ponosi się na szczeblu krajowym, a znaczną większość pozostałych wydatków ponosi się na szczeblu dwustronnym, a nie wielonarodowym, co w konsekwencji prowadzi do fragmentacji między państwami członkowskimi; przypomina, że europejscy ministrowie obrony uzgodnili w listopadzie 2007 r. wspólne poziomy odniesienia w celu podwyższenia wydatków na badania naukowe i rozwój w dziedzinie obronności do 2% ogółu wydatków na obronność oraz osiągnięcie poziomu finansowania badań naukowych i rozwoju w dziedzinie obrony w drodze współpracy europejskiej wynoszącego 20%;

34. podkreśla podstawową rolę EAO w koordynacji i planowaniu wspólnych działań w dziedzinie badań naukowych dotyczących obronności; podkreśla zalety współpracy w dziedzinie badań naukowych wynikające ze skuteczniejszej interoperacyjności, które w konsekwencji przyniosą większą jednorodność sprzętu i potencjału krajowych sił zbrojnych, ponieważ badania naukowe to pierwszy etap każdego programu dotyczącego broni;

35. przypomina o coraz większej liczbie technologii podwójnego zastosowania, a co za tym idzie, o znaczeniu rozszerzania wzajemnego uzupełniania się europejskich programów badań w zakresie obrony i bezpieczeństwa ludności oraz synergii między nimi; zachęca EAO i Komisję do dalszej koordynacji w obrębie europejskich ram współpracy w celu zmaksymalizowania synergii z elementem programu ramowego w dziedzinie badań i rozwoju technicznego dotyczącym bezpieczeństwa, w szczególności w takich obszarach, jak ochrona chemiczna, biologiczna, radiologiczna i jądrowa, środki przeciwdziałania improwizowanym urządzeniom wybuchowym, systemy bezzałogowych statków powietrznych, nadzór morski, zarządzanie informacjami i ich przetwarzanie, a także obrona przed cyberprzestępczością;

36. podkreśla w szczególności, że badania w dziedzinie bezpieczeństwa powinny stanowić niezależny element kolejnego programu „Horyzont 2020”; uważa, że należy rozszerzyć zakres elementu dotyczącego bezpieczeństwa, aby odzwierciedlić konieczność dokonywania transferów innowacji i technologii pomiędzy przemysłem cywilnym a

przemysłem obronnym, utrzymuje jednak, że choć w programach i projektach należy uwzględnić wszelkie odnośne wymogi obronne, to element ten powinien jednak skupiać się głównie na aspekcie cywilnym;

37. zwraca uwagę, że tak jak wyniki badań cywilnych mają często zastosowanie w obronności, tak wyniki badań w dziedzinie obronności często przynoszą korzyści ogółowi społeczeństwa; przytacza w szczególności przykład internetu i GPS; zajmuje stanowisko, że w dłuższej perspektywie czasowej należy rozważyć położenie bardziej szczególnego nacisku na badania naukowe w dziedzinie obronności w następnych programach ramowych, aby stymulować europejskie programy współpracy naukowo-badawczej oraz doprowadzić do konsolidacji rozproszonych funduszy krajowych;
38. podkreśla jednak, że nie powinno się przekazywać na ten cel funduszy przeznaczonych na cywilne badania naukowe oraz że wszelkie działania badawcze w dziedzinie obronności finansowane przez UE powinny przede wszystkim zmierzać do rozwoju potencjału UE w dziedzinie zarządzania kryzysowego i skupiać się na badaniach nad technologiami podwójnego zastosowania;
39. przypomina, że jak przewidziano w podstawie prawnej 7. programu ramowego (PR7), działalność badawcza wspierana w ramach tego programu powinna być zgodna z podstawowymi zasadami etycznymi, także z tymi, które znalazły swój wyraz w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej; wzywa Komisję do udoskonalenia metody egzekwowania przestrzegania zasad etycznych stosowanej w trakcie oceny kryteriów kwalifikowalności na potrzeby udziału w programach badawczych prowadzonych w ramach PR7 w dziedzinie bezpieczeństwa; wzywa również Komisję, by dokonała oceny etycznej oraz oceny wpływu na społeczeństwo jako standardowego elementu każdego projektu, który ma otrzymać finansowanie z PR7, a także przyszłych programów badawczych;
40. zwraca uwagę na postanowienie art. 185 TFUE zezwalające na wkład UE w programy badawcze i rozwojowe aktualnie prowadzone przez grupę państw członkowskich; uważa, że należy rozważyć możliwość odwołania się do wyżej wymienionego artykułu w celu przyspieszenia rozwoju potencjału niezbędnego do prowadzenia misji i operacji w dziedzinie WPBiO;
41. przypomina także, że należy dążyć do równie silnej synergii w przypadku europejskich programów ds. przestrzeni kosmicznej, i zachęca do dalszej koordynacji prac EAO, Komisji oraz Europejskiej Agencji Kosmicznej w obrębie europejskich ram współpracy, szczególnie jeżeli chodzi o obserwacje Ziemi z kosmosu oraz udostępnianie informacji na temat sytuacji w przestrzeni kosmicznej; wzywa do ścisłego skoordynowania programów MUSIS, GMES i EDRS dotyczących obserwacji Ziemi oraz do zharmonizowania norm dotyczących cywilnej i wojskowej infrastruktury danych o przestrzeni kosmicznej; domaga się, aby projekt GMES nadal był finansowany z budżetu UE w obrębie nowych wieloletnich ram finansowych (2014-2020);

D) Tworzenie europejskiej bazy technologicznej i przemysłowej w dziedzinie obronności

42. przypomina, że należy czynić dalsze postępy w zakresie konsolidacji europejskiej bazy technologicznej i przemysłowej w dziedzinie obronności, jako że w związku z coraz większym zaawansowaniem technologii, rosnącą konkurencją międzynarodową, a także cięciami budżetowymi w dziedzinie obronności żadne państwo członkowskie UE nie

może zapewnić zrównoważonego charakteru przemysłu obronnego wyłącznie na szczeblu krajowym; ubolewa nad faktem, że choć w europejskim przemyśle kosmonautycznym osiągnięto pewien poziom koncentracji, to jednak sektory sprzętu lądowego i wodnego są nadal niezwykle rozdrobnione w poszczególnych krajach; ostrzega państwa członkowskie, że ograniczanie inwestycji w obronność może wystawić europejski przemysł obronny i sektory innowacji technologicznych na ryzyko tego, że kontrolę nad nimi przejmą mocarstwa trzecie o odmiennych interesach strategicznych;

43. jest zdania, że ujednoczenie wymogów wojskowych w procesie skoordynowanych przeglądów bezpieczeństwa i obrony opisane w punkcie A) powinno doprowadzić do harmonizacji zakupów sprzętu dokonywanych przez państwa członkowskie UE, co jest pierwszym warunkiem stworzenia po stronie popytu warunków pomyślnej ponadnarodowej restrukturyzacji przemysłu obronnego w Europie;
44. uznając, że jedną z prawdopodobnych konsekwencji restrukturyzacji będzie rezygnacja z niektórych nierentownych elementów krajowego potencjału przemysłowego, podkreśla, że wszelkie i średnio i długoterminowe plany takiej restrukturyzacji powinny mieć jak najmniejszy wpływ na zatrudnienie; zaleca w związku z tym tworzenie większych synergii w oparciu o większą specjalizację, interoperacyjność i komplementarność; domaga się efektywniejszego wykorzystywania funduszy UE, takich jak Europejski Fundusz Społeczny oraz Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji, aby wspierać przewidywanie zmian oraz dostosowywanie się do nich;
45. podkreśla, że europejska baza technologiczna i przemysłowa w dziedzinie obronności może przyczynić się do tworzenia miejsc pracy dla Europejczyków w przemyśle obronnym UE;
46. w kontekście restrukturyzacji przemysłu podkreśla również znaczenie zapewnienia, by gwarancja podaży nie została zagrożona; wzywa państwa członkowskie i Komisję do szybkiego opracowania kompleksowego i ambitnego ogólnounijnego systemu gwarancji podaży w oparciu o system wzajemnych gwarancji; nalega, aby państwa członkowskie w ramach wstępnych działań prowadzących do realizacji tego celu w pełni wykorzystały potencjał dyrektywy w sprawie uproszczenia warunków transferu produktów związanych z obronnością oraz aby przyspieszyły prace nad wprowadzeniem w życie porozumienia ramowego w sprawie gwarancji podaży w okolicznościach nagłych potrzeb operacyjnych z 2006 r.;
47. zachęca EAO, aby jeszcze bardziej rozbudowała wspólną europejską wizję kluczowego potencjału przemysłowego, jaki należy zachować i rozwijać w Europie; w związku z tym zwraca się do Agencji o dokonanie analizy zależności strategicznej autonomii Europy od pozaeuropejskich technologii i źródeł dostaw oraz o wydanie państwom członkowskim konkretnych zaleceń zgodnych z pracami Komisji Europejskiej, która również realizuje określone programy mające na celu ograniczanie zależności Europy od źródeł dostaw oraz ograniczanie jej zależności energetycznej;
48. jest zdania, że programy współpracy w dziedzinie zbrojeń, takie jak ten zainicjowany przez EAO, a kierowany przez Organizację ds. Współpracy w Zakresie Uzbrojenia (OCCAR), stanowią ważne narzędzie redukcji kosztów prac badawczo-rozwojowych, wspierania konsolidacji przemysłu, standaryzacji i interoperacyjności oraz stymulowania światowej konkurencyjności; podkreśla rolę EAO w ułatwianiu przekładania potrzeb w zakresie potencjału na wspólne programy oraz identyfikowania możliwości współpracy na

wczesnym etapie cyklu życia; wzywa EAO do kontynuowania prac nad bazą danych na potrzeby współpracy, mającą pozwalać na dopasowywanie krajowych projektów w celu stworzenia możliwości współpracy i zachęca państwa członkowskie do uzupełniania tej bazy; wzywa EAO do przedstawienia przewodnika po wzorcowych praktykach współpracy w dziedzinie zbrojeń, o którym mowa w europejskiej strategii współpracy w dziedzinie zbrojeń;

49. wzywa państwa członkowskie, aby unikały sztywnych umów o podziale pracy w ramach wspólnych programów zbrojeń, i zwraca uwagę na niekorzystne konsekwencje stosowania zasady odpowiedniego zwrotu inwestycji (juste retour), które przyjmują postać niewydajnego podziału pracy, co prowadzi do wolniejszej realizacji inwestycji i skutkuje wyższymi kosztami; domaga się zastąpienia zasady zwrotu inwestycji bardziej elastyczną koncepcją ogólnej równowagi, która umożliwi skuteczną ogólnounijną konkurencję przy wyborze wykonawców, pod warunkiem, że zapewni się odpowiedni poziom równowagi, aby zagwarantować małym i średnim przedsiębiorstwom możliwość konkurowania na równych warunkach z dużymi przedsiębiorstwami; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że EAO wykorzystuje zasadę ogólnej równowagi w programie wspólnych inwestycji na rzecz ochrony sił zbrojnych, oraz wzywa Agencję do wdrożenia tej koncepcji do całego zakresu jej działań, czego ostatecznym celem ma być zapewnienie równych szans na europejskim rynku sprzętu obronnego oraz uwzględnienie interesów małych i średnich przedsiębiorstw;
50. zwraca się do państw członkowskich o wykorzystanie doświadczenia OCCAR w dziedzinie zarządzania do realizacji wspólnych programów przygotowywanych przez EAO, a także nalega, by EAO i OCCAR zawarły porozumienie administracyjne w sprawie wzajemnej współpracy; przypomina, że każde państwo członkowskie może wstąpić do OCCAR, jeżeli wyrazi taką wolę i jeżeli spełnia kryteria członkostwa;
51. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzajemnej współpracy w celu zagwarantowania bezpieczeństwa cybernetycznego jako integralnego aspektu sektora obrony;
52. stwierdza, że wciąż jeszcze nie sformułowano definicji prawnej europejskiej bazy technologicznej i przemysłowej na szczeblu europejskim (ang. European Defence Technological and Industrial Base - EDTIB) oraz zwraca się do Komisji i EAO o przeanalizowanie potencjalnych kryteriów sporządzenia takiej definicji i ich znaczenia; podkreśla w związku z tym, że jednym z ważnych kryteriów mogłaby być technologiczna wartość dodana powstająca w wyniku rozmieszczenia biur projektowych na terenie państw członkowskich UE; zachęca państwa członkowskie do zastanowienia się nad wyznaczeniem podstawowego celu w zakresie przemysłu obronnego, który stanowiłby jasną i długoterminową wizję rozwoju EDTIB;
53. zwraca uwagę na znaczenie transatlantyckiej współpracy przemysłowej dla konkurencyjności europejskiego przemysłu obronnego: współpraca ta może ułatwić dostęp do nowych technologii, przyczynić się do opracowywania zaawansowanych technicznie produktów oraz stymulować redukcję kosztów i skrócenie cyklu produkcji; zwraca również uwagę na potencjał współpracy z partnerami zewnętrznymi;

E) Stworzenie europejskiego rynku sprzętu obronnego

54. przypomina, że aby poprawić konkurencyjność europejskiego przemysłu obronnego, a

także dolożyć starań o właściwe zabezpieczenie interesów podatników, państwa członkowskie muszą pilnie poprawić przejrzystość i otwartość swych rynków obronnych; jest zdania, że dyrektywa 2009/81/WE w sprawie udzielania sensytywnych zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa wzmacnia jednolity rynek poprzez ograniczanie różnorodności zasad udzielania zamówień w sektorze obrony oraz poprzez otwarcie rynków krajowych na większą konkurencję oraz przypomina, że termin transpozycji tej dyrektywy upłynął w dniu 21 sierpnia 2011 r.; wzywa Komisję do złożenia w odpowiednim czasie sprawozdania w sprawie środków transpozycji podjętych przez państwa członkowskie, a także do podjęcia wszelkich niezbędnych działań gwarantujących punktualną i spójną transpozycję oraz prawidłowe wdrożenie;

55. podkreśla, że dyrektywa ta dostosowana jest do specyficznego charakteru zamówień publicznych w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa oraz że w związku z tym każdy przypadek wyłączenia ich z prawodawstwa UE w oparciu o art. 346 TFUE może zostać uznane za zgodne z prawem jedynie w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach w celu ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa narodowego; wzywa Komisję do zagwarantowania, by wspomniana dyrektywa, a także odstępstwo od niej na mocy art. 346 TFUE były prawidłowo stosowane; podkreśla, że korzystna byłaby ocena w postaci sprawozdania Komisji w sprawie wzorcowych praktyk, a także przypadków nieprawidłowego stosowania nowych zasad;
56. podkreśla, że zgodnie z działaniami podejmowanymi na rzecz modernizacji oraz usprawnienia ogólnoeuropejskich ram udzielania zamówień publicznych, dyrektywa powinna odzwierciedlać cele uproszczenia procedur administracyjnych i zmniejszenia obciążenia administracyjnego, konieczne jest również dokonanie przeglądu niezgodnych lub nieproporcjonalnych wymogów technicznych stanowiących barierę dla rynku wewnętrznego w celu ułatwiania transgranicznego składania ofert; przypomina ponadto, że potencjalnych podwykonawców nie należy dyskryminować ze względu na narodowość;
57. przypomina, że zasady określone w kodeksie postępowania w zakresie zamówień publicznych w dziedzinie obronności oraz kodeksie wzorcowych praktyk mających zastosowanie do łańcucha dostaw, opracowanych przez EAO, dotyczą jedynie zamówień objętych odstępstwem na mocy art. 346 TFUE; zachęca EAO oraz Komisję do dokonania ponownej oceny zasadności tych reguł po wejściu w życie dyrektywy w sprawie zamówień publicznych w dziedzinie obronności;
58. nalega, by państwa członkowskie priorytetowo potraktowały walkę z korupcją w zamówieniach publicznych w dziedzinie obronności poprzez właściwe wdrożenie dyrektywy, a jednocześnie ubolewa nad druzgoczącymi skutkami korupcji, zwłaszcza w formie nadmiernie wywindowanych cen, nabywania niepotrzebnego, niewłaściwego lub nieposiadającego optymalnych właściwości sprzętu, tworzenia przeszkód w dziedzinie wspólnego udzielania zamówień oraz programów współpracy, utrudniania otwarcia rynku, a także poważnego obciążania budżetów krajowych; poza upowszechnianiem przejrzystych i gwarantujących konkurencję procedur udzielania zamówień publicznych zdecydowanie opowiada się za zastosowaniem się do zaleceń zawartych w kompendium wzorców opracowanym przez NATO i DCAF pt. Building Integrity and Reducing Corruption in Defence; podkreśla pozytywne przykłady, takie jak koncepcję paktów uczciwości w dziedzinie obronności pomiędzy rządem a oferentami z udziałem niezależnych nadzorców lub systematyczny nadzór parlamentarny wszystkich etapów procedur udzielania zamówień powyżej pewnej kwoty, stosowane już w niektórych

państwach członkowskich;

59. podkreśla, że praktyki offsetowe mogą w zasadzie być uzasadnione jedynie wówczas, gdy są niezbędne w celu ochrony podstawowych względów bezpieczeństwa zgodnie z art. 346 TFUE, oraz że powinny być one zgodne z zasadami przejrzystości, a przede wszystkim nie mogą one stwarzać zagrożenia korupcji i nie powodować zaburzeń funkcjonowania europejskiego rynku sprzętu obronnego;
60. wzywa państwa członkowskie, EAO oraz Komisję, by współpracowały ze sobą we wspieraniu stopniowej eliminacji omów offsetowych przy jednoczesnym wspieraniu włączania przemysłu mniejszych państw członkowskich do europejskiej bazy technicznej i przemysłowej w dziedzinie;
61. wzywa Komisję i EAO, aby rozważyły sposoby zajęcia się innymi praktykami powodującymi zakłócenia rynku, takimi jak pomoc państwa i wsparcie dla wywozu, w oparciu o inicjatywę EAO w zakresie stwarzania równych szans;
62. ocenia, że w obecnej sytuacji budżetowej zasada preferowania produktów europejskich przy nabywaniu wyposażenia wojskowego może być postrzegane jako forma solidarności europejskiej, zwraca się do Komisji i EAO o przedstawienie analizy kosztów i korzyści preferowania produktów europejskich przy nabywaniu pewnych rodzajów sprzętu wojskowego w stosunku do którego ważne jest zachowanie autonomii strategicznej oraz w przypadkach, gdy nie istnieje wzajemny dostęp Unii do rynków krajów trzecich; podkreśla znaczenie zagwarantowania szerszego dostępu europejskich produktów obronnych do rynków krajów trzecich;
63. przypomina, że obciążenie administracyjne związane ze zobowiązaniami licencyjnymi w wewnętrznym handlu produktami obronnymi wpływa hamująco na konsolidację przemysłu i stanowiło główną przeszkodę dla ponadnarodowych programów współpracy w dziedzinie zbrojeń; przypomina, że termin transpozycji dyrektywy 2009/43/WE w sprawie transferów produktów związanych z obronnością w UE upłynął w dniu 30 czerwca 2011 r. oraz że państwa członkowskie zobowiązane są stosować nowe zasady począwszy od 30 czerwca 2012 r.; wzywa Komisję do złożenia w odpowiednim czasie sprawozdania w sprawie środków transpozycji podjętych przez państwa członkowskie, a także do podjęcia wszelkich niezbędnych działań gwarantujących prawidłowe wdrożenie;
64. nalega, by państwa członkowskie jak najlepiej sposób wykorzystwały nowe ogólne zezwolenia na dostawy dla sił zbrojnych innych państw członkowskich jako ważny instrument poprawy ogólnounijnych gwarancji podaży;
65. podkreśla, że sukces dyrektywy, szczególnie jeżeli chodzi o zezwolenia na transfery pomiędzy przedsiębiorstwami, zależy w dużej mierze od wzajemnego zaufania, jakie państwa członkowskie mają do swych kontroli eksportu; domaga się, by państwa członkowskie skrupulatnie przestrzegały zobowiązań określonych we wspólnym stanowisku Rady nr 2998/944/WPZiB definiującym wspólne zasady kontroli eksportu technologii i sprzętu wojskowego, a także aby zapewniły dokonywanie surowych ocen wszystkich wniosków o zezwolenia w oparciu o wszystkie osiem wymaganych kryteriów; w kontekście przeglądu wspólnego stanowiska wzywa wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel do oceny przestrzegania przez państwa członkowskie tych zobowiązań z punktu widzenia handlu i polityki zagranicznej, w tym poszanowania praw człowieka i zasad demokracji w krajach importujących;

66. ponownie podkreśla podstawowe znaczenie kwestii ujednoczenia sprzętu obronnego dla stworzenia wspólnego europejskiego rynku obronnego, a także dla zagwarantowania interoperacyjności i ułatwienia współpracy w zakresie programów zbrojeniowych, projektów w dziedzinie łączenia potencjału i wzajemnego korzystania z niego, a także odnośnych operacji; zachęca EAO, Komisję oraz europejskie organizacje normalizacyjne (CEN, CENELEC, ETSI), by we współpracy z przemysłem, a zwłaszcza z Agencją Standaryzacyjną NATO przyspieszyły prace nad likwidacją rozbieżności w przemyśle zbrojeniowym i bezpieczeństwa oraz pomiędzy sprzętem cywilnym i wojskowym; wspiera zastosowanie i dalszy rozwój systemu informacyjnego dotyczącego europejskich norm w dziedzinie obronności oraz europejskiego podręcznika zamówień publicznych w dziedzinie obronności;
67. wzywa państwa członkowskie i Komisję do wprowadzenia paneuropejskiego certyfikatu dla produktów w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności, aby położyć kres niemożliwej do przyjęcia sytuacji, w której w każdym państwie członkowskim wymaga się odrębnych testów tych produktów; zwraca uwagę, że ten czasochłonny i uciążliwy proces znacznie podwyższa koszty ponoszone przez producentów, szkodząc ich konkurencyjności do tego stopnia, że staje się on przeszkodą szczególnie dla małych przedsiębiorstw; popiera działania EAO w dziedzinie wojskowej zdatności do eksploatacji w powietrzu i zachęca państwa członkowskie do przyspieszenia prac nad tworzeniem Europejskiej Wspólnej Organizacji ds. Wojskowej Zdadności do Eksploatacji w Powietrzu jako wojskowego odpowiednika Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego;
68. podkreśla, że wyżej wymieniona standaryzacja i konsolidacja powinny stanowić część procesu stymulowanego przez UE, a nie przez przemysł, który to proces będzie korzystny dla interesów europejskich i będzie zaspokajał rzeczywiste potrzeby społeczeństwa, oraz że udział we wspólnych programach UE i tworzeniu synergii powinien być zasadniczo otwarty dla wszystkich państw członkowskich;

F) Nowe formy finansowania na szczeblu UE

69. jest przekonany, że – szczególnie w kontekście przyjmowania nowych wieloletnich ram finansowych – należy zastanowić się nad możliwościami wsparcia państw członkowskich z budżetu UE w bardziej ekonomicznym realizowaniu celów wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony;
70. zgodnie z punktem C) powyżej wzywa do zintensyfikowania i rozszerzenia badań w zakresie bezpieczeństwa prowadzonych w obrębie programu ramowego w zakresie badań, do wykorzystywania art. 185 TFUE w celu współfinansowania prowadzonych już programów badawczo-rozwojowych, a także do przygotowania nowego elementu w dziedzinie obronności, a mianowicie badań z zastosowaniami cywilno-wojskowymi, w celu stymulowania programów współpracy naukowo-badawczej w dziedzinie obronności;
71. jest zdania, że środki finansowe UE powinny być wykorzystywane do wspierania współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia, a także do zachęcania do tworzenia sieci przez przedstawicieli przemysłu obronnego, instytuty badawcze i środowiska akademickie; domaga się niezbędnych ustaleń umożliwiających wypłacanie stypendiów z budżetu UE kadetom uczestniczącym w programie tzw. wojskowego Erasmusa, aby byli oni traktowani na równi ze studentami cywilnych placówek szkolnictwa wyższego, a tym samym by ułatwić tworzenie wspólnej kultury bezpieczeństwa i podejścia do tego zagadnienia;

72. zaleca, aby działalność Europejskiego Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony, zajmującego się głównie szkoleniem ekspertów cywilnych i wojskowych w dziedzinie zarządzania kryzysowego i WPBiO, a także wspierającego wspólną kulturę bezpieczeństwa w UE, była finansowana z Instrumentu na rzecz Stabilności;
73. zachęca do dalszego rozwoju roli tego Kolegium jako forum współpracy pomiędzy krajowymi akademiami wojskowymi oraz cywilnymi instytucjami prowadzącymi kształcenie w zakresie bezpieczeństwa, również po to, aby zidentyfikować i wspólnie rozwijać realizowane projekty oszczędnościowe dotyczące łączenia potencjału i wspólnego korzystania z niego; wzywa państwa członkowskie do przekształcenia Kolegium w instytucję akademicką z prawdziwego zdarzenia, a biorąc pod uwagę jego zdecydowany profil cywilno-wojskowy, sugeruje, aby było ono finansowane z funduszy UE w kolejnych wieloletnich ramach finansowych;
74. wzywa wszystkie zainteresowane podmioty, by oceniły, czy należące do UE zasoby zgodne z modelem Galileo i wymienione w punkcie B) mogą być realną i oszczędną opcją, szczególnie w takich dziedzinach jak strategiczny i taktyczny transport i nadzór;
75. wzywa państwa członkowskie, by podwyższyły budżet EAO w trybie priorytetowym, uznając wartość dodaną Agencji w zakresie kompensowania – w drodze współpracy – cięć dokonywanych na szczeblu krajowym; ubolewa nad faktem, że decyzja Rady w sprawie EOA nie zapewniła tej Agencji wieloletnich ram budżetowych porównywalnych z budżetem ogólnym UE;
76. zwraca uwagę, że Centrum Satelitarne Unii Europejskiej, funkcjonujące w oparciu o niewielki budżet, dowiodło swej skuteczności i potwierdziło swą wartość dodaną w trakcie różnorodnych operacji bezpieczeństwa i operacji obronnych; przypomina o rosnącym zapotrzebowaniu na obrazy satelitarne, w tym w następstwie niedawnych wydarzeń w Afryce Północnej; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia temu centrum większego budżetu, a także, uwzględniając zwłaszcza jego zastosowania cywilno-wojskowe, jest zdania, że powinno ono być finansowane z budżetu UE;
77. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki polskiej prezydencji Rady na rzecz dokonania przeglądu mechanizmu ATHENA; zachęca państwa członkowskie do zwiększenia wysiłków na rzecz osiągnięcia porozumienia dotyczącego wspólnych funduszy; zwraca się do państw członkowskich, by w ramach przeglądu mechanizmu ATHENA rozważyły możliwość rozszerzenia tego mechanizmu, aby zapewnić również wspólne fundusze na działania lub zakupy mające na celu efektywniejsze gospodarowanie środkami w dziedzinie obronności europejskiej, które jednak nie mogą być finansowane z budżetu UE, a w szczególności wspólne fundusze na dostarczony sprzęt;

o

o o

78. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej/wysokiej przedstawiciel, Radzie, Komisji, parlamentom państw członkowskich, Zgromadzeniu Parlamentarnemu NATO oraz sekretarzowi generalnemu NATO.

Europejska polityka sąsiedztwa

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2011 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa (2011/2157(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając wspólne komunikaty Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie nowej koncepcji działań w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie (COM(2011)0303) oraz z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie partnerstwa na rzecz demokracji i wspólnego dobrobytu z południowym regionem Morza Śródziemnego (COM(2011)0200),
- uwzględniając komunikaty Komisji z dnia 11 marca 2003 r. pt. „Rozszerzona Europa – sąsiedztwo: nowe ramy stosunków z naszymi wschodnimi i południowymi sąsiadami” (COM(2003)0104), z dnia 12 maja 2004 r. pt. „Europejska polityka sąsiedztwa – dokument strategiczny” (COM(2004)0373), z dnia 4 grudnia 2006 r. w sprawie wzmocnienia europejskiej polityki sąsiedztwa (COM(2006)0726), z dnia 5 grudnia 2007 r. w sprawie silnej europejskiej polityki sąsiedztwa (COM(2007)0774), z dnia 3 grudnia 2008 r. w sprawie Partnerstwa Wschodniego (COM(2008)0823), z dnia 20 maja 2008 r. pt. „Proces barceloński: Unia na rzecz regionu Morza Śródziemnego” (COM(2008)0319) i z dnia 12 maja 2010 r. w sprawie podsumowania europejskiej polityki sąsiedztwa (COM(2010)0207) oraz z dnia 24 maja 2011 r. w sprawie „Dialogu na rzecz migracji, mobilności i bezpieczeństwa z państwami południowego regionu Morza Śródziemnego” (COM(2011)0292),
- uwzględniając rozwój europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS) od 2004 r., a w szczególności sprawozdania z postępów w jej wdrażaniu przedstawiane przez Komisję,
- uwzględniając plany działań przyjęte wspólnie z Egiptem, Izraelem, Jordanią, Libanem, Marokiem, Autonomią Palestyńską oraz Tunezją, Armenią, Azerbejdżanem, Gruzją i Mołdawią, jak również program stowarzyszeniowy z Ukrainą,
- uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych w sprawie EPS z dnia 26 lipca 2010 r. i z dnia 20 czerwca 2011 r. oraz konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych/Handlu Międzynarodowego z dnia 26 września 2011 r.,
- uwzględniając konkluzje z posiedzenia ministrów spraw zagranicznych Partnerstwa Wschodniego z dnia 13 grudnia 2010 r.,
- uwzględniając wspólne deklaracje przyjęte podczas szczytu Partnerstwa Wschodniego w Pradze w dniu 7 maja 2009 r. oraz szczytu Partnerstwa Wschodniego w Warszawie w dniach 29-30 września 2011 r.,
- uwzględniając deklarację barcelońską ustanawiającą partnerstwo euro-śródziemnomorskie, przyjętą podczas euro-śródziemnomorskiej konferencji ministrów spraw zagranicznych w dniach 27-28 listopada 1995 r.,
- uwzględniając zatwierdzenie przez Radę Europejską na posiedzeniu w Brukseli w dniach 13-14 marca 2008 r. inicjatywy „Proces barceloński – Unia na rzecz Regionu Morza

Śródziemnego”,

- uwzględniając oświadczenie wydane na szczycie poświęconym regionowi Morza Śródziemnego w Paryżu w dniu 13 lipca 2008 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Stowarzyszenia UE-Maroko z dnia 13 października 2008 r., zgodnie z którymi Maroku przyznano szczególny status,
- uwzględniając konkluzje Rady Stowarzyszenia UE-Jordania z dnia 26 października 2010 r., zgodnie z którymi Jordanii przyznano szczególny status,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1638/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 2006 r. określające przepisy ogólne w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI)¹,
- uwzględniając swoje oświadczenie z dnia 27 września 2011 r. w sprawie utworzenia euro-śródziemnomorskich programów „Erasmus” i „Leonardo da Vinci”²,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 13/2010 pt. „Czy z powodzeniem uruchomiono nowy Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa oraz czy osiąga on zamierzone rezultaty na Zakaukaziu (Armenia, Azerbejdżan, Gruzja)?”,
- uwzględniając decyzję 2011/424/WPZiB Rady z dnia 18 lipca 2011 r. w sprawie mianowania Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w południowym regionie Morza Śródziemnego³ oraz decyzję 2011/518/WPZiB Rady z dnia 25 sierpnia 2011 r. w sprawie mianowania Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w Regionie Kaukazu Południowego i ds. Kryzysu w Gruzji⁴,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 7 kwietnia 2011 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa – wymiaru wschodniego⁵ i w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa – wymiaru południowego⁶,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 19 stycznia 2006 r. w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa⁷, z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie wzmocnienia europejskiej polityki sąsiedztwa⁸, z dnia 6 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa⁹, z dnia 5 czerwca 2008 r. w sprawie rocznego sprawozdania Rady dla Parlamentu Europejskiego dotyczącego głównych aspektów i podstawowych wyborów w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB)¹⁰, z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie przeglądu Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa¹¹, z dnia

¹ Dz.U. L 310 z 9.11.2006, s. 1.

² Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0413.

³ Dz.U. L 188 z 19.7.2011, s. 24.

⁴ Dz.U. L 211 z 27.8.2011, s. 5.

⁵ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0153.

⁶ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0154.

⁷ Dz.U. C 287 E z 24.11.2006, s. 312.

⁸ Dz.U. C 282 E z 6.11.2008, s. 443.

⁹ Dz.U. C 303 E z 13.12.2006, s. 760.

¹⁰ Dz.U. C 285 E z 26.11.2009, s. 11.

¹¹ Dz.U. C 76 E z 25.3.2010, s. 83.

19 lutego 2009 r. w sprawie procesu barcelońskiego – Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego¹², z dnia 17 stycznia 2008 r. w sprawie podejścia do polityki regionalnej w regionie Morza Czarnego¹³, z dnia 20 stycznia 2011 r. w sprawie strategii UE na rzecz regionu Morza Czarnego¹⁴, z dnia 20 maja 2010 r. w sprawie Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego¹⁵, z dnia 20 maja 2010 r. w sprawie potrzeby określenia strategii UE dla Kaukazu Południowego¹⁶, z dnia 9 września 2010 r. w sprawie sytuacji nad rzeką Jordan ze szczególnym uwzględnieniem obszaru dolnego Jordanu¹⁷, z dnia 3 lutego 2011 r. w sprawie sytuacji w Tunezji¹⁸, z dnia 17 lutego 2011 r. w sprawie sytuacji w Egipcie¹⁹, z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie południowego sąsiedztwa, w szczególności Libii, w tym kwestii humanitarnych²⁰ oraz z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie sytuacji w Syrii, Jemenie i Bahrajnie w kontekście sytuacji w świecie arabskim i w Afryce Północnej, z dnia 15 września 2011 r. i z dnia 20 stycznia 2011 r. w sprawie sytuacji na Białorusi i wszystkie swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Białorusi, a także rezolucje z dnia 15 września 2011 r. w sprawie sytuacji w Libii¹¹ oraz w sprawie sytuacji w Syrii¹²,

- uwzględniając zalecenia poszczególnych komisji Zgromadzenia Parlamentarnego Unii dla Śródziemnomorza przyjęte na 7. sesji plenarnej w Rzymie w dniach 3-4 marca 2011 r.,
- uwzględniając Akt Ustanawiający Zgromadzenie Parlamentarne UE-Sąsiedztwo Wschodnie (Euronest) z dnia 3 maja 2011 r.,
- uwzględniając konkluzje z posiedzenia inauguracyjnego Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Samorządów Lokalnych i Regionalnych (ARLEM), które odbyło się w Barcelonie w dniu 21 stycznia 2010 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie kulturowego wymiaru działań zewnętrznych UE¹³,
- uwzględniając Europejską agendę kultury w dobie globalizacji świata (COM(2007)0242),
- uwzględniając art. 8 oraz art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinie Komisji Rozwoju, Komisji Budżetowej, Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, Komisji Rozwoju Regionalnego, Komisji Kultury i Edukacji, Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Spraw Konstytucyjnych (A7-0400/2011),

¹² Dz.U. C 76 E z 25.3.2010, s. 76.

¹³ Dz.U. C 41 E z 19.2.2009, s. 64.

¹⁴ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0025.

¹⁵ Dz.U. C 161 E z 31.5.2011, s. 126.

¹⁶ Dz.U. C 161 E z 31.5.2011, s. 136.

¹⁷ Dz.U. C 308 E z 20.10.2011, s. 81.

¹⁸ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0038.

¹⁹ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0064.

²⁰ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0095.

¹¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0386.

¹² Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0387.

¹³ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0239.

- A. mając na uwadze, że poszanowanie i propagowanie demokracji i praw człowieka – zwłaszcza praw kobiet, praw dzieci i praw mniejszości – sprawiedliwości i praworządności, podstawowych wolności – w tym wolności sumienia, wolności wyznania lub przekonań, wolności orientacji seksualnej, wolności wypowiedzi, wolności zrzeszania się oraz wolności mediów, w tym nieograniczonego dostępu do informacji, komunikacji i internetu – umocnienia społeczeństwa obywatelskiego, zwiększenia bezpieczeństwa – obejmującego pokojowe rozwiązywanie konfliktów oraz stosunki dobrosąsiedzkie – stabilności demokratycznej, dostatku, sprawiedliwej dystrybucji dochodów, dobrobytu i szans społecznych, walki z korupcją i wspierania dobrego sprawowania rządów oraz zrównoważonego rozwoju są podstawowymi zasadami i celami UE, które muszą stanowić wspólne wartości będące u podstaw przeglądu EPS;
- B. mając na uwadze, że w podstawowym interesie UE leży dążenie do osiągnięcia ambitnych celów w zakresie współpracy gospodarczej oraz przyjęcie obopólnie korzystnej odpowiedzialnej i elastycznej strategii opartej na wsparciu dla procesów demokratycznej transformacji, uczenie się na błędach i pomyłkach strategii politycznych UE i państw członkowskich, zwłaszcza polityki beztróskiego podejścia do autorytarnych reżimów sąsiedztwa południowego, z czego należy wyciągnąć wniosek, że cała europejska polityka sąsiedztwa UE powinna opierać się na wartościach;
- C. mając na uwadze, że w tym nowym kontekście należy nadać nowy impuls stosunkom z tymi państwami, w oparciu o współpracę skoncentrowaną na demokracji i dobrobycie na obydwu wybrzeżach Morza Śródziemnego, a nie tylko bezpieczeństwie i kontroli migracji;
- D. mając na uwadze, że Unia dla Śródziemnomorza została powołana do realizacji ambitnego celu, by służyć jako stały instrument zacieśniania stosunków z państwami, z którymi Unia sąsiaduje na południu, zastępujący wcześniejszy proces barceloński w dążeniu do wzmocnienia i podniesienia statusu prowadzonych prac;
- E. mając na uwadze, że współpraca w ramach Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest ma na celu osiągnięcie pozytywnych wyników dzięki temu, że pełni rolę platformy wymiany poglądów, znajdowania wspólnych stanowisk w sprawie aktualnych wyzwań globalnych związanych z demokracją, polityką, ekonomią, bezpieczeństwem energetycznym i sprawami społecznymi, a także wzmacniania więzi między krajami regionu oraz między tymi krajami a UE;
- F. mając na uwadze, że art. 49 TFUE stanowi, iż każde państwo europejskie, które szanuje wartości, na których opiera się UE, a mianowicie demokrację, praworządność, poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności i jest zaangażowane w ich wspieranie, może złożyć wniosek o członkostwo w Unii;
- G. mając na uwadze, że wzmocnione stosunki wymagają jasnego i potwierdzonego zaangażowania na rzecz reform z zamiarem czynienia wymiernych postępów w osiągnięciu wcześniej ustalonych poziomów odniesienia;
- H. mając na uwadze, że UE powinna wyposażyć się w elastyczne i odpowiednio finansowane instrumenty odpowiadające jej ambicjom i wydarzeniom w regionach, preferując optymalne wykorzystanie istniejących instrumentów finansowych;
- I. mając na uwadze, że skutki kryzysu gospodarczego i finansowego przesłoniły już

istniejące wyzwania polityczne i społeczne w krajach partnerskich, zwłaszcza w odniesieniu do problemu bezrobocia; mając na uwadze, że zmniejszenie stopy bezrobocia w regionie oraz zaoferowanie jego mieszkańcom, zwłaszcza kobietom, młodym ludziom i ludności wiejskiej, nadziei na przyszłość leżą we wspólnym interesie tych krajów oraz UE;

- J. mając na uwadze, że Parlament Europejski popiera utworzenie eurośroziemnomorskich programów „Erasmus” i „Leonardo da Vinci” na mocy swojego oświadczenia z dnia 27 września 2011 r.;
1. z zadowoleniem przyjmuje wspólne komunikaty Komisji i Wysokiego Przedstawiciela ds. Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa „Nowa koncepcja działań w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie” i „Partnerstwo na rzecz demokracji i wspólnego dobrobytu z południowym regionem Morza Śródziemnego” oraz zaprezentowane w nich podejście, w szczególności w odniesieniu do zasad wzajemnej rozliczalności oraz wspólnego zaangażowania na rzecz uniwersalnych wartości, takich jak prawa człowieka, demokracja i praworządność, jak również do zasady warunkowości oraz podejścia dostosowanego do potrzeb krajów partnerskich, działań na rzecz współpracy wielostronnej i prowadzonej poniżej szczebla regionalnego oraz zasady dalszego zaangażowania społeczeństwa w europejską politykę sąsiedztwa;
 2. uznaje aspiracje europejskie i europejski wybór niektórych partnerów oraz ich zaangażowanie na rzecz budowy głębokiej i trwałej demokracji oraz podkreśla konieczność stworzenia nowego i odrębnego stosunku między UE a krajami objętymi Partnerstwem Wschodnim, przy jednoczesnym wspieraniu ich działań na rzecz trwałej demokracji i gospodarki rynkowej;
 3. nalega jednak, by państwom sąsiadującym dać konkretne i wiarygodne bodźce zachęcające do angażowania na rzecz wspólnego celu budowania głębokiej demokracji oraz by zróżnicowanie na podstawie sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej, wyników i osiągnięć poszczególnych krajów, opierało się na jasno określonych kryteriach oraz mierzalnych i regularnie monitorowanych poziomach odniesienia dla poszczególnych krajów partnerskich; wzywa w związku z tym Komisję i ESDZ do uznania poziomów odniesienia przewidzianych we wspólnym komunikacie za cele do osiągnięcia oraz do uznania, że do przeprowadzenia oceny poczynionych postępów cele te wymagają bardziej szczegółowych, mierzalnych, osiągalnych poziomów odniesienia w czasie, przy czym inny jest punkt wyjścia poziomów odniesienia dla wschodniego sąsiedztwa, a inny dla południowego; jest zdania, że polityka nastawiona na osiągnięcie celów wymaga jaśniejszej metodyki określania poziomów odniesienia i podkreśla w tym kontekście znaczenie wprowadzenia odpowiednich mechanizmów monitorowania w celu oceny postępów krajów objętych EPS; podkreśla, że takie podejście musi znaleźć odzwierciedlenie w strukturze planów działania EPS i w odpowiednich rocznych sprawozdaniach z postępów;
 4. uważa, że przegląd europejskiej polityki sąsiedztwa stwarza UE możliwość skutecznej realizacji stawianych sobie celów oraz przestrzegania swoich wartości, zgodnie z art. 2, 3, 6, 8 i 21 Traktatu o Unii Europejskiej;
 5. podkreśla, że o ile polityka Unii w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju wpisuje się w ramy zasad i celów działań zewnętrznych Unii, a zatem również w europejską politykę sąsiedztwa, jak ma to miejsce w tym przypadku, to jednak przy realizacji polityki mogącej

mieć wpływ na kraje rozwijające się Unia ma konstytucyjny obowiązek wynikający z art. 208 ust. 1 akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej uwzględniania celów współpracy na rzecz rozwoju; w związku z tym zachęca Komisję i ESDZ, żeby nigdy nie traciły z oczu celów w postaci zmniejszenia i ostatecznie likwidacji ubóstwa, kiedy realizują europejską politykę sąsiedztwa zarówno w krajach partnerskich sąsiedztwa wschodniego, jak i sąsiedztwa południowego;

6. popiera włączenie do europejskiej polityki sąsiedztwa wcześniej wydzielonych strategii polityki zagranicznej i pomocowej; oczekuje przyjęcia wzmocnionej sieci ustaleń instytucjonalnych, cechującej się stabilnością i rentownością, ukierunkowanej na głębszą integrację gospodarczą i ściślejsze stowarzyszenie polityczne wszystkich zainteresowanych podmiotów, w tym przyjęcie na poziomie wszystkich forów międzynarodowych, a zwłaszcza w Organizacji Narodów Zjednoczonych, wartości wyznawanych w Unii Europejskiej;

Głęboka demokracja i partnerstwo ze społeczeństwami

7. chociaż UE nie dąży do narzucenia modelu czy gotowej recepty na reformy polityczne, podkreśla, że europejska polityka sąsiedztwa opiera się na podzielanych wartościach, wspólnym poczuciu odpowiedzialności, wzajemnej rozliczalności i szacunku oraz zaangażowaniu na rzecz demokracji, praw człowieka, praworządności, walki z korupcją, gospodarki rynkowej i dobrych rządów;
8. podkreśla znaczenie aktywnych i niezależnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym partnerów społecznych, dla demokracji; podkreśla znaczenie dialogu z odpowiednimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz ich należytego finansowania w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (EIS), a także podkreśla, że należy wzmocnić partnerstwo między UE i krajami objętymi EPS a społeczeństwem obywatelskim tych państw, aby pomóc w budowaniu sprawnych demokracji, pobudzeniu reform i trwałego wzrostu gospodarczego; podkreśla, że takie partnerstwa ze społeczeństwem obywatelskim muszą sprzyjać włączeniu społecznemu, w tym przede wszystkim przedstawicieli organizacji kobiet i mniejszości; wzywa ESDZ i Komisję do wspierania wysiłków podejmowanych przez parlamenty, władze lokalne i regionalne oraz społeczeństwo obywatelskie na rzecz odegrania roli w definiowaniu strategii EPS, rozliczaniu rządów, monitorowaniu i ocenie wyników osiągniętych w przeszłości i uzyskiwanych rezultatów;
9. podkreśla znaczenie nawiązywania partnerstwa ze społeczeństwami obywatelskimi jako środka promowania zmian oraz demokratyzacji; w tym kontekście odnotowuje przeznaczenie 22 mln EUR na instrument wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego na lata 2011-2013 i oczekuje przeznaczenia większych środków na ten instrument w następnych wieloletnich ramach finansowych; wzywa ESDZ i Komisję do lepszego wyjaśnienia zakresu i celów potencjalnego instrumentu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i wzywa do lepszego wyjaśnienia komplementarności instrumentu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego wobec instrumentów EIDHR oraz ENPI; stwierdza, że należy również określić instrumenty konkretnego wspierania mniejszości wyznaniowych i etnicznych w dziedzinach objętych tą inicjatywą; zaleca wykorzystanie tego instrumentu do udoskonalenia prac Forum na rzecz Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Partnerstwa Wschodniego i potencjalnego utworzenia takiego forum również dla partnerów południowych;

10. z zadowoleniem przyjmuje propozycję ustanowienia Europejskiej Fundacji na rzecz Demokracji (EFD), która jest właściwą w czasie reakcją na żądania demokracji wyrażane przez społeczeństwa krajów sąsiadujących z Unią; podkreśla, że powinna ona stanowić elastyczny, szybki i ukierunkowany mechanizm wsparcia oraz powinna uzupełniać już istniejące instrumenty UE oraz przykładową wieloletnią działalność europejskich fundacji politycznych i niepolitycznych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego, biorąc pod uwagę, że celem tej inicjatywy powinny być wymierne wyniki; nalega, by fundacja ta nie utrudniała ani nie powieliała działań prowadzonych już przez tamte fundacje lub w ramach istniejących programów europejskich, takich jak EIDHR; podkreśla, że jej zakres i organizacja powinny być wyraźnie określone, a struktury i procedury powinny być proste i nieskomplikowane; wzywa ESDZ, Komisję i (polską) prezydencję do przedstawienia jasnego rozróżnienia kompetencji przyszłej Europejskiej Fundacji na rzecz Demokracji w stosunku do tych instrumentów i przepisów; domaga się prawa kontroli i zaangażowania Parlamentu Europejskiego w strukturę zarządzania fundacji w taki sposób, by pomagał w ustalaniu celów rocznych, priorytetów, spodziewanych wyników i szeroko pojętych środków finansowych oraz uczestniczył w monitorowaniu jej działalności; wyraża zaniepokojenie faktem, że fundacja ta miałaby być częściowo lub w całości finansowana z funduszy nie pochodzących z budżetu UE, i ponownie podkreśla prawo władzy budżetowej do nadzorowania i kontroli wydatków fundacji; domaga się w związku z tym wyjaśnień Komisji i Rady w tej kwestii;
11. wzywa ESDZ i Komisję, by w ramach nowego podejścia opartego na wynikach i na zasadzie „więcej za więcej” nadal wspierały wszelkie reformy polityczne, uwzględniając przy tym potrzeby oraz poziom rozwoju gospodarczego i społecznego poszczególnych krajów partnerskich; wzywa je do stworzenia jasnej i odpowiedniej metodologii oraz szczegółowych poziomów odniesienia do celów oceny osiągnięć krajów objętych EPS w zakresie poszanowania i promowania demokracji i praw człowieka (a w szczególności wolności wypowiedzi, sumienia, wyznania, zrzeszania się i wolnych mediów) oraz do systematycznego zdawania dostatecznie szczegółowych sprawozdań, które powinny być podstawą do przyznawania środków w ramach nowego podejścia opartego na wynikach i na zasadzie „więcej za więcej”; zwraca się o uwzględnienie takich ocen w sprawozdaniach z postępów EPS i coroczne przedstawianie tych sprawozdań Komisji Spraw Zagranicznych; nalega na potrzebę systematycznego włączania organizacji społeczeństwa obywatelskiego w proces przeglądu na wszystkich jego etapach; jest zdania, że takie podejście oparte na wynikach oznacza również „mniej za mniej”, i ponawia apel o skuteczne wdrażanie klauzuli dotyczącej praw człowieka i demokracji w porozumieniach UE z państwami trzecimi;
12. zwraca się do ESDZ i Komisji o dostarczenie szerszych informacji o sposobie wdrożenia zasady wzajemnej rozliczalności;
13. uważa, że należy stale monitorować sytuację praw człowieka – ze szczególnym uwzględnieniem praw dzieci, kobiet oraz mniejszości – oraz dialogi prowadzone w dziedzinie praw człowieka z wszystkimi krajami partnerskimi oraz że do rocznych sprawozdań z postępów poszczególnych krajów partnerskich i wyników prowadzonych dialogów należy dołączać roczną ocenę tej sytuacji w formie załącznika, przy uwzględnieniu czytelnego mechanizmu umożliwiającego ponowne rozważenie i stopniowe ograniczenie dwustronnej współpracy w potwierdzonych przypadkach łamania praw człowieka; podkreśla, że podejście do różnych krajów partnerskich w dziedzinie praw człowieka musi być wiarygodne;

14. wzywa UE i państwa członkowskie do skoncentrowania swojej współpracy w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa na partnerstwach bliźniaczych między podmiotami demokratycznymi w UE, takimi jak związki zawodowe, organizacje pozarządowe, odpowiednie organizacje pracodawców, rolnicy, kobiety, uczestnicy dialogu wyznaniowego, konsumenci, młodzież, dziennikarze, nauczyciele, organy samorządowe, uniwersytety, studenci, podmioty zajmujące się zmianami klimatu, a ich odpowiednikami powstającymi w krajach objętych EPS;
15. podkreśla, że wolność wypowiedzi oraz niezależność i pluralizm mediów stanowią podstawę solidnej i trwałej demokracji opartej na wspólnych wartościach; podkreśla znaczenie niezależnych, trwałych i odpowiedzialnych mediów publicznych przekazujących wysokiej jakości, pluralistyczne i zróżnicowane treści, przypominając, że wolne i niezależne media publiczne zawsze odgrywają kluczową rolę w pogłębianiu demokracji, zwiększaniu zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w sprawy publiczne oraz wzmacnianiu roli obywateli w dążeniu do demokracji;
16. zdecydowanie popiera swobodny przepływ informacji i wzywa do niego, a także do zapewnienia dziennikarzom warunków umożliwiających skuteczne i swobodne wykonywanie pracy, bez nacisków politycznych, ekonomicznych lub innych, oraz do stworzenia infrastruktury, która umożliwi rozwój nowoczesnej technologii elektronicznej; z zadowoleniem przyjmuje deklarację ONZ z dnia 6 czerwca 2011 r. uznającą dostęp do internetu za prawo człowieka; w tym kontekście ponagla ESDZ i Komisję do utworzenia specjalnych narzędzi wspierania organizacji społeczeństwa obywatelskiego i obywateli krajów objętych EPS w uzyskiwaniu nieograniczonego dostępu do internetu i innych form korzystania z technologii komunikacji elektronicznej;
17. podkreśla, że udział kobiet, młodych ludzi i społeczeństwa obywatelskiego oraz działanie wolnych i niezależnych mediów będzie miało kluczowe znaczenie w trwającym obecnie procesie demokratycznych przemian w państwach Arabskiej Wiosny Ludów, i ponagla UE do zwiększenia wsparcia w celu wyszkolenia i zorganizowania tych podmiotów, między innymi przez zaproszenie ich do obserwowania wyborów i działania instytucji demokratycznych w UE;
18. uważa, że pełne i faktyczne poszanowanie wolności wyznania (na szczeblu indywidualnym, zbiorowym, publicznym, prywatnym i instytucjonalnym) powinno uzyskać priorytetowy charakter, szczególnie dla wszystkich mniejszości wyznaniowych występujących w regionie, podobnie jak potrzeba udzielenia specjalnego wsparcia tym grupom;
19. podkreśla szczególnie znaczenie propagowania praw dziecka i zapewnienia ochrony dzieciom zgodnie z postanowieniami Traktatu z Lizbony;
20. domaga się wsparcia rozwoju demokratycznie ukierunkowanych partii politycznych w tych państwach sąsiednich, które nadal aspirują do demokracji, jak również tworzenia organizacji pozarządowych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego;
21. podkreśla znaczenie zapewnienia odpowiedniej reprezentacji kobiet w parlamencie, ministerstwach, na najwyższych stanowiskach rządowych, na stanowiskach decyzyjnych w administracji publicznej i administracji lokalnej oraz w zarządach przedsiębiorstw publicznych; zachęca kraje partnerskie EPS do przyjęcia i stosowania polityki równouprawnienia płci oraz przyjęcia planów działania na rzecz równouprawnienia;

22. z zadowoleniem przyjmuje prace unijnej grupy doradczej wysokiego szczebla ds. Republiki Armenii i utworzenie podobnej grupy w Mołdawii; zachęca wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel i Komisję do zaoferowania takiej pomocy wszystkim partnerom wschodnim, przy zapewnieniu, tak jak to miało miejsce w przypadku Armenii, że uwzględniony zostanie wymiar parlamentarny; domaga się aktualizacji tego instrumentu UE i zaleca ESDZ sprawowanie bezpośredniej kontroli nad rekrutacją, jak również zarządzaniem doradcami w celu zagwarantowania najbardziej odpowiedniego przeniesienia wiedzy UE do krajów objętych Partnerstwem Wschodnim;
23. wzywa WE do zwiększenia widoczności przedsięwzięć Partnerstwa Wschodniego oraz Unii dla Śródziemnomorza w krajach partnerskich i lepszego wyjaśnienia obywatelom tych państw funkcji tych inicjatyw, wykazując wartość dodaną współpracy z UE;
24. przypomina, że zaangażowanie UE na rzecz jej sąsiadów powinno zależeć od ich postępów w demokratyzacji i poszanowaniu praw człowieka; wzywa w związku z tym społeczność międzynarodową do wstrzymania wsparcia finansowego dla reżimu białoruskiego, jak i wsparcia udzielanego przez międzynarodowe instytucje finansowe, do których należą jej członkowie, do czasu gdy wszyscy przetrzymywani i aresztowani liderzy opozycji, dziennikarze, kandydaci na prezydenta i ich zwolennicy zostaną uwolnieni i oczyszczeni ze wszystkich zarzutów i zrehabilitowani;
25. przychyliła się do obecnego oficjalnego podejścia UE do sankcjonowania władz Białorusi, przy jednoczesnym dążeniu do umocnienia więzi ze społeczeństwem obywatelskim i ludnością Białorusi; w związku z tym ponagla Unię Europejską do ukierunkowania się na społeczeństwo i do zwiększenia wsparcia dla Białorusi w dążeniu do zaspokojenia potrzeb ludności, zwiększenia wsparcia finansowego i technicznego dla opozycji demokratycznej, obrońców praw człowieka i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji, które nie są zarejestrowane, jak również dla studentów i wolnych mediów;

Trwały rozwój gospodarczy i społeczny

26. podkreśla że trwała demokracja, funkcjonujące i odbiurokratyzowane instytucje, praworządność i dobrej jakości edukacja nie tylko wspierają polityczną stabilność, społeczny dobrobyt i spójność, lecz także pobudzają wzrost gospodarczy poprzez poprawę środowiska dla przedsiębiorczości i przyciąganie inwestycji, umożliwiając powstawanie nowych MŚP i zwiększając rozwój handlu, ekologicznej gospodarki i turystyki, co wszystko razem sprzyja tworzeniu nowych miejsc pracy i nowych możliwości; przypomina o potrzebie utworzenia środowiska sprzyjającego inwestycjom, opartego na stabilności, bezpieczeństwie prawnym i zwalczaniu korupcji; wyraźnie wskazując na współzależność rozwoju demokratycznego i społeczno-gospodarczego, wzywa w związku z tym Unię Europejską, by w ramach wspierania przemian demokratycznych zachęcała do reform strukturalnych w obszarze gospodarczym, społecznym i sądowym; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy przewodnie Komisji w zakresie MŚP oraz regionalnych rynków energii i efektywności energetycznej; uważa, że działania te powinny znaleźć odzwierciedlenie w wieloletnich ramach finansowych;
27. podkreśla, że w celu poprawy sytuacji krajów przeżywających obecnie poważny kryzys społeczno-gospodarczy należy szybko podjąć natychmiastowe środki, takie jak współfinansowanie już nakreślonych projektów przewodnich czy pilotażowych lub innych konkretnych projektów ekonomicznych o strategicznym znaczeniu, które mogą być bez

zwłoki wdrożone na miejscu i przynieść niepodważalnie wymierne rezultaty, ze szczególnym uwzględnieniem krajów partnerskich, w których przemiany demokratyczne pogłębiają trudności gospodarcze; podkreśla, że tego typu działania finansowane ze środków UE mogą zostać podjęte wyłącznie pod warunkiem, że wszystkie uczestniczące w tych działaniach strony zobowiążą się w tym konkretnym przypadku do przestrzegania norm międzynarodowych i obowiązujących w UE norm społecznych, ekologicznych i związanych z prawem pracy w sposób umożliwiający kontrolowanie przestrzegania tych norm oraz pod warunkiem, że wszystkie te działania będą służyły bezpośredniej poprawie sytuacji społecznej obywateli w krajach objętych EPS;

28. zdecydowanie popiera wspieranie współpracy na szczeblu subregionalnym i przedsięwzięć transgranicznych oraz podkreśla znaczenie rozwoju uzupełniającej dwustronnej i wielostronnej współpracy gospodarczej między partnerami, która przyniosłaby wymierne korzyści dla obywateli i ociepliłaby klimat polityczny w regionie; podkreśla, że taka subregionalna współpraca gospodarcza musi wpisywać się w szerszy projekt integracji wspierający realizację subregionalnych przedsięwzięć w dziedzinie mobilności, ochrony socjalnej i ochrony środowiska, kultury i edukacji; kładzie szczególny nacisk na znaczenie wspierania rozwoju wymiany handlowej na szczeblu „Południe-Południe” i „Wschód-Wschód” oraz integracji gospodarczej między państwami w ramach tych obszarów; uważa, że poprawa takiej współpracy między partnerami stanowiłaby sygnał zaangażowania na rzecz europejskiej wartości stosunków dobrosąsiedzkich i partnerstw korzystnych dla wszystkich stron;
29. wzywa Komisję do wspierania budowania zdolności administracyjnych w zakresie zatrudnienia i spraw socjalnych, ze szczególnym naciskiem na budowanie zdolności służb prawnych, co zapewni lepsze przygotowanie do przeprowadzenia reformom;
30. podkreśla znaczenie związków zawodowych i dialogu społecznego jako elementu rozwoju demokratycznego krajów partnerskich objętych EPS; zachęca ich do umacniania praw pracowniczych i praw związków zawodowych; zwraca uwagę na ważną rolę dialogu społecznego w kontekście wyzwań społeczno-gospodarczych w regionach;
31. przypomina o konieczności dopilnowania, aby minimalne wynagrodzenie za pracę zgodne z praktyką krajową zapewniało odpowiedni standard życia pracownikom i ich rodzinom oraz aby potrącenia od wynagrodzenia nie pozbawiały pracowników i osób pozostających na ich utrzymaniu środków do życia;
32. zwraca uwagę, że w zawiadomieniu o rozwiązaniu stosunku pracy należy przewidzieć odpowiedni czas wypowiedzenia, uwzględniający staż pracy pracownika;
33. podkreśla, że Unia musi nadać szczególne znaczenie zdecentralizowanej współpracy na szczeblu lokalnym przy pomocy projektów na niewielką skalę zapewniających natychmiastową i namacalną poprawę jakości życia obywateli sąsiednich państw, wspierając w ten sposób konsolidację postępów na rzecz demokracji na całym terytorium tych państw;
34. wzywa Komisję do potraktowania dokumentów strategii ograniczenia ubóstwa (PRSP) za wzorcowe ramy polityczne średnioterminowego wzrostu gospodarczego sprzyjającego ograniczaniu ubóstwa oraz równemu podziałowi zasobów odpowiednio do potrzeb poszczególnych krajów;

Układy o stowarzyszeniu

35. podkreśla szansę na to, że negocjacje w ramach układów o stowarzyszeniu przyczynią się do przyspieszenia reform; podkreśla, że wszystkie składowe powinny być ze sobą powiązane, aby UE pogłębiała stosunki z danym krajem we wszechstronny i spójny sposób; uważa, że powinny one zatem obejmować konkretne warunki, harmonogramy i wyznaczniki wyników, które należy systematycznie monitorować; podkreśla potrzebę uwzględnienia w tych układach realnych i konkretnych inicjatyw dla partnerów w celu uatrakcyjnienia ścieżki reform;
36. stwierdza, że do handlu towarami i usługami należy zastosować zróżnicowane podejście, i zachęca kraje partnerskie objęte EPS do zrobienia kroku naprzód, stwarzając warunki, które umożliwią ustanowienie pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu, oraz wzywa UE do wspierania ich w przeprowadzaniu reform, do otwarcia swojego rynku wewnętrznego, z zastrzeżeniem niezbędnego dostosowania wymogów bezpieczeństwa i jakości do norm europejskich oraz do zaangażowania się wraz z nimi w proces stopniowego, zrównoważonego otwarcia ich rynków, na którym skorzystają obie strony; podkreśla, że UE powinna również ocenić polityczne, społeczne i środowiskowe warunki panujące w poszczególnych krajach w kontekście ich udziału w przyszłych pogłębionych i kompleksowych strefach wolnego handlu, a następnie określić sposób ich stopniowego wdrożenia, przy zapewnieniu monitorowania międzynarodowych konwencji dotyczących prawa pracy i pracy dzieci; podkreśla, że więzi handlowe, w szczególności pogłębione i kompleksowe strefy wolnego handlu, należy postrzegać – ze względu na wymogi w nich przewidziane – jako środek umacniania zobowiązania na rzecz wartości demokratycznych krajów objętych EPS jako elementu zasady warunkowości; jednocześnie wspiera pełne członkostwo w WTO wszystkich krajów objętych Partnerstwem Wschodnim;
37. stwierdza, że perspektywa europejska – w tym art. 8 Traktatu o Unii Europejskiej oraz aspiracje krajów objętych Partnerstwem Wschodnim do członkostwa na mocy art. 49 TUE – stanowi siłę napędową reform w tych państwach i jeszcze bardziej wzmacnia ich zaangażowanie na rzecz takich wartości i zasad, jak demokracja, praworządność, poszanowanie praw człowieka i dobre sprawowanie rządów; sądzi, że zawarcie układów o stowarzyszeniu może stanowić ważny krok na drodze ku dalszemu zaangażowaniu politycznemu i zacieśnieniu stosunków z Europą dzięki wymianie dobrych praktyk i umocnionemu dialogowi politycznemu i gospodarczemu;
38. ponownie stwierdza, że celem partnerstwa południowego jest a) zbliżenie między państwami położonymi na obu brzegach Morza Śródziemnego, tak aby stworzyć przestrzeń pokoju, demokracji, bezpieczeństwa i dobrobytu dla 800 milionów osób zamieszkujących te kraje oraz ustanowić dla UE i jej partnerów efektywne ramy dwustronne i wielostronne w celu stawienia czoła demokratycznym, społecznym i gospodarczym wyzwaniom, propagowania integracji regionalnej – szczególnie handlowej – i zagwarantowania ich wspólnego rozwoju z korzyścią dla wszystkich, b) wsparcie partnerów w tworzeniu demokratycznych, pluralistycznych i świeckich państw dzięki konkretnym programom budowania potencjału instytucjonalnego, jak również działanie na rzecz wzajemnie korzystnych, zrównoważonych i ambitnych porozumień dotyczących handlu towarami i usługami, poprzedzonych przeprowadzeniem odpowiednich ocen skutków, które to porozumienia mogą doprowadzić do powstania pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu, które z pewnością będą stanowiły pierwszy krok ku szerokiej „europejsko-śródziemnomorskiej przestrzeni gospodarczej”, która z kolei przyczyni się do złagodzenia trudności gospodarczych krajów partnerskich sąsiadujących

z Unią na południu i ułatwi integrację na szczyblu Południe-Południe; zwraca się do Komisji i Rady o ułatwienie wdrożenia sześciu pakietów środków przedstawionych w dokumencie Komisji z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie działań następczych w związku z inicjatywami w dziedzinie handlu i inwestycji, wspierającymi kraje partnerskie położonych na południowym wybrzeżu Morza Śródziemnego;

39. domaga się określenia obiektywnych i wiążących kryteriów nadania „szczególnego statusu”; podkreśla konieczność wyjaśnienia praw i obowiązków, jakie wynikają z takich stosunków dwustronnych zarówno dla krajów partnerskich, jak i dla Unii Europejskiej;
40. podkreśla, że w ramach stosunków umownych ze wszystkimi krajami objętymi EPS przewidziane są ustalenia co do regularnego forum służącego rozpatrywaniu kwestii związanych z prawami człowieka, w formie podkomisji zajmujących się prawami człowieka; wzywa ESDZ do pełnego wykorzystania tych rozwiązań i zaangażowania istniejących podkomisji we wszelkie prowadzone negocjacje;

Współpraca sektorowa

41. podkreśla, że UE powinna wspierać synergię między europejskimi wewnętrznymi i zewnętrznymi strategiami politycznymi, w szczególności poprzez dostosowanie prawodawstwa mającego na celu tworzenie miejsc pracy, ograniczanie ubóstwa, modernizację strategii politycznych na rzecz zatrudnienia, bezpieczeństwo i efektywność energetyczną, rozwój odnawialnych źródeł energii i zrównoważony rozwój w zakresie środowiska, poprawę ochrony socjalnej, tworzenie dobrobytu i wymiar sprawiedliwości oraz ułatwienie handlu zgodnie z zasadą zróżnicowania;
42. uważa, że podział wspólnej przestrzeni wiąże się z równym podziałem odpowiedzialności i apeluje o lepszą współpracę, szczególnie w przypadku wszystkich strategii politycznych i problemów mających wymiar transgraniczny; apeluje w związku z tym o wzmocnienie regionalnego i transgranicznego wymiaru współpracy sektorowej;
43. z zadowoleniem przyjmuje nasilone współdziałanie krajów partnerskich z agencjami UE w różnych dziedzinach; wzywa Komisję do przedstawienia przejrzystego i wyczerpującego wykazu odnośnych agencji i programów, w których mogłyby wziąć udział kraje sąsiedzkie, a także do przedstawienia propozycji formy, wkładu finansowego i sposobu takiego zróżnicowanego uczestnictwa;
44. popiera dalszą współpracę w takich sektorach, jak przemysł, MŚP, badania, rozwój i innowacje, TIK, w tym bezpieczeństwo systemów informatycznych, przestrzeń kosmiczna oraz turystyka, i podkreśla korzyści wynikające ze wspólnego planowania inicjatyw badawczych przez UE i kraje sąsiadujące; z zadowoleniem przyjmuje wnioski Komisji dotyczące rozwoju wspólnej przestrzeni wiedzy i innowacji oraz gospodarki cyfrowej opartej na TIK oraz wzywa państwa członkowskie i państwa sąsiadujące do ponownego zadeklarowania swojego zaangażowania w działania na rzecz tego rozwoju; ponownie podkreśla wagę skutecznych mechanizmów ułatwiających handel i inwestycje pomiędzy UE i jej państwami sąsiadującymi w celu wzmocnienia partnerstw handlowych i umożliwienia podmiotom gospodarczym, w szczególności MŚP, dostępu do właściwych i rzetelnych informacji na temat warunków handlu i inwestycji w państwach partnerskich;
45. z zadowoleniem przyjmuje wzmocnienie wymiaru współpracy energetycznej w

europiejskiej polityce sąsiedztwa; podkreśla, jak ważne jest, aby UE dzieliła się doświadczeniem w zakresie reform sektora energetycznego z państwami sąsiadującymi; uważa, że niezbędne jest zwiększenie efektywności energetycznej i promowanie odnawialnych źródeł energii; apeluje o zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii poprzez dywersyfikację źródeł i zarządzanie popytem, ściślejszą współpracę z głównymi dostawcami i państwami tranzytu i koordynację w zakresie środków bezpieczeństwa jądrowego, szczególnie w regionach o dużej aktywności sejsmicznej, wraz z większą przejrzystością, w taki sposób, by zadbać o to, aby priorytetem polityki energetycznej UE pozostawała pełna zgodność z porozumieniami dotyczącymi ochrony środowiska i międzynarodowego bezpieczeństwa jądrowego oraz aby zarówno wschodni, jak i południowi sąsiedzi nadal stanowili główny obiekt zainteresowania skoordynowanej zewnętrznej polityki UE w dziedzinie energetyki; nawołuje do podjęcia skutecznych środków zapewniających realizację zasady solidarności w dziedzinie energetyki;

46. z zadowoleniem przyjmuje wniosek w sprawie utworzenia europejskiej Wspólnoty Energetycznej i uważa, że może to być ważny krok w kierunku współpracy z państwami sąsiadującymi; podkreśla istotną rolę, jaką odgrywają południowe państwa sąsiednie w dostarczaniu energii dla różnych państw członkowskich; podkreśla potrzebę rozwoju euro-śródziemnomorskich wzajemnych połączeń infrastrukturalnych w sektorach gazu i energii elektrycznej; podkreśla znaczenie strategiczne projektu Nabucco oraz jego szybkiego wdrożenia, jak również znaczenie przesyłu skroplonego gazu ziemnego (LNG) w ramach projektu AGRI; wzywa Komisję, aby między innymi poprzez inwestycje zachęcała do budowy, modernizacji i rozwoju inteligentnych sieci energetycznych oraz wzajemnych połączeń infrastrukturalnych z sąsiadami UE;
47. zwraca ponadto uwagę na znaczenie wsparcia, którego UE może udzielić w rozwiązaniu problemów związanych ze środowiskiem w państwach sąsiadujących, szczególnie w wyeliminowaniu dużych zapasów przestarzałych pestycydów, które mogą spowodować zanieczyszczenia chemiczne na dużą skalę;
48. popiera dalszą współpracę w sektorze transportu, w tym dzięki ściślejszemu powiązaniu sieci infrastruktury UE z krajami partnerskimi w celu ułatwienia przepływu osób i towarów, co można osiągnąć dzięki ściślejszej integracji rynkowej i lepszemu połączeniu infrastruktury;
49. za zasadniczą uważa międzynarodową regionalną i międzyregionalną współpracę kulturalną opartą na prawdziwym dialogu między kulturami i obejmującą wszystkie grupy społeczeństwa (władze, instytucje, organizacje i stowarzyszenia kulturalne); wzywa ESDZ i Komisję do koordynowania strategicznego wykorzystania aspektów kulturalnych polityki zewnętrznej i dążenia do komplementarności z obszarami polityki zewnętrznej państw członkowskich w dziedzinie kultury;
50. zdecydowanie potwierdza związek, z jednej strony, między wymianą i współpracą między UE i krajami objętymi EPS w dziedzinie kultury, edukacji i sportu, a z drugiej strony – między budową i wzmocnieniem otwartego społeczeństwa obywatelskiego, demokracji, rządów prawa, a także szerzeniem podstawowych wolności i praw człowieka; podkreśla, że wzajemna współpraca w tych zakresach stanowi wartość dodaną zarówno dla krajów UE, jak i krajów objętych EPS;
51. wyraża przekonanie, że wspieranie udziału w programach kulturalnych UE może sprzyjać rozwojowi materialnemu i niematerialnemu w krajach objętych EPS, i dlatego też

podkreśla znaczenie programów takich jak MEDIA Mundus, projektów realizowanych pod auspicjami Unii dla Śródziemnomorza oraz Programu ds. Kultury Partnerstwa Wschodniego; ponadto zaznacza, że programy na rzecz kultury i mobilności powinny również koncentrować się na mobilności artystów i osób odbywających studia artystyczne; opowiada się za utworzeniem wizji kulturalnej dla artystów i innych osób zawodowo zajmujących się kulturą pochodzących z krajów objętych EPS; zwraca się również do Komisji o wystąpienie z inicjatywą dotyczącą wiz krótkoterminowych w celu usunięcia barier dla mobilności w sektorze kultury;

52. podkreśla znaczenie zacieśnienia w ramach EPS współpracy na rzecz rozwijania sportu w odnośnych krajach z uwzględnieniem jego wartości edukacyjnej; wzywa instytucje europejskie i państwa członkowskie do działania na rzecz swobodnego przemieszczania się sportowców w świecie, począwszy od sportowców z krajów objętych EPS;
53. wzywa do oceny istniejących programów, aby zapewnić skuteczne wykorzystanie zasobów do realizacji celów i założeń UE; popiera usprawnianie wewnętrznych procedur w Komisji dotyczących poszczególnych istniejących programów i projektów w dziedzinie kultury i edukacji;
54. przypomina o wartości dodanej, jaką wnosi program Tempus IV we wspieranie współpracy i w starania o unowocześnianie systemów edukacji krajów sąsiadujących z UE, a także wzywa Komisję do wsparcia tego programu w perspektywie kolejnych wieloletnich ram finansowych;
55. domaga się większego udziału krajów partnerskich w pracach Europejskiej Fundacji Kształcenia oraz Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego;
56. zwraca uwagę, że wzmocnienie wymiaru Partnerstwa Wschodniego i Unii dla Śródziemnomorza dotyczącego młodzieży jest istotną inwestycją w przyszłość stosunków pomiędzy UE a krajami objętymi EPS o znacznym potencjale na nadchodzące lata oraz w demokratyzację tych partnerów i harmonizację ich ustawodawstwa z normami europejskimi; ponownie podkreśla, że dodatkowe środki przeznaczone na program Erasmus Mundus oraz program „Młodzież w działaniu” w 2012 r. z budżetu UE na rok 2012 powinny spowodować zacieśnienie współpracy między instytucjami kształcenia wyższego, poprawić wymianę nauczycieli akademickich i studentów oraz budowanie sieci umacniających możliwości NGO w dziedzinie młodzieży w Europie i krajach objętych europejską polityką sąsiedztwa;
57. uważa, że Uniwersytet Euro-Śródziemnomorski (EMUNI) stanowi wyjątkową platformę i okazję do zacieśnienia współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego i mobilności studentów z sąsiadami południowymi, w czasie gdy ma to szczególnie istotne znaczenie dla pogłębienia stosunków z państwami partnerstwa południowego, szczególnie z młodym pokoleniem; podkreśla w związku z tym, że należy jak najbardziej rozwinąć potencjał EMUNI;
58. wzywa Komisję Europejską do przyjęcia zgłoszonej pod wpływem „arabskiej wiosny” propozycji Parlamentu Europejskiego w sprawie utworzenia eurośródziemnomorskiego programu Erasmus – inicjatywy, która w przypadku powodzenia mogłaby zostać rozszerzona na wszystkie kraje sąsiadujące; ubolewa nad niewystarczającymi aktualnymi propozycjami Komisji Europejskiej, która, wbrew komunikatom z dnia 27 września 2011 r., w rzeczywistości przewiduje jedynie niewielki wzrost liczby stypendiów w

ramach programu Erasmus Mundus;

59. wzywa Komisję Europejską do przyjęcia zgłoszonej pod wpływem „arabskiej wiosny” propozycji Parlamentu Europejskiego w sprawie utworzenia eurośródziemnomorskiego programu Leonardo da Vinci, który ma wspierać mobilność młodych stażystów chcących odbyć szkolenie zawodowe za granicą, a tym samym przyczynić się do zwalczania bezrobocia wśród młodzieży – zjawiska rozpowszechnionego w południowym regionie Morza Śródziemnego;
60. ponownie potwierdza swoje zdecydowane poparcie dla finansowanego przez Unię Europejską projektu stypendialnego EPS dla absolwentów uniwersytetów z krajów objętych EPS i krajów UE, realizowanego w Kolegium Europejskim; uważa, że umożliwi to przygotowanie przyszłych interlokutorów z krajów europejskich i sąsiadujących, którzy będą mieli pełną i profesjonalną wiedzę o istocie i duchu polityki UE, jej prawie i instytucjach, do objęcia stanowisk związanych z EPS-UE; wzywa kraje partnerskie, których obywatele uzyskali takie stypendium, do wykorzystywania ich wiedzy i doświadczenia przez zatrudnianie takich osób w administracji krajowej i oferowanie im odpowiednich warunków pracy;
61. podkreśla istotną rolę, jaką w demokratycznym rozwoju krajów partnerskich odgrywają władze lokalne; wzywa zatem Komisję do wzmocnienia i rozszerzenia zakresu programów w ramach TAIEX²¹ i partnerstw bliźniaczych między władzami lokalnymi w UE i krajach partnerskich;

Mobilność

62. przypomina że UE powinna poprawić zarządzanie migracją i zmaksymalizować wzajemne korzyści z niej wynikające dla rozwoju, m.in. stwarzając lepsze warunki osiedlania się dla legalnych migrantów w UE oraz zajmując się źródłami nielegalnej migracji w krajach partnerskich; uważa, że UE musi przychylnie podejść do legalnej migracji zarobkowej poprzez ustanowienie partnerstw na rzecz mobilności, uwzględniając równowagę demograficzną, społeczną i zawodową po obu stronach, i sprzyjanie wymianom specjalistów między UE a państwami trzecimi; wzywa państwa członkowskie do potraktowania debaty na temat mobilności jako istotnego elementu polityki sąsiedztwa, w której nie należy się kierować głównie obawami związanymi z bezpieczeństwem; podkreśla znaczenie zwalczania nielegalnej imigracji i ścigania sądowego organizacji odpowiedzialnych za handel ludźmi;
63. uważa, że UE powinna poczynić w jednoczesny i bardziej przejrzysty sposób postępy w pracach nad umowami w sprawie ułatwień wizowych i umowami o readmisji z zamiarem stopniowego i indywidualnie rozpatrywanego ustanowienia ruchu bezwizowego, gdy zostaną już spełnione wszystkie warunki; domaga się jednocześnie ustanowienia podstawowych warunków przyznawania i wznawiania wiz, w większym stopniu uwzględniających prawa człowieka; podkreśla w tym kontekście, że mobilność młodzieży i studentów powinna mieć priorytetowy charakter; podkreśla również, że kraje Partnerstwa Wschodniego powinny skorzystać na oferowanej przez UE liberalizacji wizowej preferencyjnej pod względem kalendarza i przebiegu; podkreśla, że przepisy azytowe muszą być w pełni zgodne z międzynarodowymi obowiązkami i zobowiązaniami oraz normami UE, w szczególności w dziedzinie praw człowieka;

²¹ Instrument Pomocy Technicznej i Wymiany Informacji

64. przypomina w związku z tym, że państwa członkowskie muszą przestrzegać zasady non-refoulement i uczynić wszystko, by umożliwić stworzenie dostępnego, sprawiedliwego i ochronnego europejskiego systemu azylowego;
65. wzywa państwa członkowskie i UE do ratyfikowania Protokołu przeciw przemytowi migrantów drogą lądową, morską i powietrzną, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej; uważa, że przegląd europejskiej polityki sąsiedztwa powinien ułatwić przyjęcie szczególnych środków w tych dziedzinach; podziela stwierdzenie Komisji dotyczące sytuacji migracji z powodów rodzinnych, i z zadowoleniem przyjmuje zapowiadaną zieloną księgę poświęconą tej kwestii;
66. podkreśla znaczenie zwracania szczególnej uwagi na młodzież i uwidacznia konieczność zwiększenia synergii między programem Mobilna młodzież a EPS; podkreśla, że UE powinna zacieśnić współpracę w dziedzinie kształcenia wyższego i zawodowego, niezwłocznie rozszerzając i zwiększając zasięg programów stypendialnych oraz mobilność uczniów i studentów, absolwentów, nauczycieli i nauczycieli akademickich poprzez wspieranie wymiany na poziomie szkół wyższych i placówek kształcenia zawodowego oraz publiczno-prywatne partnerstwa w dziedzinie badań naukowych i przedsiębiorczości; uważa, że niezbędne jest stworzenie definicji elastycznych i przyspieszonych procedur wydawania wiz beneficjentom tych programów; podkreśla potrzebę prowadzenia dalszych prac nad wzajemnym uznawaniem kwalifikacji i systemów edukacyjnych wraz z krajami partnerskimi objętymi EPS, a zwłaszcza nad zbliżaniem standardów i wymagań wobec dyplomów studiów wyższych do obowiązujących w europejskim obszarze szkolnictwa wyższego; podkreśla istotną potrzebę ustrukturyzowanej polityki informacyjnej ukierunkowanej na obywateli krajów partnerskich objętych EPS, która dotyczyłaby możliwości udziału w programach UE;
67. wzywa Radę i Komisję do zainicjowania zorganizowanego dialogu z władzami państw trzecich celem opracowania skoncentrowanego na obopólnej korzyści podejścia w kwestii mobilności, uproszczenia formalności wizowych, powszechniejszego korzystania z możliwości oferowanych przez kodeks wizowy UE, przy jednoczesnej poprawie i harmonizacji jego stosowania w celu zagwarantowania takich samych i sprawiedliwych warunków dla wnioskodawców we wszystkich państwach członkowskich, ze szczególnym uwzględnieniem efektów współzależności pomiędzy pomocą rozwojową, bezpieczeństwem, regularną i nieregularną migracją w rozumieniu globalnego podejścia do kwestii migracji; domaga się zapewnienia, że kraje partnerskie nie ucierpią z powodu „drenażu mózgow”;
68. wzywa UE do zwiększenia dostępności funduszy UE oraz do przeznaczania ich na projekty, które mają na celu informowanie migrantów o ich prawach i obowiązkach, a także ochronę praw tych osób, szczególnie w odniesieniu do praw osób małoletnich pozbawionych opieki, kobiet i innych grup najbardziej wrażliwych; z tego względu zwraca się do Komisji o przedstawienie Parlamentowi szczegółowego sprawozdania dotyczącego wykorzystania europejskich funduszy przeznaczonych dla krajów sąsiedzkich, m.in. w ramach programu tematycznego Komisji dotyczącego współpracy z krajami trzecimi w dziedzinie migracji i azylu;

Wymiar regionalny

69. przypomina o swoim przekonaniu, zgodnie z którym EPS będzie w pełni skuteczna wyłącznie pod warunkiem, że osiągnięta zostanie synergia między wymiarem dwustronnym i wielostronnym; uważa zatem za nieodzowne wzmocnienie wielostronnego aspektu EPS oraz przeznaczenie na niego większej części funduszy w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa;
70. z zadowoleniem przyjmuje propozycję wykorzystania ram wielostronnych w bardziej strategiczny sposób w celu rozwijania stosunków dwustronnych między partnerami i oczekuje konkretnych środków mających na celu wprowadzenie w życie tej propozycji; w związku z tym oczekuje z dużym zainteresowaniem planu działania obejmującego cele, instrumenty i działania zapowiadane przez wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą i Komisję do końca roku;
71. uważa, że należy jeszcze bardziej wzmocnić i rozwinąć wielostronny wymiar Partnerstwa Wschodniego wraz z Forum na rzecz Społeczeństwa Obywatelskiego; zauważa znaczenie nawiązania konstruktywnego dialogu z Turcją i Rosją na temat kwestii regionalnych stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania, szczególnie w dziedzinie bezpieczeństwa;
72. zaznacza, że rola regionów ma kluczowe znaczenie dla powodzenia długookresowych reform społecznych i gospodarczych oraz dla zagwarantowania zrównoważonego rozwoju; podkreśla, że aby europejska polityka sąsiedztwa napędzała rozwój gospodarczy regionów przygranicznych, należy ją postrzegać w szerokim kontekście; uważa, że zasady współpracy terytorialnej odnoszą się również do granic zewnętrznych i mają zasadnicze znaczenie dla poprawy rozwoju gospodarczego UE oraz ogólnych celów politycznych Unii w zakresie europejskiej polityki sąsiedztwa; uważa, że nowe podejście w ramach EPS musi umożliwiać realizację unijnych strategii makroregionalnych, a potencjał unijnych makroregionów, w których skład wchodzi kraje sąsiadujące z UE, należy w pełni wykorzystać na rzecz lepszej koordynacji priorytetów i projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania UE oraz krajów objętych EPS w celu uzyskania obopólnie korzystnych rezultatów oraz optymalizacji zainwestowanych zasobów;
73. podkreśla ogromną rolę euroregionów w osiągnięciu celów polityki spójności i zachęca Komisję do promowania i wspierania ich rozwoju, zwłaszcza w regionach przygranicznych, aby zwiększyć znaczenie euroregionów w europejskiej polityce sąsiedztwa;
74. podkreśla duży potencjał europejskich ugrupowań współpracy terytorialnej (EUWT) obejmujących regiony leżące poza granicami zewnętrznymi; zachęca do zawierania z sąsiadującymi państwami trzecimi konkretnych umów w sprawie przyjmowania ustaw krajowych umożliwiających funkcjonowanie struktur EUWT na mocy ich prawa krajowego, a także do zawierania umów międzypaństwowych umożliwiających władzom lokalnym i regionalnym państw trzecich uczestnictwo w EUWT;
75. jest zdania, że w przyszłej EPS należy uwzględnić rolę regionów peryferyjnych w polityce zewnętrznej UE; zauważa, że dają one rzeczywistą szansę na wpływanie na zewnętrzną politykę UE, ponieważ umożliwiają Unii Europejskiej nawiązanie bliższych stosunków z licznymi krajami trzecimi oraz zajęcie się złożonymi kwestiami takimi jak nielegalna migracja; wzywa Komisję do zapewnienia większej elastyczności w odniesieniu do możliwości innowacyjnego finansowania wybranych projektów w zakresie polityki spójności, tak aby projekty te mogły być realizowane zarówno w regionach europejskich,

jak i w państwach spoza UE, oraz by przynosiły tam korzyści;

76. podkreśla znaczenie szerszego podejścia geograficznego i strategicznego przy perspektywicznym spojrzeniu na EPS, przypominając jednocześnie, że w związku z rezolucją Parlamentu Europejskiego z dnia 19 stycznia 2006 r. w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa UE ustanowiła w listopadzie 2007 r. specjalne strategie w odniesieniu do państw położonych na Oceanie Atlantyckim sąsiadujących z regionami najbardziej oddalonymi UE w pobliżu kontynentu europejskiego, w których to strategiach za istotne uznano następujące szczególne kwestie: bliskie położenie geograficzne, podobieństwa w zakresie historii i kultury oraz wzajemne bezpieczeństwo; z zadowoleniem przyjmuje osiągnięte dobre rezultaty oraz dynamikę poszczególnych wdrożonych już strategii, a mianowicie szczególnego partnerstwa między UE a Republiką Zielonego Przylądka; wzywa UE do dalszego zacieśniania dialogu i zwiększania zbieżności polityki z tymi państwami oraz do wspierania ich wysiłków na rzecz konsolidacji reform politycznych, społecznych i gospodarczych;
77. rozumie, że Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej ds. Rozwoju Regionalnego (DG Regio) posiada bogate doświadczenie w zarządzaniu EFRR, i jest przekonany, że korzystanie z jej opinii sprzyjałoby realizacji celów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa; uważa zatem, że zarządzanie tymi narzędziami finansowymi związanymi z programami współpracy ponad granicami należy ponownie powierzyć DG Regio, która była za nie odpowiedzialna w przeszłości;
78. z zadowoleniem przyjmuje wspólną deklarację szczytu Partnerstwa Wschodniego w Warszawie z dnia 30 września 2011 r., podobnie jak deklaracje w sprawie sytuacji na Białorusi, szczególnie w odniesieniu do zasad demokracji, praw człowieka i praworządności, zaangażowania na rzecz pogłębienia zobowiązań dwustronnych, zarówno gospodarczych, jak i politycznych, w tym woli osiągnięcia postępów w negocjacjach dotyczących układu o stowarzyszeniu, wzmocnienia wielostronnej współpracy między partnerami oraz ułatwienia mobilności i zobowiązania się do szybszego wdrażania Partnerstwa, na czym wyraźnie skorzystają społeczeństwa krajów partnerskich;
79. uważa, że wzmocnienie Partnerstwa Wschodniego będzie miało kluczowe znaczenie dla rozwoju unijnych regionów przygranicznych; podkreśla, że Partnerstwo Wschodnie i rozwój regionalny muszą funkcjonować równolegle i powinny stymulować dwu- i wielostronną współpracę, taką jak umowy o wolnym handlu, a także odpowiednio finansowane wspólne przedsięwzięcia, takie jak wymiana kulturalna czy wymiana w ramach społeczeństwa obywatelskiego;
80. podkreśla znaczenie dalszego wspierania współpracy regionalnej w obszarze Morza Czarnego i dalszego rozwoju strategii UE na rzecz regionu Morza Czarnego; kładzie nacisk na znaczenie wzajemnego uzupełniania się polityki UE w regionie Morza Czarnego i wobec Partnerstwa Wschodniego; wzywa Komisję i ESDZ do pozytywnego wykorzystania różnych sposobów podejścia w ramach tych dwóch inicjatyw i sprecyzowania na wszystkich szczeblach, w jaki sposób ta znaczna komplementarność ma zostać należycie wykorzystana;
81. podkreśla znaczenie Unii dla Śródziemnomorza jako stałego forum dialogu i współpracy oraz instrumentu wspierania demokracji; wzywa (nadchodzącą) współprezycję Unii dla Śródziemnomorza, by kontynuowała zaangażowanie w podążanie ku ambitnym, pierwotnie wytyczonym celom i przyczyniła się do skutecznego wdrażania europejskiej

polityki sąsiedztwa w regionie Morza Śródziemnego; uważa, że nowa Unia dla Śródziemnomorza powinna propagować rozsądny rozwój gospodarczy, społeczny i demokratyczny oraz powinna stworzyć silną i wspólną podstawę sprzyjającą ścisłej współpracy między UE a jej południowymi sąsiadami; z zadowoleniem przyjmuje szansę, jaką stanowi Unia dla Śródziemnomorza, na zwiększenie komplementarności pomiędzy dwustronnymi strategiami politycznymi a regionalnymi strategiami politycznymi, co sprzyja skuteczniejszemu osiągnięciu celów współpracy euro-śródziemnomorskiej, opartej na wzajemnym uznaniu wspólnych wartości oraz utworzeniu przestrzeni pokoju, bezpieczeństwa i dobrobytu; ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie nowego sekretarza generalnego Unii do opracowania i przedstawienia projektów Unii dla Śródziemnomorza w dziedzinie demokracji i społeczeństwa obywatelskiego; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie kwoty przyznanej na sąsiedzki fundusz inwestycyjny;

82. przypomina znaczenie wspierania przez EPS w jej wymiarze wielostronnym skutecznego i szybkiego uruchamiania konkretnych projektów Unii dla Śródziemnomorza, które mają na celu umożliwienie wspólnego procesu rozwoju i integracji, szczególnie poprzez współfinansowanie analiz wykonalności oraz wsparcie zwiększenia kredytów preferencyjnych;
83. wzywa Komisję i ESDZ do zbadania możliwości utworzenia powiązań międzyinstytucjonalnych między EPS a polityką sąsiedztwa kluczowych graczy w tym regionie, przede wszystkim Turcji; przypomina o ambicjach Ankary co do inspirowania i wspierania przemian demokratycznych i reform społeczno-gospodarczych południowego sąsiedztwa; stwierdza, że udział instytucji tureckich i organizacji pozarządowych w instrumentach EPS doprowadziłyby do wytworzenia niezwyklej synergii, szczególnie w dziedzinach takich jak tworzenie instytucji i rozwój społeczeństwa obywatelskiego; uważa, że praktyczną współpracę powinien uzupełniać zorganizowany dialog między UE a Turcją w celu skoordynowania ich polityki sąsiedztwa; uważa, że podobną ofertę współpracy w ramach EPS należy zasadniczo rozszerzyć, aby jej zakres objął również Rosję i inne zainteresowane podmioty;

UE a rozwiązywanie konfliktów

84. przypomina, że pokojowe rozwiązanie regionalnych konfliktów zbrojnych, w tym tzw. zamrożonych konfliktów, stanowi zasadniczy warunek wstępny konsolidacji demokracji, poszanowania praw człowieka, dobrobytu i wzrostu gospodarczego i dlatego powinno leżeć w podstawowym interesie UE;
85. przypomina, że UE powinna być bardziej zaangażowana i odgrywać bardziej aktywną, spójną i konstruktywną rolę w rozwiązywaniu regionalnych konfliktów, między innymi za pośrednictwem ESDZ, poprzez stosowanie skuteczniejszych środków budowy zaufania, pojednania i mediacji, rozważanie nowych pragmatycznych i nowatorskich sposobów podejścia, w tym proponowanie strategii komunikacji publicznej w krajach partnerskich, promowanie europejskich cywilnych sił pokojowych i lokalnych działań mediacyjnych, wspieranie kultury obywatelskiej, szczególnie kształcenia dzieci i młodzieży, edukacji i uczestnictwa – oraz dialogu między wspólnotami i dialogu wewnątrzwspólnotowego z udziałem organizacji społeczeństwa obywatelskiego, rozwijanie projektów transgranicznych i zacieśnianie dobrosąsiedzkich stosunków; przypomina o strategicznym znaczeniu zacieśnienia współpracy politycznej w dziedzinie bezpieczeństwa oraz zwalczania terroryzmu i ekstremizmów;

86. uważa, że dialog międzykulturowy i międzywyznaniowy ma kluczowe znaczenie dla wzmocnienia wzajemnego zrozumienia, szacunku, solidarności i tolerancji wobec sąsiedzkich krajów partnerskich i między nimi; wzywa do potraktowania ze szczególną uwagą kwestii promowania powyższych wartości w nowych instrumentach EPS;
87. w kontekście następstw rewolucji w Afryce Północnej podkreśla znaczenie zapewnienia wsparcia dla tymczasowego wymiaru sprawiedliwości i wzywa wszystkie kraje partnerskie do współpracy z międzynarodowym wymiarem sprawiedliwości, a mianowicie z MTK;
88. nalega na potrzebę utrzymania regionalnego podejścia i z zadowoleniem przyjmuje decyzję o mianowaniu zarówno Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w regionie Południowego Kaukazu, jak i SPUE w południowym regionie Morza Śródziemnego, oraz o utworzeniu grupy zadaniowej ds. południowego rejonu Morza Śródziemnego; jest zdania, że należy rozważyć utworzenie podobnej grupy zadaniowej dla Południowego Kaukazu; podkreśla potrzebę zapewnienia odpowiednich zasobów na rzecz proaktywnej roli UE, którą pełni ona w rozmowach 5+2 w sprawie Naddniestrza, szczególnie od zakończenia mandatu specjalnego przedstawiciela UE;
89. podkreśla, że konfliktów regionalnych nie można zrozumieć, nie uwzględniając ich kontekstu kulturowego; wzywa do opracowania spójnej strategii na wzór tej ustanowionej przez komitet „Błękitnej Tarczy”, która nadaje kulturze pewną rolę w dziedzinie zapobiegania konfliktom i przywracania pokoju;
90. z zadowoleniem przyjmuje działalność międzynarodowych organizacji, zwłaszcza OBWE oraz agencji ONZ, prowadzoną na miejscu w warunkach konfliktowych i pokonfliktowych oraz wspierającą trwały rozwój poprzez stosunki sąsiedzkie, a w szczególności wieloletnie zaangażowanie agencji UNRWA na rzecz uchodźców palestyńskich;
91. popiera działania humanitarne na rzecz rozwoju i pokoju, jakie Unia podejmuje w krajach partnerskich sąsiedztwa wschodniego, a w szczególności istotny wkład Unii w UNRWA; jednak z ubolewaniem przyjmuje, że tym działaniom nie towarzyszy jeszcze wzrost znaczenia Unii jako pierwszoplanowego podmiotu polityki na Bliskim Wschodzie; nakłania ESDZ i Komisję, żeby podjęły konieczne środki, by nadać obecności i działaniom Unii w tym regionie polityczną wagę, która będzie odpowiadała jej zdecydowanemu zaangażowaniu w dziedzinie pomocy humanitarnej i pomocy dla rozwoju;

Wymiar parlamentarny

92. podkreśla, że Parlament Europejski za pośrednictwem swoich delegacji parlamentarnych oraz delegacji do zgromadzeń parlamentarnych odgrywa istotną rolę we wzmacnianiu dialogu politycznego oraz w propagowaniu pełnych swobód, demokratycznych reform i praworządności w ościennych krajach partnerskich, oraz podkreśla, że kontakty te mogłyby również być sposobem oceny spełniania przyszłych kryteriów oraz dostosowania współpracy dwustronnej i wielostronnej w świetle zaistniałych wydarzeń i poczynionych postępów;
93. ponownie potwierdza, że wielostronne zgromadzenia parlamentarne, takie jak Euronest i

Zgromadzenie Parlamentarne Unii dla Śródziemnomorza, są istotnymi impulsami do budowy zaufania i spójności między UE i jej krajami partnerskimi oraz pomiędzy samymi krajami partnerskimi, a zatem w znacznym stopniu przyczyniają się do osiągnięcia celów Partnerstwa Wschodniego i Unii dla Śródziemnomorza; wzywa ESDZ i Komisję, by w możliwie najszerszym zakresie włączyły członków Euronestu w wielostronne struktury i platformy Wschodniego Partnerstwa; nalega na potrzebę uznania Zgromadzenia Parlamentarnej Unii dla Śródziemnomorza za prawowitą instytucję parlamentarną Unii dla Śródziemnomorza; podkreśla, że pełnoprawny sekretariat doda spójności pracom Euronestu i Zgromadzenia Parlamentarnej Unii dla Śródziemnomorza oraz spójności z programami EPS zaplanowanymi w regionalnym wymiarze wschodnim i południowym;

94. wzywa WE do udzielenia administracji parlamentów narodowych krajów objętych Partnerstwem Wschodnim większego wsparcia finansowego, technicznego i wsparcia ekspertów w ramach kompleksowych programów rozwoju instytucjonalnego w celu zwiększenia ich skuteczności, przejrzystości i rozliczalności, co ma zasadnicze znaczenie, jeżeli parlamenty mają odegrać należycie swoją rolę w demokratycznym procesie podejmowania decyzji;
95. potwierdza swoją gotowość przyjęcia przedstawicieli Parlamentu Białorusi do Zgromadzenia Parlamentarnej Unii dla Śródziemnomorza, gdy tylko wybory parlamentarne na Białorusi zostaną uznane za demokratyczne przez wspólnotę międzynarodową, w tym przez OBWE;

Finansowanie

96. przyjmuje z zadowoleniem propozycję stworzenia nowego europejskiego instrumentu sąsiedztwa oraz zwiększenie finansowania EPS, o co wnioskował w swoich poprzednich rezolucjach; uważa, że przydział środków powinien być elastyczny i odpowiedni dla obu regionów z zachowaniem równowagi regionalnej, przy czym stosowane w nim podejście powinno być ukierunkowane na wyniki i zaangażowanie oraz postępy krajów partnerskich w dziedzinie reform, lecz także na ich potrzeby i możliwości; zauważa, że większa elastyczność i prostota powinny iść w parze z poszanowaniem prawa do demokratycznej kontroli oraz powinien im towarzyszyć zwiększony nadzór nad wydatkami;
97. jest zdania, że ważne jest utrzymanie rozsądnego poziomu równowagi pomiędzy Wschodem a Południem, szczególnie z tego względu, iż kraje ościenne ze Wschodu są w trakcie wdrażania odnośnych programów i reform w ramach Partnerstwa Wschodniego oraz mają perspektywę przystąpienia do UE; jest jednak przekonany, że równowagi tej nie da się uznać za trwałą; w pełni popiera zasadę elastycznej pomocy finansowej, zróżnicowanej i uzależnionej od osiąganych wyników, opartej na realnych potrzebach, możliwościach jej wykorzystania oraz osiągniętych celach;
98. uważa, że przegląd europejskiego instrumentu sąsiedztwa musi być spójny z aktualną oceną międzyinstytucjonalnych ram finansowych na lata 2007-2013 i negocjacjami w sprawie okresu po 2013 r. oraz prowadzony w ich kontekście, aby nie podejmować ponownie negocjacji na temat finansowania polityki sąsiedztwa w latach 2012 i 2013;
99. domaga się znacznego podwyższenia pułapu działu 4 budżetu UE na Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa, biorąc pod uwagę to, że chociaż w ciągu ostatnich lat osiągnięto pewne postępy w promowaniu pogłębionej współpracy i stopniowej

integracji gospodarczej między Unią Europejską a krajami partnerskimi, to konieczne są dalej idące działania w obliczu pojawiających się nowych wyzwań i obszarów współpracy;

100. podkreśla, że realokacja środków niezbędnych do zwiększenia finansowania EPS powinna się opierać na jasnych priorytetach i dlatego nie powinna być niekorzystna dla jedynego unijnego instrumentu reagowania kryzysowego i wspierania pokoju – Instrumentu na rzecz Stabilności – zgodnie z propozycją Komisji; podkreśla, że obecny kryzys związany z długami państwowymi nie powinien mieć negatywnego wpływu na finansowanie EPS;
101. wyraża ubolewanie, że środki dostępne w ramach EPS w znacznym stopniu przeznaczane są na konsultacje, zamiast na projekty i programy i wzywa w związku z tym, do szybkiej zmiany równowagi w odniesieniu do wykorzystania środków w ramach nowego instrumentu;
102. podkreśla, że istotne jest dopilnować – w przypadku państw, na rzecz których UE uruchomiła środki pomocy humanitarnej – właściwego przejścia między etapami odbudowy, rekonstrukcji i rozwoju, aby przeciwdziałać niektórym zgubnym skutkom rewolucji;
103. uważa, że instrument wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego mógłby zostać rozważony jako integralna część europejskiego instrumentu sąsiedztwa; sugeruje, by rozważyć ideę przeniesienia zarządzania środkami w ramach europejskiego instrumentu sąsiedztwa w obręb instrumentu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w razie, gdyby państwom nie udało się spełnić warunków finansowania z powodu niedostatecznych wyników;
104. podkreśla kluczową rolę europejskiego instrumentu sąsiedztwa we wspieraniu strategii makroregionalnych UE, takich jak strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego i strategia UE na rzecz regionu Dunaju, poprzez zapewnienie finansowania zewnętrznego wymiaru tych strategii, a przede wszystkim działań, w które zaangażowane są kraje sąsiedzkie;
105. podkreśla, że przydział zasobów powinien opierać się na ograniczonej liczbie jasno określonych priorytetów i wymiernych celów, ustalonych w porozumieniu z krajami partnerskimi, z uwzględnieniem ich potrzeb oraz na podstawie jasnej warunkowości i już dokonanych postępów; podkreśla, że wsparcie budżetowe powinno być wykorzystywane wyłącznie w przypadku, gdy istnieją gwarancje należytego zarządzania budżetem, oraz że należy zastosować całą gamę dostępnych narzędzi w celu lepszego odzwierciedlenia priorytetów; sygnalizuje w tym kontekście potrzebę udoskonalenia prawa w dziedzinie zamówień publicznych oraz gospodarowania finansami publicznymi w krajach objętych EPS;
106. podkreśla potrzebę spójnego podejścia do wsparcia udzielanego krajom sąsiadującym indywidualnie przez poszczególne państwa członkowskie UE oraz przez UE w ramach EPS; jest przychylny każdemu instrumentowi, który przyczyni się do koordynacji i usprawnienia działań różnych darczyńców UE w krajach objętych EPS bez nakładania zbędnych obciążeń biurokratycznych;
107. podkreśla, że mimo iż pomoc może stanowić dźwignię finansową dla krajów objętych EPS, nie jest ona wystarczająca, aby zagwarantować im zrównoważony i długofalowy

rozwój; wzywa zatem kraje objęte EPS do wzmocnienia i zmobilizowania środków krajowych, utworzenia przejrzystych systemów podatkowych, skutecznego zaangażowania sektora prywatnego, władz lokalnych i społeczeństwa obywatelskiego w realizację programu EPS oraz dążenia do zwiększenia ich poczucia odpowiedzialności za projekty realizowane w ramach EPS;

108. z zadowoleniem przyjmuje decyzję państw członkowskich grupy G-8 o zwiększeniu instrumentów pożyczkowych z korzyścią dla tych krajów partnerstwa południowego, które rozpoczęły przemiany demokratyczne; uważa, że zobowiązania podjęte w ramach „Partnerstwa z Deauville” w dniu 27 maja 2011 r. mogą zachęcić do mobilizacji finansowej na rzecz demokracji i rozwoju w krajach partnerskich Unii Europejskiej;
109. w świetle tzw. arabskiej wiosny oraz regresu demokracji w niektórych krajach Partnerstwa Wschodniego wzywa do dokonania specjalnej, samokrytycznej oceny instrumentów finansowych wykorzystywanych w przeszłości w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa pod względem ich funkcjonowania w dziedzinie demokracji, praw człowieka, sprawowania rządów, zwalczania korupcji, rozwoju instytucjonalnego oraz wspierania społeczeństwa obywatelskiego; jest zdania, że UE musi przyjąć nowocześniejsze podejście umożliwiające ściślejszą współpracę na rzecz zapobiegania konfliktom;
110. jest głęboko przekonany, że należy również dokonać analizy pomocy finansowej na rzecz Autonomii Palestyńskiej i UNRWA w kontekście omawianego przeglądu oraz uwzględnić ją w długofalowym planowaniu jako nieodłączną część polityki sąsiedztwa; nie przyjmuje argumentu, że brak stabilności politycznej w regionie, a także specyfika procesu pokojowego pozwalają jedynie na prowizoryczne planowanie oraz nasilanie pomocy w pojedynczych przypadkach;
111. mając na uwadze aktualne palące potrzeby, szczególnie w sąsiedztwie południowym, wzywa Parlament Europejski i Radę do wypracowania szybkiego porozumienia w sprawie wniosku dotyczącego wzmocnienia instrumentu sąsiedztwa na lata 2012-2013; ponadto wzywa państwa członkowskie do natychmiastowego wypełnienia dwustronnych zobowiązań powziętych w ramach partnerstwa z południowym regionem Morza Śródziemnego oraz w ramach Partnerstwa Wschodniego;
112. nalega, by Rada przyjęła bez dalszej zwłoki wniosek ustawodawczy mający na celu zmianę art. 23 rozporządzenia w sprawie ENPI, przedstawiony przez Komisję w maju 2008 r. i przyjęty przez Parlament w dniu 8 lipca 2008 r., co pozwoliłoby na zainwestowanie niewydanych środków finansowych pochodzących z wcześniejszych operacji; przypomina, że środek ten jest już uznany za istniejący i został przedstawiony w propozycji finansowania przeglądu EPS w ramach budżetu na lata 2011-2013; wzywa Komisję do rozważenia alternatywnych sposobów zapewnienia dostępności dodatkowego kapitału podwyższonego ryzyka udostępnionego w trybie natychmiastowym przez EBI, zarówno w wymiarze południowym, jak i wschodnim;
113. z zadowoleniem przyjmuje prace dokonane przez Europejski Bank Inwestycyjny, szczególnie w oparciu o Instrument Eurośródziemnomorskiego Partnerstwa i Inwestycji, i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR) i podkreśla znaczenie i potrzebę większej synergii z innymi krajowymi i międzynarodowymi instytucjami finansowymi również aktywnymi w tych krajach; popiera zmianę statutu EBOR w taki sposób, by partnerzy w południowym sąsiedztwie kwalifikowali się do otrzymania udzielanego przez ten bank

wsparcia, dopilnowując, by między EBI a EBOR, które bazują w znacznej mierze na kapitale europejskim, ukształtowała się owocna relacja współpracy, nie zaś konkurencji;

*

* *

114. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa/Wiceprzewodniczącemu Komisji, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, rządów i parlamentom państw członkowskich i krajów objętych EPS oraz sekretarzowi generalnemu Unii dla Śródziemnomorza.